Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVII., št. 177

Ljubljana, nedelja 2. avgusta 1936

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo.

Obletnica svetovne vojne

Te dni mineva dva in dvajset let, kar se je konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo razširil v evropsko in pozneje v svetovno vojno. Sleherna obletnica teh zgodovinskih dni bi morala vzpodbujati starejši in mladi rod, da se zamislita v te dogodke, ki so postavili svet v strašno negotovost in mnoge narode pred odločitve, kakor jih ni bilo v celih stoletjih njihove zgodovine. Potreba, da si začetke velike vojne živo pokličemo v spomin, je tem očitnejša, ker se v evropskem mednarodnem življenju še vedno kažejo posledice te vojne in njenega izida. Niti po osemnajstih letih niso narodi preboleli tega političnega in socialnega potresa, ki je pokopal tri cesarstva in pretrgal suženjske verige mnogih manjših narodov, a tudi nagrmadil mnogo zla za vse narode.

Še vedno se vsa evropska sodobnost vsaj posredno suče okoli velike vojne 1914 — 1918. Borba zoper mirovne pogodbe je prav sedaj stopila v končno in najnevarnejšo fazo. Težka mednarodno-politična kriza, ki pretresa svet in navdaja tolike ljudi z mračnimi skrbmi za bližnjo bodočnost, je pred vsem iskanje novega ravnovesja političnih sil, ki so slonele na preluknjanih in omajanih mirovnih pogodbah. Prav tako vidimo odmeve velike vojne v raznih restavracijskih in revizionističnih poskusih premaganih držav. Zdi se, da se narodi niso prav nič naučili iz strašnih in usodnih izkušenj prve svetovne vojne. Imperialistični pohlep, ki je povzročil vojno 1914 — 1918, je julija 1936 morda celo močnejši kakor je bil julija 1914.

Položaj je danes še težavnejši in nevarnejši zaradi tega, ker so se poleg mednarodno političnih nasprotij nakopičila v posameznih narodih tudi huda notranja nasprotja. Svetovna gospodarska kriza, čije ozdravljenje bi nujno zahtevalo ozračje mednarodnega miru in zaupanja ter sporazumno preureditev gospodarskih odnosov, pospešuje težke socialne zapletljaje.

Tako nad Evropo neprestano ležita pošastni senci vojne in revolucije. V diplomaciji se neugnano odigravajo hude zakulisne bitke, kakor jih že dolgo ne pozna politična zgodovina. Tvorijo se nove diplomatske fronte, stvarjajo se novi bloki, neprestano vznikajo novi zapletljaji, kakor je prav v teh dneh španska revolucija. Oboroževanje evropskih držav je doseglo tako višino in zvezalo v neproduktivne namene toliko narodnega premoženja, da že iz tega dejstva samega preti nevarnost, da nekega dne zarjove nad našimi glavami pošastni vihar nove svetovne vojne.

Po dvaindvajsetih letih ima torej Evropa zopet pred seboj žgoče vprašanje vojne in miru. Če bi usodo narodov odločeval zdrav razum neskaljen od mržnje, pohlepa, vladeželjnosti in drugih slabosti človeške narave, bi bile morale izkušnje štiriletne svetovne vojne neprestano odvračati od ljudi blaznost vojnega obračunavanja med narodi in državami. In kakšne probleme naj bi rešila nova vojna? Ali je meč tisti pravični sodnik, ki naj uredi svet tako, da ne bo nihče nezadovoljen? Če tega ne zmore človeški razum, kako naj rešijo usodne vozle slepe sile boja, uničevanja, groze? Nezadovoljni narodi bi se lahko prav iz svetovne vojne naučili, da zmaga ali poraz v vojni ne moreta spremeniti Evrope v domovino zadovoljstva in pravičnosti, in da bi za eventualno novo vojno — če ne bi popolnoma uničila evropske celine in pokopala celih narodov — prav tako ostalo vse polno nerešenih, nič manj usodnih vprašanj. Tako bi morale vojna vsakega četrt stoletja vedno znova »reševati« usodna vprašanja in uničevati komaj započeto delo onih, ki bi preboleli strašne krize.

Nedvomno je, da bi Evropa takih razdejanj ne prenesla in prezident dr. Beneš je minule dni samo ponovil sodbo vseh razsodnih poznavalcev nove vojne tehnike, ko je dejal, da bi nova evropska vojna pomenila konec evropske civilizacije. To ni prazno prerokovanje, niso le prividi vroče domišljije: to je znanstveno utemeljeno spoznanje po hladnem verjetnostnem računu.

Danes je jasno ko beli dan, da je evropski mir nedeljiv. Življenjske niti narodov so tako povezane, da si ne moremo več predstavljati krajevno omejene vojne, kakor je bila n. pr. pred sedemdesetimi leti avstrijsko-pruska vojna. Za vse države in narode, za vse diplomatske bloke in vojaške zveze je riziko enak. Posledice, ki bi sledile novi vojni, ne bi poznale zmagovalcev in poraženih. Že vojna 1914 — 1918 je te razlike močno in kaj hitro zabrisala.

Spričo takega stanja je edina prava pot v bodočnost evropskih narodov pot miru in sporazuma. Noben evangelij sovraštva, nobena »sveta sebičnost,« nobena imperialistična ideologija ne obeta nič trajno dobrega posameznemu narodu, če spravlja v nevarnost vso celino. Zato je napočila dvanajsta ura, da se narodi spomnijo nevarnosti, ki jim preti, in skušajo svoje »posebne račune« spraviti v sklad z interesi vse naše civilizacije.

V tem duhu je treba pozdraviti vse nove poskuse, da sami narodi preko raznih svojih organizacij pokažejo voljo do miru in sporazuma. Mi Jugosloveni tem lažje pozdravljamo in podpiramo vsako miroljubno gibanje, ker naša država nima in ne bo imela napadalnih namenov. Vsa naša politika je enodušna v priznanju miroljubnih načel. Naša iskrena in odločna volja do miru pa nas kajpak ne more ovirati, da se ne bi v sedanji zamračeni in politično bolni Evropi pripravljali za enako odločno obrambo svojega svobodnega narodnega bitja in žitja.

KONFERENCA VELESIL ZARADI ŠPANIJE

Francoska vlada zahteva preiskavo o pošiljanju orožja in letal v Španijo — Vse države naj bodo strogo nevtralne, drugače bo intervenirala tudi Francija

Pariz, 1. avgusta. r. Vesti, da pošiljajo iz Nemčije in Italije španskim upornikom orožje, municijo in letala, so izzvale v pariških političnih in diplomatskih krogih veliko vznemirjenje. Splošno prevladuje prepričanje, da so neizbežne mednarodne komplikacije, ako se to vprašanje ne bo takoj na primeren način likvidiralo.

Kakor se zatrjuje, je francoska vlada pokrenila akcijo, da se takoj skliče mednarodna konferenca, ki naj razpravlja o dobavi orožja tako upornikom, kakor španski vladi. Francoska vlada želi na ta način odvrniti od sebe vsako odgovornost za poostritev položaja v Španiji.

Francoski levičarski krogi so mnenja, da v Španiji sploh ne bi prišlo do upora, če uporniki ne bi imeli zaslombe v inozemstvu in če ne bi od tam dobivali ne samo orožje in municijo, nego tudi finančna sredstva. Uporniki so bili že od vsega početka dobro založeni z orožjem in municijo. Ko pa se je pokazalo, da jim primanjkuje letal in da baš zaradi tega njihova akcija ne napreduje, so jim začeli iz inozemstva, ki je zainteresirano na prevratu v Španiji, dobavljati tudi letala. Francoski levičarji zahtevajo popolno nevtralnost vseh držav. Če pa se druge države tega ne bodo držale, potem tudi Franciji ne bo smel nihče ničesar očitati, če bo tudi ona s svoje strani podprla špansko levičarsko vlado.

Predlagana je mednarodna konferenca, ki naj bi uvedla neke vrste mednarodno preiskavo o vmešavanju v španske notranje zadeve. Če bodo druge države to odklonile, potem bo Francija ugodila zahtevam ljudske fronte in izdatno podprla madridsko vlado.

V desničarskih francoskih krogih pa sodijo, da je predlagano sklicanje mednarodne konference zaradi dogodkov v Španiji samo pretveza, s katero hoče levičarska francoska vlada dobiti svobodne roke, da bi se mogla očitno postaviti na stran španskih levičarjev.

Tudi francoski tisk posveča »španski letalski aferi« največjo pozornost. Listi pri tem opozarjajo ponovno na kategorično izjavo zunanjega ministra Delbosa, da bo ostala francoska vlda v španski državljanski vojni strogo nevtralna. S tem v zvezi pa omenjajo italijanske in nemške pošiljatve orožja in letal v Maroko.

Stališče angleške vlade

London, 1. avgusta. d. V spodnji zbornici je sinoči izjavil državni podtajnik v zunanjem ministrstvu med drugim:

Položaj v Španiji povzroča po vsem svetu vznemirjenje. Angleška letala, o katerih prodaji so poročali listi, so civilna letala za prevoz ljudi, za katerih prodajo ni potrebno nobeno posebno dovoljenje. Zato ni imela vlada nobenega vzroka za posredovanje. Dejstvo, da je prišlo do te prodaje, še ni noben dokaz, da jo vlada odobrava. Bila je to običajna trgovska transakcija, ki se vlade ne tiče. Španska vlada ni doslej zahtevala v Anglji nobenega orožja. Če se bo to zgodilo, bo angleška vlada zavzela stališče, ki bo ustrezalo zakonitim določbam. Povsem jasno moram izjaviti, je dejal nadalje Cramborne, da hoče v tem težavnem položaju angleška vlada strogo izpolnjevati mednarodne zakone, kar smatra kot edino mogoče postopanje. Položaj v Španiji je zelo kočljiv in zapleten, vendar pa naj bo parlament prepričan, da ne bo vlada v tem konfliktu storila ničesar neprimernega.

Tudi belgijska vlada se posvetuje

Bruselj, 1. avgusta. AA. Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. Sklepala je o dobavah orožja v Španijo. Med belgiskimi ministri prevladuje mnenje, da bi morala Belgija ostati napram dogodkom v Španiji v najstrožji nevtralnosti.

Kaj pravi general Franco

Pariz, 1. avgusta. AA. (Havas) Današnji »Paris Midi« objavlja poročilo svojega dopisnika v Tangerju, da so španski uporniki v Maroku doslej prejeli 11 tujih letal z orožjem in municijo. Tri letala imajo kljukasti križ. Višji oficir iz štaba generala Franca pa je kategorično izjavil, da uporniki v Maroku doslej še niso prejeli nobenega orožja ne vojnega materiala iz tujine, tudi ne letalskim potom. Pristavil je, da je general Franco dovolil italijanskim letalom samo to, da smejo iz španskega Maroka odpeljati italijanske državljane.

Nova vlada v Madridu

Predsednik in večina ministrov so ostali, pritegnjeni pa so v vlado komunisti

Madrid, 1. avgusta. r. Madridska vlada je sinoči po kratkem posvetu pri predsedniku republike Azani podala ostavko. Ta vlada pod predsedstvom generala Girala je bila v glavnem sestavljena iz zmernejših republikanskih levičarjev. V vladi niso bili zastopani radikalni socialisti, pa tudi ne komunisti. To je zbujalo pri levičarskih masah dokajšnje nezadovoljstvo. Da bi se preprečila vsa nesoglasja v ljudski fronti in da bi vse skupine, ki se bore proti upornikom, dobile svoje zastopnike v vladi, je Giral podal ostavko svojega kabineta. Takoj nato pa je po kratkih pogajanjih sestavil novo vlado, ki je že v teku noči prevzela posle. Izvršene so le nekatere osebne spremembe.

Predsednik vlade je ostal Giral, ki vodi tudi mornariški resor. Zunanji minister je Barcia A., notranji general Pozas, vojni pa general Castelo. V vladi so sedaj zastopane vse levičarske skupine od zmernih republikancev do komunistov in anarhistov.

S strani upornikov razširjene vesti, da je prišlo do spremembe vlade zaradi neuspeha in porazov vladnih čet, v Madridu odločno demantirajo. Nasprotno naglašajo, da je sestava nove vlade najboljši dokaz za največjo slogo v vrstah ljudske fronte ter da bo nova vlada s še večjo energijo in uspehom zatrla uporniški pokret.

V svrho okrepitve vladnih čet na severni fronti, kjer so uporniki zadnje dni dosegli več uspehov, je nova vlada odredila mobilizacijo letnikov 1914 in 1915. Vojni obvezniki teh dveh letnikov se morajo takoj javiti pri vojaških poveljstvih v Valenciji, Alicanti, Costillonu, Tarragoni, Barceloni, Geroni in Leridi.

Madrid, 1. avgusta. r. Iz istih razlogov, kakor v Madridu je bila izvršena sprememba tudi pri katalonski pokrajinski vladi. Dosedanja vlada je podala ostavko, novo vlado pa je sestavil dosedanji predsednik katalonskega parlamenta Juan Casanova. V novi vladi so: pravosodni minister Jose Querro, vseučiliški profesor v Sevilli, notranji minister je Jose Maria Espanias, državno obrambo je prevzel letalski polkovnik Dias Sandino. Nova vlada je sestavljena iz strank katalonske levice in socialistov. Dva člana sta izven strank.

Položaj na bojiščih

Madrid, 1. avgusta r. V dobi zadnjih dveh dni, ko je vlada izvajala reorganizacijo svojih čet in se pripravljala na novo ofenzivo, so uporniki skušali vladne čete presenetiti ter so nenadoma prešli v ofenzivo. Dosegli so celo znatne uspehe, kar je dalo povod za širjenje vesti, da je zmaga upornikov že zagotovljena ter da je Madrid zopet od vseh strani obkoljen. Upanje na prihod večjega števila letal iz inozemstva in novih pošiljk orožja in municije je vodstvo upornikov še bolj utrjevalo v prepričanju o končni zmagi.

V teku današnjega dne pa se je položaj zopet docela spremenil. Reorganizirane vladne čete, ojačene z novimi mobiliziranimi letniki so na vsej črti prešle v ofenzivo in so upornike skoro povsod porazile in vrgle sopet daleč nazaj v prejšnje postojanke. Najhujša bitka se je razvila na gorovju Guadarrama ki obvlada na eni strani vso ravnino do Madrida, na drugi strani pa vse položaje, ki so jih zavzeli uporniki na froni Valadolid Burgos. Vlada je poslala najprvo v boj večje število letal, ki so bombardirala uporniške postojanke in razrušila betonirane utrdbe, določene za dalekometne topove, ki so jih upornikom poslali iz Seville. S temi topovi bi mogli z Guadarrame obstreljevati sam Madrid. Po hudem bombardiranju s strani letal so vladne čete v jurišu zavzele vse prej izgubljene postojanke in pognale čete generala Mole v beg.

Istočasno so tri vladne kolone znova začele prodirati proti Saragossi. Podprte z letalskimi oddelki, ki so hudo bombardirali uporniške čete, so te kolone v teku današnjega dne prodrle tik do Saragosse, ki je sedaj obkoljena od vseh strani. Saragossa je najvažnejša postojanka upornikov, ker s te dobro utrjene trdnjave obvladajo vso pokrajino. S padcem te utrdbe bo zlomljen glavni upor na severu. Vladna letala so danes ves dan bombardirala Saragosso in v vladnem taboru vsak čas računajo s predajo upornikov.

Nova ofenziva proti hitlerjevcem v Avstriji

Velika protihitlerjevska demonstracija na Dunaju — „Hitlerjevstvo je treba popolnoma iztrebiti“

Dunaj, 1. avgusta. d. Snoči je domovinska fronta priredila veliko demonstracijo proti »izzivanju avstrijskih narodnih socialistov.« Pred glavnim tajništvom domovinske fronte so se zbrale velike množice, ki so nosile napise kakor »Sabotirajo, a prejemajo plače!«, »Sprava ni dovoljenje za veleizdajo«, »Zahtevamo razpust vseh tajnih organizacij!«

Množico je nagovoril glavni tajnik domovinske fronte Zernatto, ki se je bavil v svojem govoru z dogodki pretekle srede ter je izjavil, da bo ostala smer vladne politike neizpremenjena in da si domovinska fronta ne bo pustila od nikogar odvzeti izključne pravice do nastopa na ulici. Njena ofenziva se bo nadaljevala v smislu z Nemčijo sklenjenega dogovora, po katerem je narodni socializem v Avstriji notranja avstrijska zadeva, s katero je treba enkrat za vselej obračunati: Ker so v mnogih podjetjih zaposleni protidržavni elementi, bo domovinska fronta izvedla brezobzirno čiščenje.

Ogorčenje v Nemčiji

Berlin, 1. avgusta. d. Dogodki, ki so se pripetili pri sprejemu olimpijske bakle na Dunaju, morejo v danih okoliščinah dovesti do nove napetosti med Nemčijo in Avstrijo. Odgoditev policijske amnestije v Avstriji, s katero je prizadetih 5000 ljudi, je bila sprejeta v nemških krogih z velikim nezadovoljstvom. Pri tem izjavljajo, da je ta odgoditev v nasprotju s pogajanji, ki so dovedla do avstrijsko-nemškega dogovora.

Sestanek Schuschnigga z Mussolinijem

Pariz, 1. avgusta. AA. »Matin« trdi, da je prišlo te dni do sestanka med Schuschniggom, Mussolinijem in neko visoko nemško osebnostjo, čeprav so to okolnost energično in uradno demantirali. Sestanek se je vršil po vsej priliki v Gradu.

Sklepi vodstva JNS

Komunike o dvodnevni seji strankinega izvršnega odbora — Udeležba pri občinskih volitvah

Beograd, 1. avgusta. p. Izvršni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je danes nadaljeval svoje delo. Dopoldanska seja je trajala do 13. ure. Popoldne se je odbor ponovno sestal ob 16.30 in je ostal zbran na seji tri ure.

Verjetno je, da bo ta mesec sklican tudi ožji glavni odbor stranke, da bo vodstvo stranke prišlo v neposredno stike z zastopniki stranke iz vse države. Med tem se bodo po vseh banovinah sestale banovinske konference. Prva bo v nedeljo, 9. t. m. v Ljubljani za Slovenijo. Za mesec september je projektirano veliko manifestacijsko zborovanje v Kragujevcu.

Soglasni sklep izvršenega odbora je bil, da bo stranka sodelovala pri občinskih volitvah v vseh pokrajinah države.

O seji izvršenega odbora je bil nocoj ob 7.30 izdan naslednji komunike:

Izvršni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je imel 31. julija in 1. avgusta pod vodstvom predsednika stranke Petra Živkovića sejo, ki se je vršila ob popolnem sodelovanju njegovih članov. Častni predsednik stranke Nkola Uzunović, ki ga ni v Beogradu, se je opravičil s pismom, v katerem je posebej poudaril, da so bila vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu izvršnega odbora, obravnavana v popolnem soglasju še na konferencah, ki so se vršile nedavno v Soko banji med njim in predsednikom stranke Petrom Živkovićem prvim podpredsednikom Jovanom Banjaninom in generalnim tajnikom dr. Albertom Kramerjem.

Sejo izvršnega odbora je otvoril predsednik stranke Peter Živković s programskim govorom, ki je bil sprejet od vseh prisotnih s popolnim odobravanjem. Govor je javnosti že znan. V smislu pooblastil, prenešenih od ožjega glavnega odbora na izvršni odbor, je izvršni odbor izvolil za blagajnika stranke Ilijo Mihajlovića, za člane finančnega odseka stranke pa gg. Vaso Jovanovića, Ignjata Stefanovića in dr. Slavka Šećerova. Izvršni odbor je razdelil tudi mandate za člane glavnega odbora po banovinah v smislu določb strankinih statutov.

Na osnovi referata glavnega tajnika dr. Alberta Kramerja se je sprožila podrobna diskusija o aktualnih političnih vprašanjih, kakor tudi o delu stranke in o ojačenju njenih vrst. Ta debata ki so v njo posegli skoraj vsi člani izvršnega odbora, je dokazala popolno skladnost v presojanju situacije v državi.

Enako je bilo pa tudi glede vseh vprašanj, ki so bila na dnevnem redu. Med drugim je izvršni odbor soglasno sklenil, da se senatorji in narodni poslanci, ki so člani stranke, naprosijo, da s posebnimi interpelacijami sprožijo v narodnem predstavništvu nekaj važna vprašanja nacionalno političnega značaja. Izvršni odbor je razpravljal tudi o aktualnih gospodarskih in socialnih vprašanjih ter je sklenil, da bodo zastopniki stranke v parlamentu zahtevali njihovo čimprejšnjo ureditev. Dalje je izvršni odbor sestavil načrt za prirejanje sestankov in konferenc v posameznih banovinah ter za veliko manifestacijsko zborovanje stranke v Šumadiji. Sklenjeno je bilo, da se prične izdajati tudi posebno glasilo stranke.

Končno je izvršni odbor razpravljal o občinskih volitvah. Ker so bili občinski odbori izvoljeni za dobo treh let, je rok za razpis novih volitev v nekaterih banovinah že potekel. Dejstvo, da je razpis rednih občinskih volitev v nekih banovinah v nasprotju z jasnimi zakonskimi določili že v zamudi, si izvršni odbor ne more drugače tolmačiti, nego kot posledico izjave, ki jo je dal g. notranji minister dne 25. marca v senatu, da kraljevska vlada pripravlja načrt zakona o spremembi zakona o občinah ,tako da se uvede tajno glasovanje. V pričakovanju tega je izvršni odbor pozval senatorje in narodne poslance, ki so člani stranke, da se zavzamejo za takojšnji sprejem takega zakona v narodnem predstavništvu. Izvršni odbor je soglasno sklenil, da bo stranka z vso aktivnostjo sodelovala pri občinskih volitvah in je v tem pogledu pripravil navodila za vse organizacije stranke. Ureditev taktičnih vprašanj je bila prepuščena banovinskim odborom, ki jih bodo rešili v sporazumu z vodstvom stranke.

Smrt starega hrvatskega politika

Sušak, 1. avgusta. o. Davi je po daljši bolezni preminul dolgoletni narodni poslanec Stjepan Zagorac. Umrl je v starosti 68 let. Lani ga je zadela kap in je bil od takrat priklenjen na posteljo. Pokojni Stjepan Zagorac je bil dolga leta narodni poslanec v Hrvatskem saboru in v budimpeštanskem parlamentu. Za časa srbsko-hrvatske koalicije je sodeloval s pokojnim Supilom na osnovi reške resolucije.

„Srce iz lecta“ je v Berlinu zgorelo

Zagreb, 1. avgusta. o. Iz Berlina poročajo, da je bil naš poslanik Cincar Marković brzojavno obveščen, da so pri včerajšjem požaru v berlinski operi »Unter den Linden« zgoreli notni material, partiture, dekoracije in vsi kostumi za „Srce iz lecta«, s katerim so člani Matice hrvatskih gledaliških dobrovoljcev v Berlinu dosegli tako sijajne uspehe. Kakor se je izvedelo, bodo namške oblasti povrnile vso škodo. Ni pa znano, ali je imel komponist Krešimir Baranović prepise svojih partitur. Škoda bi bila v takem primeru nenadomestljiva.

Turčija ratificirala dardanelsko pogodbo

Ankara, 1. avgusta AA. Na včerajšnji seji parlamenta je bila soglasno ratificirana nova pogodba o Dardanelah. Na seji je govoril tudi zunanji minister Ruždi Aras, ki je obrazložil posamezna poglavja nove pogodbe. Poudaril je, da so zastopniki vseh zainteresiranih držav pokazali mnogo razumevanja za turško stališče in je veliko vlogo igralo dejstvo, da je turška vlada od podpisa lausanneske pogodbe striktno izvajala vse obveznosti ne glede na to, na katero državo so se nanašale. Glede reforme DN Turčija ne bo povedala svojega mnenja, predno ne bodo druge države povedale, kaj žele reformirati.

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje presodite po številu malih oglasov. Današnje »Jutro« ima

407

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Olimpijske igre otvorjene

Pri otvoritvi so sodelovali zastopniki 53 narodov, ki bodo s 4844 aktivnimi sportniki tekmovali za olimpijske lavorike

Berlin, 1. avgusta.

Danes so bile izredno svečano otvorjene XI. olimpijske igre. Vse se je pripravljalo na prihod olimpijske stafete, ki je prispela v Berlin točno ob 13.30. Zadnji tekač je ponesel plamenico v »Lustgarten«, kjer je bil postavljen provizoričen oltar, ki je sprejel olimpijski ogenj do 15. ure, dokler ga ni stafeta prenesla v olimpijski stadion. Ves ta čas ga je stražila častna straža hitlerjevske mladine. Cesto, ki vodi od Lustgartna do stadiona in je dolga 13 km, je vojaštvo zaprlo z vrvmi in se je ves promet moral razvijati po stranskih ulicah. Na hodnikih se je že v zgodnjih jutranjih urah zbralo na desetisoče občinstva, od katerih je večina prinesla s seboj stolčke, da vidi zadnji del potovanja olimpijskega ognja. Vsa ta 13 km dolga pot je bila eno samo morje zastav. Točno ob 15. ko se je začela pomikati proti stadionu ogromna povorka častnih gostov, ki jo je zaključil Hitler, je startal prvi od trinajstorice tekačev, da ponese olimpijsko plamenico v stadion.

100.000 gledalcev

V stadionu se je ta čas zbralo vse, kar je hotelo prisostvovati otvoritvi XI. olimpiade. 12.000 avtomobilov je pripeljalo aktivne tekmovalce z njihovimi spremljevalci na Majsko polje pred vhodom v stadion. Ob 15. je bilo v stadionu nad 100.000 gledalcev. Vreme je bilo oblačno, padale so posamezne kaplje, vendar ni deževalo in se je lahko otvoritvena svečanost odvijala nemoteno.

Hitler v stadionu

Nekoliko pred 16. je prispela povorka v stadion. 60 fanfaristov je naznanilo nje prihod. Ko je prispel Hitler do maratonskih vrat, so ga sprejeli člani mednarodnega in nemškega olimpijskega odbora. V spremstvu predsednika mednarodnega olimpijskega odbora grof Baillet-Latourja in predsednika organizacijskega odbora dr. Lewalda je odšel Hitler v častno ložo. Zadonelo je povelje »Dvignite zastave!« in že so zastave vseh udeleženih narodov zaplapolale na visokih jamborih, nad častno ložo pa zastava s kljukastim križem in druga z olimpijskimi krogi. Godba je zaigrala obe nemški himni, zadonel je olimpijski zvon in pričelo se je vkorakanje predstavnikov sodelujočih narodov.

Sprevod narodov

Po stari tradiciji je korakala na čelu povorke Grčija. Takoj za zastavonošo je korakal grški kmet Spiridion Louis, maratonski zmagovalec na prvih olimpijskih igrah leta 1896 v Atenah, noseč v rokah oljčno vejico iz Olimpie. Grkom so sledile ostale države po nemškem abecednem redu: 79 mož broječa ekipa Egipta, za njimi Afganistan, nato 46 Argentincev, 33 Avstralcev v zelenih jopicah in belih hlačah, od katerih se je lepo odražal rjavo barvani dres 133 Belgijcev. Sledilo je 7 zastopnikov Bermudov, 58 Brazilcev v modrih jopičih in sivih hlačah, 27 Bolgarov, nato Čile, Kitajska, Kolumbija, 1 tekmovalec Costarike, močno zastopstvo Danske, 140 po številu, za njimi 37 Estoncev, nato zmage vajenih 120 Fincev z Nurmijem na čelu. Vsa moštva so pozdravila, ko so prispela do častne lože, z dvigom desne roke — olimpijskim pozdravom — zastavonoše so pa povesili zastave. Sledilo je 238 Francozov, 240 Angležev, Haiti z enim članom, 156 Holandcev, za njimi slikoviti bradati Indijci, neprekosljivi mojstri v hokeju s svetlo modrimi turbani in enakimi jopiči, dalje Islandska, 120 Italijanov, 176 Japoncev v temno-modrih jopičih.

Jugosloveni

Za njimi je prikorakala 120 članov broječa ekipa Jugoslavije. Za postavnim zastavonošo inž. Stepišnikom, je korakal naš olimpijski odbor. Krasen je bil pogled na enotno oblečene reprezentante z modrimi jopiči, belimi hlačami in prav takimi čevlji. Strumno je korakala četa, burno pozdravljena od stotisoglave množice ter pozdravila pred častno ložo z olimpijskim pozdravom.

Pester je bil pogled na 120 Kanadčanov v rdečih belo obrobljenih jopičih in belih hlačah ter z progasto belordečo čepico na glavi. Kanadi so sledili Letska, Lichtenstein, Luksemburg, belo-zeleni Mehičani, Monako, Nova Zelandija, 85 Norvežanov, 219 Avstrijcev ki so doživeli skoraj demonstrativen oglušujoč aplavz, dalje 63 bronastih sinov Peruja, 33 Filipincev, 132 Poljakov, Portugalci, 69 Rumunov, za njimi mogočna povorka Švedov in Švicarjev. Iz razumljivih vzrokov so manjkali Španci, ki so se tudi prijavili. Za Švico so prikorakali zastopniki Južne Afrike, nato 195 Čehoslovakov v svetlo modrih jopičih in rujavih hlačah, za njimi 64 Turkov z rdečo zastavo in belim polmescem v sredi, 266 Madžarov in nato 49 Urugvajcev. Vse glave so se kakor na povelje obrnile proti vhodu — tam se je pokazala progasto zvezdnata zastava strica Sama. Nepretrgana vrsta modrih jopičev, belih hlač in prav takih čevljev ter belo-modro progastih ovratnic je pričala, da bo tudi na tej olimpijadi Amerika odnesla levji delež zlatih kolajn. Vsi drugi narodi so korakali v četverostopih, le Američani in za njimi kot zadnji še Nemci so bili zaradi ogromnega števila razvrščena v osmerostope. 413 je bilo stasitih tekmovalcev iz Amerike, med njimi nad 60 žensk. Orkan navdušenja, nemška himna — prikorakali so Nemci, 427 po številu — najmočnejše zastopana država na olimpiadi. Blizu 7000 sportnikov se je razvrstilo na zeleni trati sredi stadiona. Pričela se je otvoritvena svečanost.

Otvoritev

Naprej so prečitali pozdravno pismo ustanovitelja modernih olimpiad barona Coubertina, nato je pa dr. Lewald pozdravil z govorniškega stolpa Hitlerja in v daljšem govoru opisal pot olimpijske stafete ter naglasil pomen olimpijskih iger. Govor je zaključil s prošnjo Hitlerju, da otvori XI. olimpijske igre.

Hitler se je dvignil s sedeža in oznanil, da so olimpijske igre otvorjene. Zadonele so topovske salve nemške mornarice, fanfare so zaigrale olimpijsko himno, na najvišjem drogu pa se je počasi dvignila olimpijska zastava. 30.000 golobov pismonošev iz vseh delov sveta se je dvignilo višje in višje, napravilo nekaj krogov nad stadionom in nato odletelo vsak v svojo smer oznanit svetu, da se je olimpijada pričela.

Olimpijski ogenj je zaplamenel

Istočasno se je pojavil pri vhodu v stadion nemški srednjeprogaš Schilgen — zadnji tekač olimpijske stafete, zavil v naglem teku z visoko dvignjeno plamenico proti trinožniku ,jo povesil in že je ob velikanskem navdušenju množic visoko zaplapolal olimpijski ogenj, ki bo neprestano gorel 16 dni.

Olimpijska prisega

Iz vrst grškega moštva je nato stopil Spiridion Louis in v spremstvu atenskega župana Kotziasa ponesel z grškimi zastavicami okrašeno oljkovo vejico iz Olimpie Hitlerju. Zastavonoše so nato pristopili k govorniškemu odru in povesili zastave. Na oder je stopil zmagovalec na olimpiadi v Los Angelesu Nemec Ismayir in v imenu vseh izreke olimpijsko prisego, da se bodo borili častno in viteško v slavo sporta. Ob spremljevanju godbe je nato 1000 glav broječ mešani zbor zapel »Halelujo« komponista Händla. S tem je bila svečanost končana in narodi so odkorakali v istem redu, kakor so prikorakali. Ob 18. je zapustilo stadion zadnje moštvo in ogromna arena se je začela polagoma prazniti.

Odlikovani olimpijski delavci

Berlin, 1. avgusta. a. Jugoslovenski minister za telesno vzgojo dr. Rogić je danes izročil predsedniku mednarodnega olimpijskega odbora grofu Baillet-Latourju in vodji nemškega sporta von Tschammer und Ostenu red jugoslovenske krone I. stopnje, predsedniku nemškega olimpijskega odbora državnemu podtajniku dr. Lewaldu red sv. Save I. stopnje, glavnemu tajniku tega odbora Diehmu red jugoslovenske krone II. stopnje in višjemu inženjerju Neuhausnu red sv. Save II. stopnje.

Šahovska olimpiada v Parizu

Berlin, 1. avgusta. w . Na današnji seji mednarodne šahovske zveze je bilo sklenjeno, da se bo prihodnja šahovska olimpiada vršila ob priliki svetovne razstave v Parizu od 1. do 15. julija 1937.

Poslovilni nastop obeh olimpijskih sokolskih vrst v Ljubljani

Sinoči sta na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivolju priredili javen nastop obe naši sokolski olimpijski reprezentanci, moška in ženska. Udeležba je bila izredno velika, saj se je zbralo preko 4000 ljudi. Tudi iz drugih krajev so prišli pogledat vzorne telovadce in telovadke številni predstavniki in prijatelji Sokolstva, zlasti pa aktivni telovadci.

Najprej je vrsta članic pokazala proste vaje, ki se bodo izvajale na berlinski olimpiadi. Za njimi so nastopili s prostimi vajami člani. Sledile so jim zopet članice z vajami na orodju, nato pa vnovič člani tudi z orodno telovadbo. Vsi nastopi so želi viharno odobravanje. Telovadne točke je spremljal na klavirju prof. Marjan Lipovšek, ki bo to odgovorno nalogo vršil tudi pri odločilnem boju v Berlinu. Vrsto članic je pri nastopu vodila s. Milica Šepa, vrsto članov pa br. dr. Murnik. Oba sta bila deležna še posebnih ovacij.

Reprezentančni in obenem poslovilni nastop naših olimpijcev je uspel v vsakem pogledu zelo lepo, ob razhodu pa je Sokole in Sokolice spremljala topla želja vse zbrane množice, da bi jim bila sreča mila v težki in častni borbi, ki jih čaka v Berlinu.

Prenizki krediti za železniško delavstvo

Ljubljana, 1. avgusta.

Železniška direkcija v Ljubljani je te dni objavila, da je spričo prenizko odmerjenih kreditov za progovno delavstvo primorana odpustiti okrog 3000 pogodbenih in sezonskih delavcev, dočim je bilo z ustavitvijo dela v signalni delavnici prizadetih okrog sto delavcev. Ob enem bo za dela na progah znižano število delovnih dni od dosedanjih 25 na 18 dni mesečno, ker pa pomeni to dva dneva manj, kakor jih garantira delavski pravilnik, upa prizadeto delavstvo, da se mu bo posrečilo doseči, da se ta namera ne izvede, zlasti še, ker bi to bilo na kvar tudi železnicam samim.

Obisk Nj. V. kraljice na Cetinju

Cetinje, 1. avgusta. AA. Nj. Vel. kraljica je prispela danes popoldne na Cetinje. Na trgu pred banskim dvorom se je zbralo malone vse cetinjsko prebivalstvo s predstavniki oblastev, društev in raznih ustanov na čelu. Razvrščena je bila tudi častna četa vojske z godbo.

Ko je Nj. Vel. kraljica prispela pred banski dvor, sta jo pozdravila ban zetske banovine Sošica in poveljnik divizije general Petrović. Nato sta soprogi bana in poveljnika izročili kraljici lepa šopka cvetja.

Nj. Vel. kraljica se je nato odpeljala z avtomobilom do samostana. Med potjo jo je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo in metalo na njen avtomobil cvetje. Tudi pred samostanom jo je pričakovala velika množica in jo navdušeno pozdravljala. Pred vhodom v samostan je kraljico sprejel črnogorsko-primorski mitropolit dr. Gavrilo Dožić z velikim številom svečenikom.

Nj. Vel. kraljica je obiskala zatem muzej in stari dvor črnogorskih kraljev. Iz muzeja je odšla peš v Oficirski dom, ki se nahaja v hiši, v kateri se je rodil pokojni kralj Uedinitelj. Tu so kraljico sprejeli oficirji s svojimi damami, nakar so servirali čaj. Po čajanki se je ob 17.30 Nj. Vel. kraljica med viharnimi ovacijami odpeljala nazaj v Budvo. Na vsem potu je bila deležna navdušenega vzklikanja in pozdravov prebivalstva, ki se je zbralo na cestah in metalo v njen avtomobil cvetje.

Vojvoda in vojvodinja Kentska prideta v Bohinj

London, 1. avgusta. p. Kentski vojvoda in vojvodinja sta predvčerajšnjim z letalom odpotovala v Pariz. Po kratkem odmoru sta nadaljevala pot proti Monakovu, odkoder se pripeljeta v Jugoslavijo. V Bohinju bosta nekaj časa gosta pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, nato pa odpotujeta v Dalmacijo, kjer bosta počakala angleškega kralja Edvarda.

Beležke

Sporazum med slovenskimi mačkovci in socialisti

Socialistična »Delavska politika« priobčuje v svoji včerajšnji številki obvestilo: »Skupini Slovenske zemlje« in socialistov sta se zedinili za naslednji akcijski program: 1. Borba za popolno svobodo, to je za politično in gospodarsko demokracijo za vse državljane in državljanke. Takojšnji razpust narodne skupščine ter razpis svobodnih in tajnih volitev na podlagi proporcionalnega volilnega sistema. 2. Borba proti fašizmu in vsaki diktaturi. 3. Borba za notranjo preureditev države na podlagi enakopravnosti in svobodnega sporazuma Slovencev, Hrvatov in Srbov z upoštevanjem jezikovno-kulturnih pravic narodnih manjšin. 4. Borba za svetovni mir in proti vojni. V vseh drugih svetovnonazornih, političnih in socialnih vprašanjih ohrani vsaka skupina popolno svobodo.

»To izjavo so dne 20. julija podpisali: Josip Petejan, Viktor Eržen in dr. Celestin Jelenc za socialiste, dr. Vekoslav Kukovec, Stane Vidmar in dr. Dragotin Lončar pa za »Slovensko zemljo«.

Pod naslovom »Pomen sporazuma« dodaja »Delavska politika« tej izjavi komentar, v katerem pravi med drugim: »Vlada g. Stojadinovića je bila pred letom dni sprejeta z velikimi pričakovanji. Obljubila je odpravo diktatorskih zakonov, svobodne volitve in tajno glasovanje. Nič tega se še ni zgodilo... Dogovor ima pozitivne cilje. Presojali bomo vsak režim samo po tem, kaj bo dejansko storil za demokratizacijo in sporazumno preureditev države, nimamo pa namena podpirati kako kombinacijo zato, da bi prišla na oblast, ne da bi imeli garancije, da bo izvedla naš aktualni politični program«.

Kakor je iz teh poročil razvidno, so bile torej le točne vesti, ki so prišle v javnost pred kakimi štirinajstimi dnevi, ki pa jih je »Delavska politika« takrat energično demantirala in označila za intrige.

Razpis volitev za občino Sv. Lovrenc v Sl. g.

Občina Juršinci v ptujskem srezu je bila z uredbo notranjega ministra prekrščena v Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Obenem sta bili iz občine izločeni dve katastrski občini. Zaradi te prekomasacije je banska uprava za občino Sv. Lovrenc razpisala volitve novega občinskega odbora za nedeljo dne 30. t. m.

Razveljavljena razrešitev občinskega odbora

Z odlokom banske uprave od 30. januarja t. l. je bil razrešen občinski odbor Mala Nedelja v Ljutomerskem srezu z utemeljitvijo nerednega poslovanja in dobaviteljstva. Razrešeni občinski odbor se je pritožil na upravno sodišče v Celju. To sodišče je z odlokom, datiranim z 2. julijem t. l., prizivu ugodilo ter razrešitev razveljavilo z edino izjemo enega odbornika, katerega razrešitev je bila potrjena z utemeljitvijo, da ga je smatrati za občinskega dobavitelja. Ker je primer tega dobaviteljstva zelo zanimiv, bomo o njem še poročali.

Bosanski franjevci in sarajevski nadškof

Pred dnevi smo poročali, da je Vatikan suspendiral gvardiana frančiškanskega samostana v Guči gori p. Fišića in načelnika oddelka za vere v ministrstvu pravde p. dr. Avguština Čičića, ker sta vložila tožbo pri posvetnem sodišču proti sarajevskemu nadškofu dr. Šariću. Suspenzija je delno učinkovala. Gvardian pater Fišić se je že uklonil in dal nalog svojemu pravnemu zastopniku dr. Ivanu Geju, da umakne tožbo, ki jo je samostan vložil zaradi župnijskega posestva v Zenici.

S tem je afera dr. Šarić - frančiškani v Guči gori likvidirana, ni pa še spravljen s sveta spor med dr. Šarićem in dr. Čičićem. Ta, kakor vse kaže, ne namerava umakniti svoje tožbe proti nadškofu dr. Šariću. To se da sklepati iz razgovora, ki ga je imel dopisnik zagrebških »Novosti« z dr. Čičićem. Dr. Čičić se je namreč v tem razgovoru izrazil, da sicer ne more dati o svojem sporu z dr. Šarićem nobene izjave, ker se stvar nahaja pred sodiščem, on pa noče potom javnosti prejudicirati dognanju materialne resnice, vendar pa smatra suspenzijo za nasilen ukrep, ki ne more imeti težjih posledic zanj, ker je on v tem sporu dal cerkvenim oblastem poln dokaz svoje lojalnosti.

Učiteljski parlament

V Novem Sadu bo danes letošnja glavna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega udruženja

Novi Sad, 1. avgusta. r. Danes se je pričela 16. glavna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega udruženja. Za skupščino vlada zanimanje, kakor malokdaj prej. Prav lepa je tudi udeležba iz Slovenije. V Jugoslaviji je okrog 20.000 učiteljev in učiteljic, od katerih jih je 17.662 včlanjenih v 10 banovinskih sekcijah. Najmočnejša je novosadska sekcija, ki šteje 3.533 članov, sledi ji ljubljanska sekcija s 3.306 člani, tretja je savska banovina s 3.154. Ostale imajo pod tisoč članov. Celotni organizaciji JUU so temelj sreska društva, ki jih je zdaj 322.

Novosadska skupščina se je pričela danes s sejo glavnega odbora, jutri pa pridejo na vrsto važna poročila o organizaciji in šolstvu. Znano je, da so bile mnoge prejšnje glavne skupščine zelo burne. V zadnjih letih pa so se razmere uredile. Sedanji odbor je pripravil nova pravila, ki so bila potrjena prve dni julija. Dopuščajo proporc in tajne volitve po listah. Ker so na dnevnem redu novosadske skupščine tudi volitve novega vodstva, se potek skupščine pričakuje s tem večjim zanimanjem.

Med glavnimi vprašanji, s katerimi se bo bavila skupščina, so: stanovski in mladinski tisk, šolski muzej in učila za delovno šolo, zlasti pa zaščita učiteljstva. Nadalje se bo glavna skupščina bavila s svojimi socialnimi ustanovami kakor tudi z ustanovitvijo prepotrebne vseslovanske učiteljske organizacije. Ta bo najbrž ustanovljena prihodnje leto, ko se bo v Ljubljani vršil II. vseslovanski učiteljski kongres.

Pred novo borbo v revirjih

Delavske organizacije so z včerajšnjim dnem odpovedale dosedanjo kolektivno pogodbo s TPD

Trbovlje, 1. avgusta.

Vse tri glavne delavske organizacije, v katerih so organizirani rudarji trboveljskih revirjev, so poslale Trboveljski premogokopni družbi dopis, s katerim odpovedujejo sedaj veljavno kolektivno pogodbo. Odpoved velja z današnjim dnem za trimesečno dobo, torej za 1. november. Kdaj se bodo začela pogajanja za novo kolektivno pogodbo, se še ne ve. Narodna-strokovna zveza, Jugoslovanska strokovna zveza ter Zveza rudarjev Jugoslavije so se takoj lotile sestavljanja predlogov, ki jih bodo delavci stavili pri pogajanjih za novo kolektivno pogodbo. Skušali bodo zlasti doseči, da bi bili rudarji bolje zaposleni, deloma pa tudi bolje plačani.

Z odpovedjo kolektivne pogodbe se začenja važna doba, v kateri bo treba temeljito rešiti celotni problem naših rudarskih revirjev. Zato bo nadaljnji razplet dogodkov z velikim zanimanjem spremljala vsa naša javnost.

V neprijetni zagati so

Naša ugotovitev, da je časopisje iz Jugoslovanske tiskarne skušalo veliki večini svojih čitateljev prikriti kaj pravi o poteku in vzrokih letalske katastrofe uradna letalska komisija, sestavljena iz najodličnejših strokovnjakov, je gospode okrog »Slovenčevih« listov silno razburila. Njihove jeze in njihovega razburjenja si ne moremo tolmačiti drugače, kakor da je njihovo čudno postopanje vzbudilo odpor in nevoljo pri njihovih lastnih ljudeh. Zato si oba dnevnika iz Jugoslovanske tiskarne na vso moč prizadevata, da bi obrnila pozornost drugam. Včerajšnji »Slovenec« je prinesel dolg članek, ki je zopet poln podtikanj in izmišljotin na račun »Jutra«, a v prav nikaki zvezi s stvarjo za katero gre.

Le mimogrede se opravičuje »Slovenec«, da je dobil uradno poročilo prekasno, tako da ga ni mogel objaviti v nedeljski številki. Konstatiramo samo, da je »Jutro« prejelo poročilo istočasno, a ga je kljub temu objavilo v celotni nedeljski izdaji. Zato pač »Slovenčev« izgovor ne bo držal. Pa recimo, da je bilo tako, pa so potem poročilo objavili v ponedeljkovi izdaji. Toda kdor čita liste iz Jugoslovanske tiskarne, je že ponovno lahko opazil, kako so ni pr. razne politične govore, ki so bili objavljeni v ponedeljskem »Slovencu«, potem še enkrat prinesli v opoldanski izdaji in pa še v torkovem »Slovencu«. To je pač dokaz, da ponedeljskemu »Slovencu« sami ne pripisujejo ravno velike publiciteta. Ker so v obeh dnevnikih poprej tako na široko pisali vse možne in nemožne stvari o vzrokih letalske nesreče, bi bilo zato gotovo v redu in bi tudi lojalnost napram lastnim čitateljem zahtevala, da v celoti ali vsaj v izvlečku prinesejo tudi uradno poročilo preiskovalne komisije.

Na »Slovenčeva« podtikanja, na njegove izmišljotine in napade ne bomo odgovarjali, ker si je javnost že dovolj na jasnem. V razvedrilo svojim čitateljem in v primer »Slovenčeve« polemike naj navedemo le njegovo trditev, »da je cenzura ostreje šla po naših (»Slovenčevih«) krtačnih odtisih, kakor pa po »Jutrovih«, ako je sploh šla«. Ali se da s takimi in sličnimi trditvami sploh polemizirati? Pač pa so najboljši dokaz, v kako neprijetni zadregi in zagati so se gospodje znašli.

Mariborski teden je otvorjen

Že prvi dan je bil lep obisk

Maribor, 1. avgusta.

Maribor je v slavnostnem razpoloženju. Po ulicah vlada živahno vrvenje. Ob priliki današnje otvoritve jubilejnega V. mariborskega tedna so lastniki hiš razobesili zastave, tako da je Maribor ves v zastavah. Iz vseh delov države so prispeli danes v Maribor gostje, med katerimi je mnogo predstavnikov našega gasilstva, ki so prišli k svečani proslavi 65-letnice mariborske gasilske čete.

Na razstavišču so se zbrali danes dopoldne predstavniki vsega mariborskega in obmejnega življenja, da prisostvujejo otvoritvi jubilejnega V. mariborskega tedna. Ko je prispel zastopnik visokega pokrovitelja Nj. Vis. kraljeviča Andreja mariborski mestni poveljnik general Milenković v spremstvu svojega adjutanta, je godba zasvirala državno himno.

Za tem je povzel besedo bivši mariborski župan in predsednik Mariborskega tedna g. dr. Lipold in pozdravil generala Milenkovića kot zastopnika visokega pokrovitelja, podbana dr. Majcna kot zastopnika ministra za trgovino in industrijo, bana dr. Natlačena, člane častnega predsedstva, škofa dr. Tomažiča, župana dr. Juvana, predsednika Zbornice za TOI Jelačina, podpolkovnika Maksima Erića kot zastopnika ministra za vojsko in mornarico, podpolkovnika Marka Nikolića kot zastopnika komandanta armije, oba sreska načelnika Popovića in dr. Šiško, oba policijska šefa Krajnovića in dr. Trstenjaka, podpredsednika senata dr. Ploja, predsednika okrožnega sodišča v Mariboru dr. Žiherja, narodne poslance dr. Jančiča, Gajška in dr. Vebleta, predsednika Ljubljanskega velesejma Bonača, predsednika Zveze obrtnih društev iz Ljubljane Urbasa in druge. Nato je v daljšem govoru izvajal med drugim, da je V. mariborski teden deležen posebnega počaščenja spričo pokroviteljstva Nj. Vis. kraljeviča Andreja. Potem je kratko očrtal, kdo razstavlja v okviru Mariborskega tedna. Predvsem je omenil obrtniško razstavo, potem specialno razstavo »Žena v obrti,« industrijsko in tekstilno razstavo. Tudi trgovina ima svoj oddelek. Posebnost pa je velika gasilska razstava mariborske gasilske čete ob priliki 65-letnice mariborskega gasilstva. S tem v zvezi je priredil tudi odbor za obrambo mesta svojo razstavo. Zanimive razstave so dalje razstava mariborskega Aerokluba, filatelistična razstava (dovoljen je poseben poštni žig), razstava slik na steklo (organiziral prof. Baš), razstava domače keramike in kolektivna razstava Gvajčevih del. Posebna pažnja je posvečena tudi kmetijstvu. Govornik je omenil še vrsto drugih zanimivosti, ki se bodo videle v okviru Mariborskega tedna. Ob zaključku se je pa spomnil Nj. Vel. kralja Petra II., sina velikega kralja Uedinitelja, in vzkliknil: Naj živijo Nj. Vel. kralj Peter II, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez namestnik Pavle in visoki pokrovitelj Nj. Vis. kraljevič Andrej. Govornikovem vzkliku so se pridružili vsi navzoči.

Zatem je izgovoril prisrčne pozdravne besede v imenu visokega pokrovitelja mestni poveljnik general Milenković in želel Mariborskemu tednu čim lepših uspehov, a v imenu ministra za trgovino in industrijo in bana dravske banovine je izrekel pozdrave podban dr. Majcen, ki je ob zaključku svojih izvajanj razglasil otvoritev Mariborskega tedna. Nato pa je tudi škof dr. Tomažič v imenu cerkve izrekel Mariborskemu tednu tople besede.

Admira v Zagrebu

Zagreb, 1. avgusta. o. Dunajska Admira je danes nastopila proti kombiniranemu moštvu Haška in Concordie. Tekma se je končala neodločeno 3:3 (3:2). Zagrebčani so bili precej v premoči ter bi lahko zmagali. Dunajčani so nastopili s svojim najboljšim moštvom. Jutri bo Admira igrala proti Gradjanskemu.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za nedeljo: Prevladovalo bo oblačno, ponekod nevihte. Temperatura brez izprememb.

Zagrebška vremenska napoved: Brez bistvene spremembe.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Izpremenljivo, na jugu in na vzhodu nekoliko boljše.

Zdravljenje prekomerne debelosti

Vzrok debeljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmotreno sestavljene hrane ob nezadostni zaposlitvi mišičevja. Pri moških najdemo vzrok debeljenja tudi še često v preobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti po prekoračenem 25. letu starosti. Sredstev proti preobilni debelosti ne manjka. Takšna so na pr. izdatno gibanje mišičevja, šport, mehanična sredstva (masaža), elektrika, parne kopeli itd. Vendar pa vemo, da imajo te metode vsaka svojo slabo stran, škodljiva pretiravanja in celo nevarnosti za zdravje. Slatinske tablete za hujšanje, ki so sestavljene iz zdravilnih mineralnih soli in neškodljivih ekstraktov zdravilnega rastlinstva, odstranjujejo brez najmanjše neprijetnosti vse pojave in znake čezmerne debelosti. Mladeniško sveže se torej počutite, ako uporabljate Slatinske tablete za hujšanje, ker izgine odvišna maščoba s trebuha, s stegen, izpod brade, vratu in skratka povsod, kjer je doslej kazila zunanjost, pa tudi iz notranjih organov. Nenormalna teža prične padati, telo postane vitko in lahko in daje v pridobljeni novi prožnosti zopet veselje do življenja. Slatinske tablete se dobe v vseh apotekah. 50 tablet Din 24.—, 100 tabl. Din 39.— in 200 tablet Din 69.—.

R. S. br. 27494/36. XII. 1934.

Kralj Edvard bo potoval čez Gorenjsko na Jadran

Jahta je že odrinila na pot, kralj pa pride po kopnem

London, 1. avgusta.

V Londonu se je včeraj, v petek, zaključilo parlamentarno zasedanje, pričele so se velike počitnice. Nasproti dosedanjemu običaju pa predsednik vlade Baldwin in ostali ministri ne potujejo v inozemstvo, marveč ostanejo na oddihu v Angliji. Pač pa bo kralj Edvard krenil na pot proti Dalmaciji. Storjeno je seveda vse, da se lahko kralj hitro vrne v prestolnico, če bi se zgodili kaki nepredvideni dogodki.

Odločitev kralja Edvarda VIII., da obišče Dalmacijo, je vzbudila velikansko zanimanje po vsem britskem imperiju in Dalmacija je čez noč zaslovela po svetu. Vsi angleški listi komentirajo v obširnih člankih, deloma v uvodnih člankih, kraljevo odločitev, da hoče dopust preživeti krožeč ob dalmatinski obali. Seveda ne zamudijo podrobno opisovati prirodne krasote Dalmacije in soglasno sodijo, da je kralj Edvard z letošnjo

svojo odločitvijo našel popolno nadomestitev za francosko riviero, na kateri je prvotno hotel letovati. Upravičeno se lahko pričakuje, da bo letovanje kralja Edvarda VIII. privabilo v Dalmacijo veliko število angleških turistov in da bo obisk tudi še za nadaljnje sezone zelo plodovit. Po obiskih članov angleške dinastije bodo šele dostojno zaslovele lepote naše Gorenjske in našega Jadrana.

Kralj Edvard je včeraj iznenada obiskal svojo jahto »Nachleen«, s katero se popelje na Jadran. Iz Londona je prispel z avtom v pristanišče Southampton. Obisk na jahti je bil čisto zasebnega značaja in o njem ni bil obveščen niti sam poveljnik jahte kapitan Doyle. Kralj Edvard VIII. si je vse natančno ogledal, naposled pa je dal nekatera navodila, kako naj jahto uredijo za dolgo potovanje, — potem se je z avtom vrnil v London.

Danes, v soboto, je jahta že krenila iz Southamptona proti Dalmaciji, kjer bo počakala na prihod kralja Edvarda VIII. Podrobnosti o samem kraljevem potovanju so seveda velika skrivnost. Kako previdno se pripravlja kraljev odhod, se vidi po tem, da je kapitan jahte dobil potni načrt v zapečateni kuverti. Šele na morju dobi kapitan Doyle brezžični nalog, da odpre pismo, nakar bo vedel, v katerem dalmatinskem pristanišču mora pričakovati kralja Edvarda VIII.

Sleherni dan prinašajo veliki londonski dnevniki nove članke o lepotah dalmatinske obale. »Daily Mail« pripoveduje: Dalmatinska obala je eden izmed najbolj romantičnih in najlepših predelov Evrope. Na obali je med glavnimi pristanišči Dubrovnik, toda so še durga pristanišča — Split in Šibenik — kjer se bo kraljeva jahta lahko zasidrala na sinji gladini Jadrana. Obala je dolga 270 milj, njen ozki pas ob bregu je okrašen z vinogradi, smrečjem in oljkami. Izredno romantični otoki, ki jih je nad tisoč so oddaljeni od obale 3 km in nudijo edinstvene prizore prirodne lepote. Glavni del jadranske obale pripada kraljevini Jugoslaviji. Pristanišča, iz katerih so nekoč izhajali na morje gusarji, so danes krasna mesta z dobrimi hoteli, mesta v katerih lahko človek živi prav tako prijetno kakor kjerkoli drugod v zapadni Evropi.

»Bela mesta in sinje morje Dalmacije« je naslov članka v popularnem londonskem dnevniku »Daily Telegraph«. V članku stoji: Dalmatinska obala, ob kateri se bo letos vozil Nj. Vel. kralj Edvard VIII., nudi mnogo več romantičnih panoram, kakor katerikoli drugi del Evrope . . . Članek opisuje izredno lepoto Boke Kotorske in dalmatinskih otokov, potem pa poudarja, da se ob dalmatinski obali potuje zelo prijetno in udobno z modernimi ladjami jugoslovenske trgovske mornarice. Opisujoč arhitektonsko bogastvo Dubrovnika in Splita in pestro narodno nošo Dalmacije, zaključuje članek: »Za kopanje, solnčenje in vsakovrstni sport na vodi je dalmatinska obala idealna. Toda to obalo, ki je vedno bila Mekka za turiste iz srednje Evrope, so Angleži odkrili šele pred nekaj leti.«

Angleški listi seveda tudi objavljajo natančne podrobnosti o jahti (nekaj jih je objavilo tudi že »Jutro«). Jahta ni kraljeva last, temveč je najeta od znane angleške plemenitašinje Lady Youl, ki ji je mož umrl leta 1928. in ji zapustil milijardno premoženje. Kralj Edvard je jahto najel samo za ta izlet. Izprva je nameraval pluti po Sredozemlju z lastno jahto »Viktorijo«. Toda ta je s svojimi 4700 tonami prevelika, da bi lahko kralj obiskal tudi majhne zalive v Dalmaciji in se ustavil kjerkoli ga bo volja. Tako je potem padla odločitev na »Nachleen«, ki je najrazkošnejša in najmodernejša zasebna jahta v Angliji. Ima 1600 ton in 51 mož posadke.

Listi splošno sodijo, da se bo kralj vkrcal v Dubrovniku, kamor bo dospel v teku tedna. Pot skozi Evropo bo premeril deloma z vlakom, deloma z letalom. Potem bo križaril po Jadranu od mesta do mesta in bo seveda tudi marsikod stopil na kopno. S seboj bo pripeljal več svojih prijateljev ter zasebnega tajnika z gotovim številom dvorjanikov. Letovanje bo trajalo mesec dni in v tem času bo kralj reševal tudi najvažnejše vladarske posle. Od naše obale se bo naposled umaknil tudi proti Grčiji.

Za gotovo se lahko smatra, da bo kralj Edvard VIII. na poti na Jadran mimogrede obiskal tudi Bled in Bohinj. Njegov brat vojvoda Kentski s soprogo vojvodinjo Marino je že na avtomobilski turneji po Srednji Evropi, ki se bo zaključila na Bledu, odnosno v Bohinju. Kralj Edvard je od brata čul že toliko hvale o Sloveniji, da je že ponovno izrazil željo po obisku v teh krajih. Zdaj se je ta prilika približala.

Čuden pojav na nebu

Orjaški utrinek smo opazili v torek zvečer

Ljubljana, 1. avgusta

V torek zvečer okrog 21. ure so mnogi v Ljubljani in okolici, gotovo tudi po deželi, opazovali na nebu izredno zanimiv pojav, kakršnega, po zatrdilu očividcev, še niso videli, dasi poznajo večje in manjše utrinke, nekateri izmed njih pa so tudi že videli Haleyev komet. V smeri od severovzhoda proti jugozapadu se je na zenitu pognala liki močan izstrelek, svetlo goreči bakli podobna luč, ki je zapuščala za seboj dolg plinast goreč rep, ki je svetlo žarel še potem, ko mu je glava že ugasnila. Čim je tudi rep nehal žareti, so očividci z dobrim daljnogledom razmeroma še dolgo opazovali dim, ki se je vil v čudovitih vijugah, kakor velikanska kača, z glavo naprej v vsemirje, torej proč od zemlje, dokler ni razredčen in razširjen v široke koprene popolnoma izginil z vidika.

Ugibanja, kaj naj bi ta zanimiv pojav pomenil in kako je mogel nastati, so različna. Orjaški utrinek je bil vsekako posledica silne eksplozije večjega nebesnega telesa, drugi spet domnevajo in ugibajo najrazličnejše. Ker je bil utrinek po dolžini, obsegu in poteku povsem različen od običajnih prizorov na nočnem nebu in ker so pojav gotovo opazovali tudi kateri naših zvezdoslovcev, bi jim bili čitatelji »Jutra« hvaležni, če bi nastanek nebesne skrivnosti pojasnili.

Škof Učelini na pragu 90 letnice

Plemenitosti polno življenje vzornega pastirja

Split, 30. julija.

Približala se je 90-letnica vzornega narodnega svečenika kotorskega škofa Frana Učelinija. Življenje visokega cerkvenega dostojanstvenika, ki je tudi še v visoki starosti duševno nenavadno čil in ki še venomer premišlja samo to, kako bi storil dobro svojemu narodu, je rodilo mnogo velikih plodov. Po geslu svojega vzornika Strossmayerja: »Vse za vero in domovino!« se je ravnal od mladih let in trije rodovi so lahko spoznali plemenitost njegovega duha, njegovo neizčrpno ljubezen do vsega, kar je jugoslovensko in slovansko.

Rodil se je 2. avgusta 1847. na malem otoku Lopudu pred Dubrovnikom. Svojemu rojstnemu kraju, kjer zdaj največ prebiva, je v veliki meri pripomogel, da se je razvil v sloveče letovišče. Za duhovnika je bil posvečen leta 1871. Duše je pasel v raznih farah dubrovniške škofije. Slednjič je bil imenovan za profesorja teologije v osrednjem semenišču v Zadru, kjer je deloval do 1893. kot profesor, potem pa je bil leto dni ravnatelj. Že dne 18. maja 1894. je bil postavljen za škofa v Kotoru in ta visoka čast mu ostane ohranjena do smrti.

Kot vzgojitelj je škof Učelini — Tiče vzorno vzgajal svečeniški naraščaj in pri tem se je sam obilno bavil s književnostjo. Nabral si je zaklade duha, pisal je za novine in za knjige. Z velikim prizadevanjem in talentom je priložil Dantejevo »Božansko komedijo«. Celih 16 let se je bavil s prevodom, naposled je še žrtvoval prihranjeni denar, da je omogočil natis. S tem delom si je kot književnik zagotovil častno ime v jugoslovenski literaturi, dokumentiral pa je tudi visoko pojmovanje kulturnosti pravega Jugoslovena. Prevod je kritika sprejela zelo naklonjeno in knjiga je

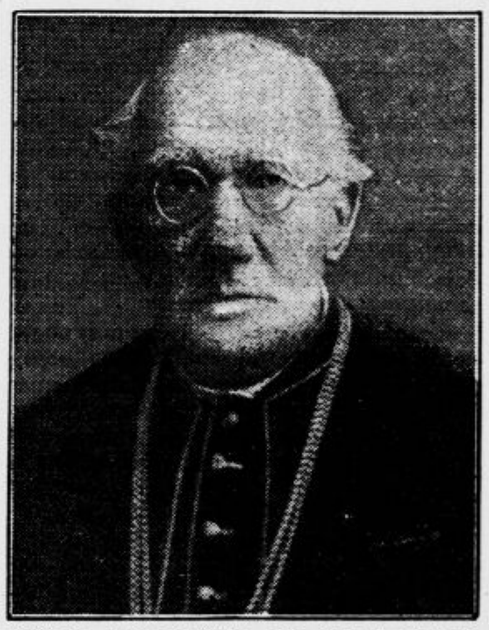

doživela drugo izdajo. Na čelu knjige je škof Učelini-Tiče dal natisniti naslednje rodoljubno posvetilo: »Slogi in ljubezni istokrvnih in istojezičnih bratov Srbov in Hrvatov!« Te besede so ob natisu leta 1909. vzbudile mnogo nevolje na Dunaju. Franc Jožef se je spet enkrat hudo razjezil in nahrulil svojega ministra: »Neverjetno, kako mora katoliški škof v Kotoru tik ob Črni gori kar javno izražati svoja čuvstva?« — Minister je po cesarjevem nalogu šel hitro na delo: rimska kurija naj bi pritisnila na kotorskega škofa, da odstrani posvetilo iz knjige. Zaman! Škof Učelini ni nikdar preklical ali brisal, kar je enkrat zapisal.

Svojo odločnost v nacionalnem pogledu je škof Učelini pokazal v Jugoslaviji, ko je nastopil zoper poslanico jugoslovenskega episkopata v letu 1933. proti Sokolu. Goreče je branil Sokolstvo proti klevetam, da je brezverska organizacija, poudarjal je s čisto zavestjo, da prav Sokolstvo krepi nacionalizem in širi bratsko slogo med plemeni in veroizpovedmi in stremi samo za napredkom nedeljive Jugoslavije.

V Boki Kotorski je visoki nadpastir v 43 letih škofovanja postal pravi oče svojim vernikom, požrtvovalen in skrben na vsakem koraku. Kar je imel, je razdal za dijake, za duhovniški naraščaj, za obnavljanje cerkva. Samo tak škof je mogel z dolgoletnim plemenitim in značajnim delom vzgojiti in ohraniti najidealnejšo slogo med katoličani in pravoslavnimi. Ni ga pripadnika katerekoli veroizpovedi v vsej njegovi škofiji, ki ne bi ljubil škofa Učelinija. Tu so dokazi njegovega dela, trajnejši od brona: zgradil je dijaško semenišče v Kotoru, nato v Hercegnovem zavod za vzgojo deklet brez razlike veroizpovedi, ustanovil je sirotišnico v Kotoru, nato letoviški dom za semeniščnike pri Tivtu. Vsaka dobrodelna akcija je prva segla po njegovi desnici, vsak siromak se je prvi obrnil na blagega škofa. In škof Učelini še nikdar ni odrekel, — zato je v svojih sivih letih siromak.

Neizmerno vdan državi in narodni dinastiji, od mladih let pobornik za svobodo in uedinjenje Jugoslovenov, je poleg visokih odlikovanj doživel tudi to počaščenje, da je blagopokojni Viteški kralj dal kiparju Tomi Rosandiću izdelati poprsje škofa Učelinija ki danes krasi kraljevski dvor na Dedinju. Kar čuti jugoslovensko, se prav gotovo od srca raduje, da škof Učelini kot potomec žilavega in junaškega rodu tako vztrajno kljubuje sivi starosti. Naj nam ostane ohranjen do stoletnice!

Veliko slavje škofjeloških gasilcev

Danes župni zlet v proslavo 60 letnice društva

Škofja Loka, 1. avgusta.

Škofjeloška gasilska četa praznuje 60. letnico. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel Nj. Vis. kraljevič Tomislav, župa Kranj pa je odredila, da bo to nedeljo v Škofji Loki njen prvi župni zlet. Ne dvomimo, da bo loška četa tudi to častno preizkušnjo kar najlepše prestala.

Društvo so ustanovili 30. januarja 1876. Prvi načelnik, ki je uveljavil pravcato vojaško disciplino, je bil lesni trgovec Franc Calcari. Kmalu so kupili brizgalno, imeli so tudi nočne vaje, zasnovali so razne prireditve in se imovinsko kmalu utrdili. Slovesno je bila proslavljena 30-letnica, ko so blagoslovili gasilski dom, ob 50-letnici pa so obogatili svoje premoženje z novo motorno brizgalno. Za častne člane so bili takrat imenovani 50-letni pripadniki Andrej Jamnik, Jurij Grohar in Ivan Debeljak. Zadnja leta se je osredotočilo delovanje čete na izgradnjo novega gasilskega doma v Zvezdi, kar se je tudi popolnoma posrečilo. Nova stavba je Škofji Loki res v okras. Zidavo so omogočili neštteti dobrotniki, ne izvzemši občine, ki je od nekdaj zvesta podpornica društva.

Načelniku Calcariju so v teku let sledili Andrej Jamnik, potem priljubljeni Ivan Debeljak, od njegove smrti pa kleparski mojster Ivan Kavčič, ki mu gre zasluga, da je gasilstvo v škofjeloškem okolišu tako lepo napredovalo. Poleg doma je četa opremljena s potrebnim inventarjem, nabaviti pa hoče še reševalni avto in novi dom povečati in izpopolniti z gledališkim odrom. V proslavo 60-letnice se je nocoj vršila svečana seja, na kateri so bile razdeljene diplome zaslužnim tovarišem. Sledila je baklada po mestu. Jutri, v nedeljo se gasilci poklonijo umrlim tovarišem na pokopališču, kjer bo tudi služba božja, popoldne pa bo obhod po mestu z govori in mimohod. Vrli četi želimo še mnogo uspehov!

Smrt zaslužnega nacionalnega moža

V četrtek proti večeru je na Toplicah pri Straži preminul tamošnji ugledni posestnik in gostilničar g. Gašper *Pelko*. Pokojnik, ki je komaj prekoračil 50 let, je imel v političnem in gospodarskem življenju tamošnjega kraja vidno vlogo. Kot nacionalist in vrl naprednjak je bil član vseh naprednih društev. Zlasti je bil vnet Sokol, pri katerem je zavzemal mesto podstaroste in ima nevenljive zasluge za zgradbo topliškega Sokolskega doma. Deloval je z vnemo tudi pri gasilstvu. Pri občini je zavzemal zadnja leta mesto podpredsednika. Bil je član krajevnega šolskega in cestnega odbora, agilen delavec pri lokalnem Tujskoprometnem društvu in več let predsednik sreskega kmetijskega odbora. Po smrti dolgoletnega predsednika Gostilničarske zadruge g. Josipa Zurca-Štemburja je pokojnik nekaj časa zavzemal to mesto. To funkcijo pa je zaradi oddaljenosti odložil in obdržal do svoje prerane smrti le mesto podpredsednika. Iniciativnega in delavnega moža bodo Toplice zdaj zelo pogrešale.

Pokojnik je bil blag človek in je užival na Dolenjskem in v Beli krajini velik ugled. Bil je vzoren gospodar in skrben družinski oče. Kako je bil pokojnik med ljudstvom priljubljen, je pričal njegov pogreb, ki se je vršil danes dopoldne na domače pokopališče. V žalnem sprevodu so korakali številni pogrebci, med njimi Sokoli, gasilci, močna deputacija gostilničarjev s predsednikom g. Windischerjem ml. na čelu, šolska mladina z učitelji, orožniki in finančna straža. Domače pevsko društvo pa je pelo pokojniku v slovo pretresljive žalostinke.

Blagemu pokojniku naj bo ohranjen časten spomin.

10 ur brez motorja v zraku

Vztrajno se bližamo mednarodnim rekordom

Naši mladi jadralni junaki na Blokah

Kakor smo poročali, so naši jadralci postavili v četrtek spet dva nova rekorda. Milivoj Šircelj je letel 5 ur 20 minut, Stanko Raznožnik pa 10 ur 45 minut. S tem je postavil nov jugoslovanski rekord in dosegel impozanten čas, na katerega je lahko vsak letalec ponosen. On sam v svoji skromnosti pa s tem ni zadovoljen in po njegovem zagotovilu lahko pričakujemo novih iznenadenj.

»Slovenci so najboljši jugoslovanski letalci!« je dejal poslevodeči podpredsednik Aerokluba kraljevine Jugoslavije g. inž. Tadija Sondermajer v nedeljo pri svečanostih na Blokah. Po popoldanskih letalskih tekmah se je pogovarjal z našim poročevalcem.

— V letalstvu, je izvajal g. direktor inž. Sondermajer, se učimo drug od drugega. Letalstvo doživlja nagel napredek. Da bo tako, se je pokazalo že pred 14 leti, toda pri nas se vsega tega nismo tako zavedli, kakor se zavedamo danes. Letalstvo je postalo svetovni problem prvega reda. Ne dvomim, da bodo kmalu doseženi še neprimerno boljši rezultati, ko bodo strokovni letalski krogi vseh kontinentov imel večjo svobodo in vpliv na reševanje letalskih problemov. Število letalcev stalno narašča, z njim pa se dviga tudi njihov vpliv.

— Prav gotovo bi bilo najboljše, če se s takimi perečimi vprašanji kakor je letalsko zavarovanje držav, ne bi odlašalo, da morejo letalci sami obvarovati vpliv na sigurnost avijatike. Bistvo letalstva je danes v temle: človek je ustvarjen za letanje; moderen človek si danes želi vožnje po zraku. Priznati moram, da je današnji obseg zračnega prometa relativno še nekako ozek, zato ga je treba razširiti do največjih možnosti, tako, da zračni promet ne bo dostopen samo nekaterim ljudem, temveč najširšim slojem ljudstva. To so moje misli glede civilnega letalstva.

— V pogledu vojnega letalstva se moramo spominjati vsekej, da nima nitj ena vrsta orožja toliko ofenzivne sile, kakršno imajo prav vojna letala. To je njihovo jedro, katero moramo imeti vedno pred očmi. Ogniti se moramo šablonskim izdelovanjem aeroplanov in hidroplanov drugega reda, letalstva iz časa svetovne vojne. Ne smemo biti ovirani pri svojem delovanju. Potrebno je, da si napravimo močno zračno brodovje, katerega sestavljajo efektivi bombarderskega letalstva.

— Dobil sem najlepše vtise o nadarjenosti Slovencev za letalstvo. To svojo misli sem še bolj utrdil danes ko sem priživel krasen dan v krogu mladih pilotov »jadralcev« in mojih starejših znancev vašega požrtvovalnega Aeroklub a. Občudujem njihovo neizčrpno energijo in visoki sportni smisel, kakor tudi sijajne rezultate, ki jih dosegajo v gradnji brezmotornih letal in pri jadranju. Slovenija ima vse pogoje, da se razvije brezmotorno letalstvo do najvišje stopnje, kar je izredno velikega pomena za vse naše jugoslovansko letalstvo, civilno in vojno.

Predsednik Rado Hribar, duša našega Aeroklub a, pa takole sodi o brezmotornih letalskih tekmah:

— »Srečne okoliščine, enakomeren veter, vse to je pripomoglo, da zapored tolčemo državne rekorde. Pričakoval sem, da se bodo naši fantje postavili, saj so si zgradili letala višjih sposobnosti, s katerimi se da mnogo doseči. Lanski rezultati so bili doseženi na letalih slabše konstrukcije, na primer na »Zeleni poštiv«, ki je eden prvih naših brezmotornih aparatov. Naši jadralci so fantje, ki letijo s pametjo. Razpolagamo z mnogimi dobrimi letalci, ki bodo svoje zmožnosti pokazali ob novih prilikah. Prav gotovo bomo v kratkem slišali še o daljših poletih naših korajžnih fantov, ki se bodo kmalu uvrstili v letalce mednarodnega slovesa.«

Zdaj Vam je lahko polepšati umazane in počrnele zobe

Ako se Vam zobje hitro umažejo in kvarijo, uporabljajte KOLYNOS specijalno antiseptično pasto za zobe, ki Vam jih zopet naredi priviačno bleščeče. Mikrobi v ustih povzročajo madeže in kvarjenje... KOLYNOS ugonablja te nevarne mikrobe in čisti naglo in temeljito. Namažite malo KOLYNOSa na suho ščetko in Vaši zobje zadobe živ blesk in naravno belino, ki bo zopet pripomogla k lepoti Vašega nasmeha.

KOLYNOS Pasta za zobe

Gospodarstvo

Uvedba razsodišč

za spore med službodajalci in pomožnim osobjem

Minister za trgovino in industrijo je v sporazumu s pravosodnim ministrom predpisal uredbo o razsodiščnih odborih (sodiščih dobrih ljudi) za reševanje sporov med službodavci in pomožnim osobjem v smislu obrtnega zakona. Uredba naj pospeši zaščito delodajalskih in delojemalskih interesov. Pri sestavi uredbe so skušali določiti najosnovnejša pravila postopanja, ki naj varuje redno, pravilno in enotno delo razsodiščnih odborov, obenem pa preprečijo vso nepotrebno obsežnost in kompliciranost, tako da bo postalo reševanje sporov mnogo hitrejše in zanesljivejše, zlasti če upoštevamo, da bodo sodno dolžnost opravljale osebe iz vrst pravdarjev, ki poznajo pravne odnošaje, na katere se spori nanašajo.

Določbe zakona

Ustanovitev razsodiščnih odborov se naslanja na določbe četrtega poglavja obrtnega zakona (§ 343 do 353). Pa zakonu so razsodiščni odbori pristojni za reševanje sporov iz službenih razmerij med službodajalci in pomožnim osebjem (pomočniki), rokodelskimi in tvorniškimi delavci in učenci, in sicer v naslednjih primerih, če vrednost predmeta ne presega 12.000 Din: 1) za spore zaradi plače odnosno prejemkov, 2) za spore o obstoju službenih pogodb, o pričetku, nadaljevanju in zaključku službenega razmerja pomožnega osobja in o opravljanju službe v podjetju, 3) za spore o izvrševanju službe in odškodnine, zlasti pri obračunanju plač, pri določanju plač, pri določanju dopustov in konvencionalnih kazni, 4) za spore o izdajanju in vpisovanju v poslovne knjižice, ispričevala in potrdila, kakor tudi za spore o škodi, nastali iz teh predmetov, 5) za spore o odpovedi in izpraznitvi delavskih stanovanj, bodisi da se uporabljajo brezplačno ali proti oškodnini. Razsodiščni odbor ne rešuje sporov med službodajalci in osebjem, ki so mu poverjene važnejše službe v smislu § 307. obrtnega zakona (po katerem določi trgovinski minister s pravilnikom katere službe so važnejše).

Vsebina uredbe

Uredba obsega predpise o ureditvi in organizaciji razsodiščnih odborov, kakor tudi podrobne predpise o postopku izvoljenih odborov. **V posameznih banovinah bodo bani določili, kje naj se po potrebi organizirajo pri splošnih upravnih oblastvih prve stopnje ti razsodiščni odbori.** Na področju beograjske občine z izjemo Zemuna, se ustanove razsodiščni odbori v vseh okrajih (kvartih). Oblast, pri kateri se ustanove razsodiščni odbori bo skrbela za pisarniške in vse druge potrebščine.

V pristojnost razsodiščnih odborov spadajo spori iz službenega razmerja med službodajalci in službojemalci, ki nimajo važnejših služb, če vrednost spornega predmeta ne presega 12.000 Din. Če se na področju posameznih srezov (mest) ne ustanove razsodiščni odbori, preidejo spori, ki spadajo v pristojnost razsodiščnih odborov, na pristojna redna sodišča.

Delo razsodiščnih odborov je urejeno tako, da bo upravne posle razsodiščnih odborov opravljala upravna oblast prve stopnje. Zato sme ta oblast postaviti svojega posebnega referenta.

Razsodiščni odbor bo razpravljal redno v senatu treh članov: predsednika oziroma njegovega namestnika in dveh članov. Razsodiščni odbor sme po potrebi razpravljati tudi o večjih senatih. **Vsaka pravdna stranka izvoli po enega člana senata.** Predsednik razsodiščnega odbora sme tudi brez sodelovanja članov posredovati, da se spor mirnim potom uredi oziroma konča s poravnavo. Nadalje sme sklepati o pritožbi proti nepristojnosti izvoljenega odbora in izreči razsodbo na podlagi priznanja, odpovedi ali izostanka ter razpravljati in razsoditi o glavnem spornem predmetu, če se pravdni stranki dogovorno odpovesta sodelovanja drugih članov senata. Postopek se otvori samo na tožbo pooblaščene osebe in se izvede na podlagi predlogov strank. Postopek se zaključi s sklepom predsednika ali pa s poravnavo.

V uredbi so podrobni predpisi o pravdni sposobnosti, o imenovanju skrbnika, če pravdna stranka, ki nima naslednikov umre. Nadaljnje določbe se nanašajo na zastopanje strank, na tožbo, na odgovor na tožbo, na izključitev in odklonitev članov sveta, na prvi narok, na ustmeno razpravo pred svetom, na razsodbo, na vložitev tožbe proti razsodbi, na povračilo v prejšnji stan, na stroške postopka in na izvršbo razsodbe.

Postopek pred razsodiščnim odborom je ustmen in javen z izjemo odborovih posvetov. V gotovih primerih je mogoče tudi javnost izključiti. Pravdne stroške stranke, ki jih ne zmore, prevzame državna blagajna. Stranki se prizna ubožno pravo. S tem se stranka začasno oprosti plačila taks in drugih pristojbin, ki jih je treba plačati v zvezi s pravdo. Stranka je nadalje začasno oproščena plačila pristojbin za strokovnjake in priče. Ti izdatki se akontirajo iz državne blagajne.

Sodbo razsodiščnega odbora je mogoče pobijati s tožbo pred rednim sodiščem po določbah paragr. 691 zakona o sodnem postopku v civilnih pravdah. Tožba ne ustavi izvršitve razsodbe. Pristojno sodišče pa na tožilčevo zahtevo lahko odredi odložitev proti primernemu zavarovanju.

Minister za trgovino in industrijo je v sporazumu s pravosodnim ministrom in ministrom za socialno politiko in narodno zdravje predpisal **pravilnik o sestavi razsodiščnih odborov (sodišč dobrih ljudi) in o imenovanju njihovih članov.** Razsodiščni odbori sestoje iz predsednika, njegovega namestnika in potrebnega števila članov iz vrst službodajalcev in službojemalcev vseh strok. predsednik razsodiščnega odbora je po svojem položaju šef splošne upravne oblasti prve stopnje z izobrazbo pravne fakultete ali njegov namestnik z isto izobrazbo. Če mora razsodiščni odbor delati istočasno v več senatih, se sme predsedniku določiti več namestnikov. **Člane razsodiščnih odborov in njih namestnike imenuje ban. Člani iz vrst službodajalcev se postavijo na predlog pristojne trgovinske industrijske in obrtniške zbornice, člani iz vrst službojemalcev pa na predlog delavske zbornice. Člani se imenujejo za štiri leta.** Za člana je lahko imenovana samo oseba, ki prebiva v sedežu odbora, ki je jugoslovenski državljan, polnoleten, neoporečen in uživa vse častne pravice. Člani iz vrst službojemalcev morajo biti razen tega najmanj tri leta zaposleni. Dolžnost člana razsodiščnega odbora je častna in se ne sme odkloniti.

Izvoz v Italijo le za devize

V zvezi z ukinjenjem sankcij je finančni minister dne 14. julija izdal odlok o ureditvi plačilnega prometa z Italijo. Ta odlok je za blagovni promet po ukinjenju sankcij določil princip kompenzacije, tako da bi dobili izvozniki klirinške čeke na podlagi vplačil ital. uvoznikov na klirinški račun, te klirinške čeke pa bi prodajali preko domačih borz uvoznikom italijanskega blaga za poravnavo obveznosti iz novega uvoza ali pa za poravnavo 50% obveznosti od uvoza pred sankcijami.

Kakor je »Jutro« že včeraj poročalo so gornje določbe od 14. julija razveljavljene. Očitno je bila pri razveljavljenju tega odloka merodajna okolnost, da smatra Italija dosedanji klirinški sporazum kot neveljaven, ker se je naša država udeležila sankcij in torej ta sporazum sploh ne obstoji več. Narodna banka zaradi tega tudi ne more izdajati klirinških čekov. Sedaj je finančni minister predpisal, da morajo izvozniki blaga opravičiti svoja overenja za zavarovanje valute za izvoz po 15. jul. z vnosom ustrezajoče vrednosti izvoženga blaga *v svobodnih zdravih devizah*, pri čemer morajo ¼ ponuditi Narodni banki na odkup, ostanek pa lahko svobodno prodajo na borzi preko pooblaščenega zavoda.

Uvozniki pa morajo poravnati obveznosti od uvoza blaga po 15. juliju izključno z vplačilom ustrezajočega zneska v dinarjih na klirinški račun, in sicer za skupni znesek fakture na bazi tečaja 355.40 Din za 100 lir. Določba, da uvozniki nadalje vplačujejo obveznosti od novega uvoza v kliring, seveda velja samo toliko časa, dokler ne bo poravnan ves klirinški saldo naših terjatev v Italiji.

Z novim odlokom se razveljavlja le prva točka odloka od 14. julija, ki se tiče plačila za blagovni promet po 15. juliju, ne pa tudi 2. točka, ki se tiče starih terjatev in obveznosti, glede katerih ostanejo v veljavi dosedanje določbe. Narodna banka bo torej nadalje izdajala našim izvoznikom klirinške nakaznice na osnovi starih aviz, uvozniki pa bodo lahko poravnali svoje stare obveznosti zaradi uvoza blaga pred uvedbo sankcij z vplačilom 50% fakturnega zneska na klirinški račun po omenjenem tečaju in 50% z nakupom klirinških nakaznic na borzi.

Kakor se zdi bodo gornje določbe ostale v veljavi le toliko časa, dokler ne pride do sporazuma glede nove ureditve trgovine z Italijo odnosno glede plačilnega prometa. Zaenkrat bo po novih določbah uvoz iz Italije zelo otežkočen, ker bodo morali uvozniki plačati na klirinški račun italijanske lire po visokem tečaju 3.5540, dočim je bolo doslej predvideno plačilo s klirinškimi čeki, katerih tečaj bi bil precej nižji.

Državne finance

Finančno ministrstvo je izdalo poročilo o gibanju državnih financ v prvih dveh mesecih tekočega proračunskega leta, to je v aprilu in maju. Državni fiskalni dohodki so se v prvih dveh mesecih tekočega proračunskega leta v primeri z istimi meseci prejšnjih let gibali tako-le (v milijonih Din):

	april—maj			
	1933.	1934.	1935.	1936.
neposr. davki	265.3	289.9	282.5	316.5
trošarine	77.5	113.4	127.0	124.0
takse	100.7	113.5	150.0	164.4
carine	97.7	109.8	122.6	129.5
monopoli	260.7	245.7	318.7	302.0
skupaj	**801.9**	**872.3**	**1000.2**	**1036.4**

Kakor nam kaže gornja primerjava, se državni fiskalni dohodki stalno dvigajo. Zlasti so letos narasli dohodki od neposrednih davkov, kar je pripisati povečanju davka na poslovni promet (od 2 na 2.5%). Dohodek od poslovnega davka se je namreč dvignil v primeri z istima dvema mesecema lanskega leta za 20 milijonov, in sicer od 87.8 na 107.9 milijona Din. Dohodki od splošnih neposrednih davkov so narasli v primeri z lanskim letom za 15.0 na 191.0 milijona Din.

Tudi državna podjetja izkazujejo večje dohodke. Tako so znašali **dohodki železnic 289.5 milijona Din** (t. j. 2.9 milijona Din več nego v istih mesecih lanskega leta), dohodki pošte, telegrafa in telefona 73.1 milijona Din (za 5.0 milijona Din več nego lani) in dohodki rudnikov 33.2 milijona Din (za 7.5 milijona Din več nego lani). Edino dohodki od državnih gozdov so nazadovali in so letos znašali 12.7 milijona Din (t. j. za 1.8 milijona Din manj nego lani).

Med izdatki opažamo v primeri z lanskim letom povečanje izdatkov za vojsko in mornarico, in sicer za 7.4 na 219.9 milijona Din in povečanje izdatkov ministrstva za zunanje zadeve za 1.1 na 21.3 milijona Din. Zmanjšali pa so se izdatki za državne dolgove, in sicer za 57.0 na 36.7 milijona Din, pa tudi izdatki ministrstva pravde, notranjih zadev in pokojninski izdatki.

Seveda pa je treba pri tem upoštevati, da so znašale ob koncu maja neizplačane obveznosti iz teh dveh mesecev 15.8 milijona Din. Vrhu tega pa je bilo v državni administraciji iz prejšnjega proračunskega leta 1935/36 za 223 milijonov Din neizplačanih obveznosti. Koliko je neizplačanih obveznosti iz prejšnjega proračunskega leta po proračunu državnih podjetij ni izkazano.

Drugo žrebanje srečk Turistično-sportne loterije.

Lastniki srečk Turistično-sportne loterije se opozarjajo, da se na podlagi odobritve pristojnega ministrstva, ki se tiče poletnih potovanj, obseženih v loterijskem načrtu, vrši drugo žrebanje dne 10. avgusta 1936.

Potemtakem sta še dve žrebanji, in sicer 10. avgusta in 18. oktobra 1936. Cena srečke je samo Din 10.— in jo dobite pri glavnem kolektorju Jugoslovenski banki d. d. podružnici v Ljubljani, Tyrševa cesta 7, pri Putniku ter v trafikah.

Nadaljnje nazadovanje potrošnje piva v Jugoslaviji

Potrošnja piva je pri nas v letih krize prav občutno nazadovala in je padla v primeri z leti pred krizo za preko 70%. To nazadovanje je le deloma pripisati zmanjšanju kupne moči. V znatni meri je posledica visoke fiskalne obremenitve piva, ki znaša v večjih konzumnih centrih 2.65 Din pri litru. Naša produkcija piva se je v poslednjih osmih letih razvijala tako-le:

1928	728.307	hektolitrov
1929.	674.763	„
1930.	653.238	„
1931.	540.254	„
1932.	338.095	„
1933	214.417	„
1934.	210.060	„
1935.	219.176	„

Medtem ko smo lani v primeri s prejšnjim letom zabeležili malenkostno povečanje potrošnje, opažamo letos zopet nazadovanje, predvsem v drugem četrtletju, ko je znašala potrošnja le 76.324 hl nasproti 89.311 hl v lanskem drugem četrtletju. Za prvo letošnje polletje pa izkazuje statistika 98.241 hl nasproti 105.405 hl v prvem lanskem polletju. Potrošnja piva znaša danes v naši državi komaj poldrugi liter povprečno na prebivalca, kar je minimalna količina v primeri z drugimi državami, saj znaša potrošnja v Avstriji povprečno na prebivalca 76 l, v Češkoslovaški 78 l, v Nemčiji pa celo 88 l.

Karteli

V nadaljevanju naših poročil o kartelnih pogodbah, registriranih v kartelnem registru, navajamo še podatke o naslednjih kartelih:

Kartel za vijake je bil prvotno sklenjen za leto dni in je bil pozneje avtomatsko podaljšan za nadaljnja tri leta. **V tem so** kartelu so včlanjena naslednja podjetja: Splošna stavbna družba v Mariboru; Braća Kramer, tvornica žičnega in železnega blaga v Novem Sadu; Novosadska tvornica vijakov in železnega blaga v Novem Sadu; Osiješka livarna železa in tvornica strojev d. d. v Osijeku; Prva jugoslovenska tvornica vagonov, strojev in mostov d. d. v Slavonskem Brodu; Prva žeblјarska in železoobrtna zadruga v Kropi; Vojnović & Comp. v Ljubljani; Železoprometna d. d. v Zagrebu. Predmet kartela so vijaki iz železa, medi in bakra ter predmeti, ki so v zvezi z vijaki. Dogovor se nanaša na skupno prodajo in kontingentiranje. Kartel ima skupni prodajni urad: »Novikromar« d. d. centralni prodajni urad v Zagrebu.

Kartel za pločevinasto blago je sklenjen za tri leta in se podaljšuje za nadaljnja tri leta če ga nobena članica ne odpove. V tem kartelu so združena naslednja podjetja: Železo-prometna d. d. v Zagrebu; »Mustad« prva jugoslovenska tvornica žebljev in železnega ter jeklenega blaga d. d. v Karlovcu; »Titan« d. d., kranjska tvornica železa in ključavničarskega blaga v Zagrebu; Eisenfabriken Lapp-Finze v Karlsdorfu pri Gradcu; »Ferolim«, Ignjat Gross in sin v Vinkovcih. Predmet kartela je pločevinasto blago. Kartelna pogodba se nanaša na reguliranje prodajnega področja odrejanje kvot, določenja cen in na prepoved novih investicij.

Kartel za ključavničarsko blago tvorijo ista podjetja, ki so včlanjena v kartelu za pločevinasto blago, razen tvrdke »Ferolim.« Kartelna pogodba obsega prav tako reguliranje prodaje, rejonitranje področja, odrejanja kvot in cen ter prepoved novih investicij.

Gospodarske vesti

= **Ogromna škoda na hmeljskih nasadih v Češkoslovaški.** Kakor je »Jutro« že poročalo, je silno neurje v žateškem hmeljskem okolišu povzročilo ogromno škodo. Sedaj poročajo iz Žatca, da je uradna komisija za proučitev škode ugotovila, da je silno neurje vrglo ob tla in uničilo 36.000 hmeljskih rastlin. Občutna škoda pa je ugotovljena tudi v drugih hmeljskih okoliših. Po začasnih ugotovitvah nemške sekcije Združenja hmeljarjev v Žatcu, je neurje v žateškem okolišu uničilo okrog 60.000 hmeljskih rastlin. Združenje hmeljarjevceni škodo nizko vzeto na 20 milijonov Kč. Nadalje pravi poročilo, da je delo za zopetno postavitev drogov ali ogrodja zelo drago in da primanjkuje kvalificiranih delavcev kakor tudi žice in orodja. Končno ugotavlja poročilo, da v splošnem prevelika vlaga zelo škoduje nasadom. V nekaterih predelih so nasadi v nevarnosti zaradi vlage, če bo še nadalje trajala. Na prošnjo žateškega župana je v petek dospel v Žatec minister Zaječek in si je v spremstvu predstavnikov oblastev ogledal one predela žateškega okoliša, kjer je razsajalo katastrofalno neurje. Preskrbljeno je tudi že, da bodo prispeli nadaljnji oddelki vojaštva za pomoč hmeljarjem pri zopetni postavitvi nasadov.

= **Dobave.** Strojni oddelek direkcije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 3. t. m. ponudbe za dobavo 25 ton negašenega apna gradbeni oddelek pa bo 4. t. m. ponudbe za dobavo 35.000 komadov zidne opeke novega formata, telefonskega kabla, kabelskih končnikov, kliemih palcev, dvožilnega svinčenega kabla in kotnih koles. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 4. t. m. ponudbe za dobavo jesenovega lesa za vesla, papirja in lepenke, raznih stekel in steklenih cevi za vodokaze, svinčene pločevine ter raznega lepila in elektrod do 7. t. m. za dobavo 2.700 kg kositra, do 8. t. m. za dobavo stroja za rezanje vijakov, do 9. t. m. za dobavo voščenega platna, izolirne vrvice, registrirnega papirja, lanene jadrenine.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 4.39 milijona Din nasproti 2.42, 3.90 in 3.71 milijona Din v prejšnjih treh tednih. Na svobodnem deviznem trgu so tečaji ostali v glavnem nespremenjeni in se trguje švicarski frank po 15.50, francoski frank po 3.14 in dolar po 47.35.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 1. avgusta. Začetni tečaji: **pšenica:** za sept. 111.375, za dec. 112.50, za maj 113.50; **koruza:** za sept. 102, za dec. 93.50, za maj 93.75.

+ **Winnipeg.** 1. avgusta. Začetni tečaji: **pšenica:** za okt. 101.625, za dec. 100.625, za maj 102.

BOMBAŽ

+ **Liverpool,** 31. julija. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za okt. 6.56 (6.52), za dec. 6.46 (6.40).

Za naglo vožnjo

z maksimumom sigurnosti in dolgotrajnosti uporabljajte pojačeno gumo

A. GOREC, d. z o. z,

Palača Ljubljanske kreditne banke.

+ **Newyork,** 31. julija. Tendenca malo popuščajoča. Zaključni tečaji: za avg. 12.72 (12.72), za dec. 12.07 (12.7).

ŽIVINA

+ *Mariborski svinjski sejem.* **Na sejem** dne 31. julija so kmetje pripeljali 89 svinj, od katerih so prodali 63. Cene so bile naslednje: mladi prašiči, 5 do 6 tednov stari, 70 do 110 Din, 7 do 9 tednov stari 120 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 160 do 220 Din, 5 do 7 mesecev stari 230 do 330 Din, 8 do 10 mesecev stari 340 do 520 Din, 1 leto stari 520 do 840 Din. Za kg žive teže so prodajali svinje po 6 do 6.50 Din, za kg mrtve teže pa po 7.50 do 9.25 Din.

Surov razbojniški napad na Dobrovi

Pohlep po denarju je napadalcu stisnil nož v desnico

Ljubljana, 1. avgusta

Na Dobrovi nad Ljubljano je včeraj popoldne prišlo do razbojniškega napada, da tako strahotno nerazumnega in surovega že dolgo ni zabeležila naša kriminalna kronika. Mesarski mojster Ivan Marolt, ki ima z bratom v Šiški svojo obrt, se je bil s kolesom napotil na Dobrovo, ker je imel v okolici kupljenih par volov. Obiskal je gospodarja s sporočilom, naj mu jih pripravi za sredo, ko pride ponje in mu obenem odšteje denar. Ko se je vračal proti domu, pa je na Dobrovi srečal dva znanca, bivšega mesarja Antona Vampla in mesarskega pomočnika Jožeta Božiča, ki sta bila prav tako z vozom namenjena proti Ljubljani. Obadva sta mojstra Marolta nagovorila, da je šel z njima k Vamplovim, ki imajo na Dobrovi svoj dom, da bodo popili merico žganja. Maroltu ni bilo do pijače, medtem ko sta Vampel in Božič popila nekaj šilc. A preden so se odpravili od hiše, se je med Božičem in Tonetom Vamplom vnel prepir o tem, kdo naj poravna račun. Ivan Marolt se je pivcema hotel izkazati kavalirskega in je segel v notranji žep suknjiča, da plača zanju, čeprav sam ni pokusil kapljice.

Ta prijazna gesta bi bila simpatičnega, uglednega mojstra kmalu veljala življenje. Ko je listnico, v kateri je imel bankovcev za 1500 Din, privlekel na dan, se je na lepem spomnil, da ima tudi v zadnjem hlačnem žepu še nekaj drobiža, ki bo bržkone zadoščal za račun. Listnico je predejal pod levo pazduho z desnico pa je segel po drobiž. Pri tem mu je listnica padla na tla, pred očmi njegove družbe so se razgrnili mameči metulji in tisočak. Razen obeh tovarišev, ki ju je bil pobral na cesti, je bil prisoten tudi stari Vampel s svojimi sinovi. Božič se je sklonil po listnico, a ne da bi bil kaj pripomnil, jo je vtaknil pod svoj suknjič in se začel počasi pomikati proti vratom. V hipu se je vsa hiša sporazumela, da Maroltu za vsako ceno odvzamejo denar. Božič je odšel k vozu, ki je stal na cesti, in listnico nekam skril. A, ko je Marolt le uvidel, da ne gre za prazno šalo, in je začel svoje zahtevati nazaj, je vsa družba planila nanj, ga začela nabijati s pestmi, v Božičevih rokah pa se je zabliskal tudi velik kuhinjski nož. Z največjim naporom vseh svojih moči se je Marolt iztrgal napadalcem — bil je razpraskan in pobit po glavi in po životu, dobil pa je tudi precej nevarno rano v dimlje — in uležal, a Božič je še kakih 200 m tekel za njim in mu besen grozil, da ga razreže na drobne kose.

Ko se je Marolt hotel vrniti, da bi pobral vsaj svoje kolo, dežnik in klobuk, ga je Božič vnovič napadel ves divji. Šele ko se je ta s Tonetom Vamplom odpeljal, se je Marolt nazadnje upal k hiši, a so ga Vamplovi vnovič surovo segnali s praga. Nato je Marolt poiskal orožniško postajo, ki je pozneje napravila v Vamplovi hiši preiskavo. Poleg kolesa so našli tam tudi Maroltov dežnik, v njem pa zvit tisočak. Očitno so se čez nekaj časa ovedeli, kako grd in brezumen je bil njihov napad, pa so skušali vsaj s tem olajšati svoje dejanje, da so dobršen del uropanega denarja pripravili za vrnitev lastniku. Oba glavna napadalca, Božiča in Toneta Vampla, je v Ljubljani aretirala policija, ostale pa zasledujejo še dobrovski orožniki.

Vlom v bolnišnico se ni obnesel

En vlomilec prijet, drugega še iščejo

Ljubljana, 1. avgusta.

Državne blagajne meljejo počasi kakor božji mlini, in kakor se je danes ponoči izkazalo, utegne imeti ta reč včasih tudi svojo dobro stran. Ko je namreč okrog polnoči prišel po Zaloški cesti nočni čuvaj strokovnega zavoda za straženje in zaklepanje, ki ga vodijo upokojeni orožniki, France Pogačnik iz Most, je začul v upravnem poslopju bolnišnice sumljiv šum. Opozoril je vratarja bolnišnice Karla Kraševca, ta pa je poklical še dežurnega zdravnika dr. Petra Kruha. Tiho so odšli po stopnicah v prvo nadstropje, kjer se med uradnimi prostori nahaja tudi velika blagajna, in iz blagajniške sobe je v resnici prihajal pritajen ropot. Ko so odprli vrata, so sredi sobe zagledali neznanega moža, ki se je v hipu pognal skozi okno in brez sledu izginil čez park. Sredi stropa so preganjalci uzrli veliko luknjo, prav tolikšno, da je človek brez zadrege lahko splezal skoznjo. Videti je bilo, da se na podstrešju mudi še tovariš pobeglega vlomilca, in vratar je s čuvajem brž pohitel po stopnicah navzgor. Vrata na podstrešje so bila zaklenjena, a vlomilec, ki je ostal še v hiši, je začutil šum. Brž se je spustil skozi odprtino v stropu, a v sobi so ga oklenile krepke roke.

Medtem so bili namreč iz bolnišnice telefonirali na moščansko stražnico, od koder so takoj na kolesu prihiteli štirje stražniki, ki so ujetega nočnega gosta odpeljali s seboj. Na policiji so v njem spoznali 27letnega bivšega natakarja Josipa Štibra iz Zelenega dvora pri Varaždinu, ki je jugoslovanski policiji že dolgo znan kot nevaren žepar in vlomilec in je bil zaradi podobnih podvigov predlanskim izgnan iz Ljubljane izganjali so ga pa tudi iz številnih drugih mest. S tovarišem, ki je izginil, sta očitno čula nekaj o tem, da mora biti na dan pred prvim v blagajni bolnišnice, ki zaposluje v resnici ogromno število uslužbencev, kar poželenja vredna vsota. Usoda pa je že sama poskrbela, da včeraj v Ljubljano denar še ni prišel in da je bilo v blagajni samo okrog 14.000 Din gotovine. V poznih popoldanskih urah sta se na kak način pritihotapila v zaklenjeno podstrešje, ki sta mu vrata odprla z vitrihom. Za njima je ostala še polna aktovka izbranega vlomilskega orodja. Ponoči sta začela prav previdno prebijati strop. Ko sta navrtala majhno luknjo, sta skoznjo spustila odprt dežnik, ki naj bi lovil omet, da ne bi delal hrušča. Za primer, da bosta zasačena, sta oprla tudi okno na strehi, ki bi jima nudilo nagel, neoviran odhod, iz blagajniške sobe pa sta skozi okno vrgla močno vrv. Poleg aktovke z orodjem, so na kraju vloma našli tudi suknjič in klobuk, ki ju je pustil za sabo ubežnik.

Tragedija bednega brezposelnika

V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45letni brezposelni delavec Tlakovcer Janez, doma iz Dol pri Brežicah Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan napotil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel ob tir in nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na ta način konec njegovega trpljenja. Naključje pa je hotelo, da se je žaloigra končala drugače. Lokomotiva mu je glavo samo odrinila s tira in jo pri tem na desni strani močno obrezala. Hudo poškodovanega nesrečnika so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov. Tu so ugotovili, da ima mož hude poškodbe, ki jih bo sicer prestal, a njegov duh bo ostal za zmerom v temi.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelec v Dravski banovini. Krasni uspehi zoper revmo, išias, otrpelost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V. do 30. IX. V predin po-sezoni 10 dni zdravljenja Din 600.—, 20 dni Din 1.100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdravniški pregled, vožnja, taksa). Železniška postaja Brežice in Dobova. Prospekti: Uprava Čateških Toplic v Brežicah.

Igrišče Primorja! *v torek 4. avgusta ob 20.30:*

Mednarodna nočna nogometna tekma

LJUBLJANA — ADMIRA

Admira je dunajski prvak in moštvo avstrijskih reprezentativcev!

Domače vesti

CENJENE NAROČNIKE,

ki dobivajo list po pošti, opozarjamo na včeraj priložene poštne položnice, ki so jih prejeli vsi, ki jim je naročnina potekla. Prosimo jih, da jo plačajo zaradi poslovnega reda takoj prve dni avgusta. Ponedeljska izdaja »Jutra« se plačuje z isto položnico kakor redna dnevna izdaja, zato naj se napiše na položnici skupna vsota za obe naročnini. S ponedeljsko izdajo dobivajo naročniki ilustrirano revijo »Življenje in svet« brezplačno

Naročniki, ki so plačali naročnino zadnja dalje časa, pa vsaj za tekoči mesec. Skušnja uči, da se zaostanki mnogo teže plačujejo in zavarovalnica »Jugoslavija« plača nezgodnostno zavarovalnino v znesku 10.000 Din svojcem ponesrečenih naročnikov »Jutra«, če ob času nezgode niso bili na zaostanku. Zato je v interesu naročnikov, da plačajo takoj tudi morebitne zaostanke.

Naročniki ki so plačali naročnino zadnje dni julija, naj ne smatrajo položnice, ki jo najdejo v listu, za opomin, temveč jih shranijo in porabijo za prihodnjo priliko.

Naročniki, ki odhajajo na počitnice ali v kopališča in letovišča, naj še pred odhodom upravništvu naznanijo svoje nove naslove ponovivši tudi stare, da bodo lahko list nemoteno brez prestanka prejemali. Isto naj store tudi pri povratku.

Uprava »JUTRA.«

Prijavite se v

Enoletni trg. tečaj HERMES

Maribor — Zrinjskega trg 1. Tu dobite solidno trgovsko izobrazbo. — Vpisovanje dnevno od 10. do 11. ure. Nizka šolnina. Pišite po prospekt.

* **Mednarodni kongres zobnih zdravnikov na Dunaju.** Od 2. do 8. avgusta bo na Dunaju mednarodni kongres, na katerem se sestanejo zobni zdravniki z vsega sveta k skupnemu obravnavanju svojih stanovskih in znanstvenih zadev. Kot zastopnik Jugoslavije se udeleži kongresa tudi urednik »Stomatološkega glasnika« in stalni sodelavec dunajske revije »Der praktische Zahnarzt« dr. Juraj Kallay, specialist za ustne in zobne bolezni v Ljubljani, ki bo sodeloval tudi s predavanji in demonstracijami. Mednarodno društvo za preiskovanje majavih zob, ki ima svoj sedež v Ženevi, je dr. Kallayu poverilo nalogo, da osnuje tako društvo tudi pri nas. O uspehih tega prizadevanja bo g. dr. Kallay poročal tudi na dunajskem kongresu.

* **Kongres Združenja davčnh izvrševalcev** bo 15., 16. in 17. t. m. v Zagrebu v prostorih davčne uprave I., Klaićeva ulica 13. Združenje poziva davčne izvrševalce, da se v čim večjem številu udeleže zbora. Prošnja za polovično voznino je zavrnjena. Udeleženci naj se poslužijo naredbe za državne uslužbence, ki imajo pravico na polovični popust.

Radi pozne sezije okazijska prodaja SVILE.

Avskaberne Ljubljana

Oglejte si cene v izložbi.

* **Iz banovinske službe.** Imenovani so: za banovinske uradniške pripravnice pri banovinskih kmetijskih gospodinjskih tečajih v dravski banovini Danica Valenčič, Vida Zalokar-Kleindienst, Marija Berce, Vera Drolc, Ivanka Gorenc, Franja Rožnik in Frančiška Koprivec. Dalje so imenovani za banovinske uradniške pripravnike veterinarske stroke za sodni okraj Sv. Lenart v Slovenskih goricah Srečko Krebelj, v Prevojah za sodni okraj Brdo dr. Viktor Kolendo, v Kozjem za sodni okraj Kozje dr. Franc Moser, v Braslovčah za sodni okraj Vransko dr. Valentin Sočavec, za Zagorje ob Savi za področje občin Zagorje ob Savi, Št. Lambert, Vače in Polšnik dr. Franc Rutar, za banovinsko uradniško pripravnico na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici banovinska zvaničnica Anka Mikič, za banovinskega uradnika vršilec poslov upravnika banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah banovinski uradniški pripravnik Ivan Strašer. Premeščena sta kmetijski višji pristav pri upravi banovinske mlekarske šole v Škofji Loki inž. dr. Karel Vrečko k ravnateljstvu kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani in banovinski rač. kontrolor Viktor Gračner od uprave banovinskega zdravilišča Rogaške Slatine k upravi banovinske mlekarske šole v Škofjo Loko.

Javno priznanje

V našo blagajno je bilo med 26. in 27. majem 1936 vlomljeno in pri tem ukradena večja vsota denarja v gotovini. Vendar ne trpimo nikake škode, ker nam je zavarovalna zadruga »CROATIA« v Zagrebu, pri kateri smo bili zavarovani proti škodi vsled vloma, povrnila v celoti in promptno vso škodo. Vsled tega izplačila je naša dolžnost, da izrazimo zavarovalni zadrugi »CROATIA« svoje priznanje in da jo priporočamo kot izredno kulanten zavod.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA
d. d. v Ljubljani
PODRUŽNICA MARIBOR.

Za solnčenje!

Ni olje! Niti krema. Rujavenje ni umetno Tschamba-Fii — osvežujoča tekočina Vas obvaruje solnčarice. Vam naredi lepo rujavo barvo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Generalno zastopstvo

Drogerija Gregorič,
Ljubljana — Prešernova ul. 5.

* **Zdravniška pomoč članom OUZD in njihovim svojcem.** Vedno pogostoje se uradno člani in svojo obračajo za zdravniško pomoč k zasebnim zdravnikom. Da ne bi člani trpeli škode, ker bi morali sami plačati stroške za zasebnega zdravnika, kadar bodo tega klicali brez potrebe, opozarja Okrožni urad za zavarovanje delavcev prizadete na zakonita določila, ki glase: Zavarovani član in upravičeni svojec zavarovanca mora iti k uradovemu zdravniku ob določeni uri in na določen kraj ordinacije. V sili član zdravnika lahko pojšče izven določene ure in kraja ordinacije. Kadar pa je zaradi bolnikovega stanja potrebno, ima bolnik pravico, da zdravnika pokliče na dom. Samo ob nujnem primeru, če obstoja nevarnost za življenje zavarovanca in kadar ni mogoče pravočasno priklicati najbližjega uradovega zdravnika, se lahko pokliče najbližji zasebni zdravnik. Le v tem zadnjem primeru, katerega nujnost pa mora zavarovanec dokazati, urad povrne vse stroške, ki so članu nastali z obiskom zasebnega zdravnika. Uradovi člani in svojci naj v lastno korist upoštevajo zgornja navodila. Vselej naj imajo na umu, da so uradovi zdravniki dolžni izvršiti vsak obisk na domu zavarovanca, pa naj ta kliče podnevi ali polnoči. Vsak zavarovanec naj se zato čimpreje pouči, kdo je njegov pristojni krajevni uradov zdravnik in kje stanuje.

KINO IDEAL

ANA STEN, CARY COOPER
v prekrasnem filmskem veledelu

Svatbena noč

Režija King Vidorja.

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

* **Na banovinski kmetijski šoli na Grmu** pri Novem mestu se začne šolsko leto celoletne šole 15. septembra. Sprejme se 30 učencev. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetijah. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane s 5 Din je poslati ravnateljstvu na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 15. avgusta. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo staršev odnosno varuha (kolek 2 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezno izjavo staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki se potegujejo za banovinsko ali kako drugo štipendijo, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo. Navesti je tudi točen naslov in zadnjo pošto. Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Oskrbnina znaša od 25 do 300 Din po premoženjskih razmerah in se plačuje mesečno naprej. Prosilec za banovinsko znižano mesto mora priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Taki prosilci naj prosijo za podporo še pristojni sreski kmetijski odbor in naj predložijo prošnjam za sprejem v kmetijsko šolo izkazila o višini prispevka kmetijskega odbora. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkratu preišče šolski zdravnik njih zdravstveno stanje.

* **Nove znamke v prometu.** Včeraj so prišle v promet nove znamke po 2 Din s sliko kralja Petra II. v rdeči barvi in znamke po 4 Din s sliko kralja Petra II. v temnomodri barvi. Sedanja zaloga znamk po 1.75 in 3.50 Din kakor tudi sedanje znamke po 4 Din zelene barve se bodo uporabljale na odredbo poštnega ministra, dokler jih bo še kaj za frankiranje poštnih pošiljk v notranjem prometu.

* **Naši planinci v švicarskih gorah.** Sinoči je odpotovala v Švico skupina 20 slovenskih planincev, ki hočejo obiskati švicarske gorske velikane in nekateri med njimi narediti tudi par plezalnih tur. V ekspediciji je tudi g. Joža Čop, naš znani plezalec in reševalec planinskih ponesrečencev.

* **Darujte Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Pod trančo 2-III.**

* **Poroka.** V Solčavi sta se poročila gdč. Fanči Stepančičeva in g. dr. Jože Goričar, odvetniški koncipient, oba iz Maribora. Bilo srečno!

* **V Dalmaciji se obeta slaba letina.** Zlasti slabo so rodila žita. Oljke so letos izredno trpele. Bolhač se je obnesel, toda cene so nizke. Stanje po vinogradih je zelo različno, v pretežnem delu je razsajala peronospora, nekaj pa je še dopolnila toča.

* **Huda nesreča v borskem rudniku.** V noči od četrtka na petek je zahtevala nesreča v borskem rudniku življenje dveh rudarjev. V petem horizontu kakih 100 m pod zemljo se je nenadno zrušil velikanski blok bakrene rude, težak najmanj 15.000 kg. Hrum je bil strahovit. Nekateri delavci so se z naglim begom rešili, dva pa sta obležala pod ogromno maso. To sta bila Jovan Najdanović in Rama Bosanac.

* **Izreden Petrov blagor.** Pri Dolnjem Miholcu, blizu Osijeka je ribaril s trnkom ribič Anton Jelić. Na silno presenečenje se mu je na trnek ujel velik som, s katerim se je potem Jelić boril celo uro, dokler ga ni s pomočjo kmetov spravil na breg. Som je tehtal 70 kg.

* **Letoviška sezona na Jadranu je v polnem razmahu.** Zlasti skozi Sušak gredo dnevno stotine turistov, vsi lokali so polni in promet po morju se razvija kar najbolje. V Splitu pa pričakujejo Angležev. V prvih dneh avgusta se vrne z daljšega potovanja »Kraljica Marija«, pripeljala bo lepo število angleških turistov, ki bodo ostali nekaj časa na Jadranu.

* **Povečana številka ilustriranega družinskega mesečnika »ŽIKE«** bo izšla te dni, in sicer z naslednjo vsebino: 1.) Miran Jarc: Komedijant; 2.) Miran Jarc: Poleti; 3.) Alphonse Daudet—Zorman: Zadnja šolska ura; 4.) K. Čapek —dr. Bradač: Vrtnarjev avgust; 5.) Rossmann—Bačar: Gora molči; 6.) A. Čehov—dr. Debeljak: Zgodba trgovskega podjetja; 7.) Zalaznik: Z ognjem in mečem; 8.) Thomas L. Rice: Črni križ. Sledita »Kotiček za našo deco« in »Zdravniška posvetovalnica«, kjer govori primarij dr. Dragaš o tem, kako je treba uživati sadje, in o njegovi zdravilnosti. Tudi prijateljem ugank bo to pot ustreženo, gospodinje pa bodo našle v »Gospodinjskem kotičku« dragocenih nasvetov za gospodinjstvo. List dobi **brezplačno** vsakdo, ki pošlje tri kontrolne listke, ki jih dobi v rdečih polkilogramskih zavitkih žitne kave Žike, na naslov: **Pražarna Žika, Ljubljana—Vič.**

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški, telefon 33-87

Hans Albers, Brigita Horney, Kathe Dorsch, Gusti Huber
v filmu lepe in napete vsebine

Hotel SAVOY 217

Predstave v nedeljo ob 5, 7 in 9, ponedeljek ob pol 9 uri.

Prihodnji spored:
GRACE MOOR
NOČ LJUBEZNI

* **Nova sreča.** Ne, ta naslov ni pravilen, kajti novi tednik, ki je pravkar ugledal beli dan, se imenuje »Naša sreča«. To je originalno zavarovalno in publicistično podjetje bivšega upravnika »Glasa Naroda« Humberta Maurina in književnika Ivana Albrehta. Vsak naročnik novega tednika je zavarovan pri Dunavu za primer smrti po nezgodi za 15.000 Din, za primer invalidnosti pa za 30.000 Din. Novi tednik bo urejevan po zgledu magazinov in stane na mesec z zavarovalnino 25 Din, brez zavarovalnine pa je številka po 2 Din. Je ilustriran in obljublja prinašati tri romane.

* **»Verda biblioteko«** je izdala kot svojo prvo knjigo »La malgranda helpanto« — kot priročno knjižico za učitelje in učence esperantskih začetniških tečajev. Je ponatis iz revije »Verda revuo« »Stran za učenca«. Ta tečaj je priredil H. Weinhengst z namenom, dati tečajnikom ceneno knjižico vaj ter dati esperantskim učiteljem navodila za uspešno poučevanje. Služi pa tudi za ponavljanje tvarine absolventom tečaja. Tečaj (pismeni) ima 16 lekcij, ki ima vaje in pojasnila k vajam pisane v esperantu, da učečega takoj opozori na najvažnejše stvari, ki spadajo k isti lekciji. Knjižica bo odlično služila vsem esperantistom pri nadaljnjem študiju jezika samega in izpopolnjevanja v njem. Obsega 48 strani in stane 6.50 Din. Naroča se: Damjan Vahen, urednik »Verda revuo« za Jugoslavijo, Ljubljana, Resleva 29.

* **Tovarna JOS REICH** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

DR. BLUMAUER
do 30. avgusta ne ordinira.

ZOBOZDRAVNIK-SPECIJALIST
DR. ANTON LOGAR
LJUBLJANA — GLEDALIŠKA UL. 16
ne ordinira do 16. avgusta.

PRIMARIJ
DR. DEMŠAR
ORDINIRA V AVGUSTU SAMO OB SOBOTAH.

DR. VOLAVŠEK
zopet redno ordinira

DR. KRAIGHER
zopet ordinira.
Beethovnova ul. 9, telefon 38-30

DR. HEFERLE
ne ordinira od 2. — 9. avg.

Kako dolgo jih bo še ohranil?

Beli in lepi so ti zobje! Vendar je lahko mogoče, da se je na notranji strani že tvoril nevarni zobni kamen, ki je zelo pogosto vzrok težkih zobnih obolenj.

Zdravi zobje so dragocenost! Varujte jih! Čistite svoje zobe redno, zjutraj in zvečer, s Sargovim Kalodontom. Kajti Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje sulforicinoleat, že neštetokrat preizkušeno sredstvo proti zobnemu kamnu. Samo z rednim čiščenjem zob s Sargovim Kalodontom se odpravi zobni kamen in se prepreči njegova ponovna tvoritev.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

PROTI ZOBNEMU KAMNU

SARGOV KALODONT

DOMAČI IZDELEK

* **Koča na Pesku (Pohorje).** Dne 15. avgusta ob priliki proslave 7. obletnice otvoritve koče na Pesku bo pohorski tabor, združen s planinskim rajanjem. Ob 10. dopoldne pri koči sv. maša s spremljevanjem godbenega društva »Dravinje« iz Konjic, nato prosta zabava. Prijatelji narave, pridite in naužijte se krasot Pohorja pri idilični koči na Pesku!

* **Lažni grof Pielik-Inna bo prepeljan v Zagreb.** Aretacija velikega pustolovca Marka Maratovića iz Dalmacije, ki se je izdajal za grofa Pielika-Inno, je spravila na dan razne zanimivosti. Navihani pastir je pri zasliševanju v Parizu izpovedal, da svojih pustolovščin ni uganjal sam, marveč da je bil v dobrih zvezah z nekaterimi znanimi lahkoživci. Pričakuje se, da bo izpovedal še marsikaj zanimivega o pustolovščinah ne samo po Parizu, marveč tudi drugod po Evropi. Državno tožilstvo v Zagrebu je odgovorilo v Pariz, da zahteva izročitev grofa Pielika-Inne, kakor je to zahtevalo že pred 6 leti. Zagrebški pravniki sodijo, da bo lažni grof v kratkem pripeljan v Zagreb, nakar se bo gotovo razvil velik proces.

OBIŠČITE od 1. do 9. avgusta 1936.

JUBILEJNI **5. mariborski teden**

POD POKROVITELJSTVOM
NJ. KR. VIS. KRALJEVIČA ANDREJA

(50% popusta na železnicah od 30. julija do 11. avg. 1936)

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija - Tekstil - Obrt Trgovina Kmetijska razstava - Pokušnja vin - Velika gasilska razstava in gasilski kongres - Jadralno in motorno letalstvo - Protiplinska obramba - Filatelistična razstava in borza znamk - Zgodovina - Umetnost Socialno skrbstvo - Tujski promet - Žena v obrti - Modna revija Akvaristična - Kuncerejska razstava Golobarska razstava - Kongresi - Koncerti - Sport Veseličnl park na razstavišču.

Mariborski otok,
najlepše kopališče v Jugoslaviji...
Zeleno, romantično Pohorje...
Gostoljubni, lepi Maribor...

VAS VABIJO!

* **Slepar nastopa pod drugimi imeni.** Prejeli smo: Že več let se potepa po Kranjski neki brezposelni pekovski pomočnik iz Ljubljane in se izdaja za Dolinška iz Kamnice pri Mariboru ali pa za vrtnarja Jemca iz Maribora, kakor mu pač bolj kaže, ter ponuja sadno drevje, vrtnice in druge cvetlice ali semena, pri tem pa prodaja neki svoj »izum« s katerim naj bi se preganjali škodljivci iz zemlje. Mož obiskuje posebno šolske upravitelje, župnike, samostane. Ima izredno sigurен nastop in pripoveduje o svojem šolanju na visokih kmetijskih šolah Nemčije s tako prepričevalnostjo, da doseže povsod uspeh. Za več desettisoč dinarjev je že ociganil ljudi s prodajo omenjenega preparata. Bil je že kaznovan od ljubljanskega sodišča, toda to ga še ni izpametovalo. Zdaj se potika med Brezjami in Bledom in pehari ljudi. Najbrž si izposojuje zdaj še druga imena. Opozarjamo ljudi, da mu ne gredo na lim.

* **9. avgusta celodnevni avtoizlet** v toplice Dobrno in Rogaško Slatino s prehrano 135 Din. Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

* **Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj Ant. Rud. Legata** je vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne v šolski pisarni, Vrazova ul. 4., Maribor. Lastni dijaški internat. Šolski program se dobi brezplačno.

* **Vpisovanje v znano enoletno privatno trgovsko šolo Christofov učni zavod, Ljubljana,** Domobranska 15, (trgovski tečaji) se je že pričelo. Šolnina 120 Din. Zahtevajte brezplačne nove ilustrirane prospekte.

* **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

* **Eno srce — ena radenska**

Iz Ljubljane

u— **Obrtniško društvo v Ljubljani poziva** članstvo, da se udeleži pogreba dolgoletnega člana g. Kersniča Ivana, krojaškega mojstra v Ljubljani in strokovnega učitelja obrtne nadaljevalne šole. Pogreb bo izpred mrtvašnice sv. Jožefa. Vidovdanska 9. danes ob 15.

GOSTILNIČAR,
ki hoče svojemu gostu dobro, mu postreže k vinu z
rogaško slatino,
ker napravi ta vino prijetno pitno, zraven pa še pospešuje prebavo. — Oba sta zadovoljna!

u— **Združenje krojačev-(ic) in sorodnih obrti** poziva članstvo, da se v polnem številu udeleži pogreba dolgoletnega zaslužnega predsednika združenja g. Ivana Kersniča, krojaškega mojstra v Ljubljani, strokovnega učitelja obrtne nadaljevalne šole, člana bolniške blagajne samostojnih mojstrov itd. Pogreb bo izpred mrtvašnice sv. Jožefa, Vidovdanska 9 danes ob 15. uri.

u— **Gospodarsko kulturno in narodno društvo »Barje«** priredi danes pri Jakobu Vidmarju, gostilničarju na Ižanski cesti nasproti barjanske mestne šole veliko vrtno veselico s plesom. Začetek ob 15. uri.

u— **Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani** obvešča celotno članstvo, da je za vedno zatisnil oči njen dolgoletni, zaslužni član in blagajnik g. Kersnič Ivan. Pokojnik je bil eden izmed tistih redkih obrtnikov, ki se ni posvečal samo svoji rodbini in delavnici, temveč je uspešno in koristno deloval tudi v raznih obrtniških društvih. Tako je prav letos 1. maja poteklo polnih 20 let, odkar je prevzel in uspešno vodil blagajniške funkcije bolniške blagajne samostojnih obrtnikov. S pokojnikom smo izgubili svetovalca in neumornega sodelavca in bo bolniška blagajna to izgubo hudo občutila. Slava njegovemu spominu! Prosimo članstvo, da se polnoštevilno udeleži pogreba, ki bo danes ob 15. izpred mrtvašnice sv. Jožefa, Vidovdanska cesta.

u— **Klubu »Primork«** je darovala Štrekljeva družina 150 Din v počastitev spomina blagopokojnega g. Ante Groma in tragično preminile gdč. Stane Kantetove.

u— **Registrirne blagajne** in pisalne stroje popravlja strokovno in poceni Boris V. Simandl, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 24-37.

u— **Danes vsi v Šiško na sokolsko vrtno** telovadišče! Velika ljudska veselica s srečolovom in plesom. K obilni udeležbi vabi odbor društva za zgradbo Sokolskega doma v Šiški.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjaško zmasiramo noge v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.—

Ljubljana, Šelenburgova 7.

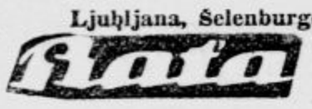

u— **Vpisovanje v enoletno šolo za otroške vzgojiteljice in negovalke** se vrši vsak dan do 16. avgusta med dopoldanskimi uradnimi urami v državnem zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece (Dečji in materinski dom kraljice Marije v Ljubljani, Lipičeva ul.). Starost 18 do 28 let, najmanj štirj ljudske šole, popolno zdravje.

ZDRAVNIK

DR. MIRO JAMŠEK

SE JE PRESELIL V STOŽICE št. 48, poleg nove mitnice (Tyrševa cesta).

Ord. od 1. do pol 4. ure

Tel. Ježica 4.

u— **Posvetovalnica in ambulatorij zavoda za zaščito dece** bo v torek 4. avgusta spet redno poslovala.

u— **Danes vsi na veliko vrtno veselico** v prostorih Kavčičeve gostilne na Tyrševi cesti. Priredi jo Združenje p. t. t. zvaničnikov in služiteljev, pododbor v Ljubljani. Igrala bo poštna godba in med oddihi godbe odlični igralec na harmoniko g. Kucler. Na dnevnem redu lodo tudi racolov, mačka v vreči in šaljiva pošta. Za licitacijo so pripravljeni lepo belo jagnje, kavni servis in Martinova goska. Vstopnina je samo 3 Din za osebo. Otroci so prosti. Začetek ob 15.; trajalo bo do 2. ponoči. V primeru slabega vremena se prireditev preloži na 9 t. m. Ker je čisti dobiček namenjen v humanitarne svrhe, pridite v čim večjem številu.

MUDr. HLAVATY

SPECIJALIST ZOBOZDRAVNIK

zopet redno ordinira od 3. — 7. ure.

Aleksandrova 4 — pasaža.

u— **Še o mladem specialistu za trgovino s čevlji.** Zadnjič smo poročali o aretaciji mladega brezposelnega čevljarskega pomočnika ki se je v lastni stroki specializiral tako, da je po Ljubljani kradel kolesa izpred hiš in jih potem — za zmerom — zastavljal pri raznih čevljarskih mojstrih, od katerih je na ta način izmamil več parov obutve, obutev pa za majhen denar po cestah prodajal neznanim ljudem. Med drugim je pred poslopjem bolnišnice tudi Rojinovemu slugi ukradel kolo, ga zastavil pri nekem čevljarskem mojstru v Trnovem za par novih čevljev, čevlje pa na cesti prodal za šest kovačev. Pri zaslišanju je aretiranec izpovedal, da se je nekaj časa tudi v Celju udejstvoval na podoben način, a tam je nemško govorečim čevljarskim mojstrom — on sam je rojen v Hinterdorfu v Švici in prav dobro govori nemški — brez kakšnega zaloga izmamljal čevlje, ki jih je potem prodal, ne da bi bil svoj dolg poravnal. V Celju je ukradel tudi srebrno uro in jo potem v Ljubljani prav tako neznanemu človeku prodal. Pred svojim prihodom v Ljubljano se je kakih 14 dni mudil na gradu barona Wurzbacha pri Trzinu in policija se bo morala pozanimati, kakšne je mladi, na videz simpatični vagabund in slepar zbijal še tam.

„Torpedo" kolesa

krasni novi modeli, res „poceni in dobri" pri

„Tehnik" J. Hanjai

Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Velika zaloga športnega blaga, radioaparatov, gramofonov in šivalnih strojev

Fini bukovi PARKETI

se ugodno dobe v tovarni

Remec & Co, Kamnik

Iz Tržiča

č— **Kino** bo predvajal danes učinkovit film Harryja Piela »V džungli« z običajnim dopolnilom.

Iz Zagorja

z— **Društvo za varstvo otrok in Kolo jugoslovenskih seter v Zagorju** sta priredili v nedeljo 19. julija dobrodelno tombolo. Ker je bil čisti dobiček namenjen siromašni deci, sta odbora napravila več vlog na razne tvrdke in osebnosti za podpore v blagu (dobitki) in v denarju. Vsem, ki so nas podprli, iskrena zahvala!

Iz Novega mesta

n— **Dva primera zastrupitve.** Na levici se je napravil pri delu žulj 13-letnemu posestnikovemu sinu Sajetu Jožetu v Dolnji Straži. Deček je hotel žulj odrezati z britvijo in se je zastrupil. Na sličen način si je zastrupil desnico 45-letni Erjavec Jože. Oba sta bila prepeljana v bolnišnico usmiljenih bratov.

Iz Celja

e— **Radio v Žalcu.** Iz Žalca nam pišejo radijski naročniki: V žalskem trgu je nad 40 radijskih naročnikov in tudi skoraj toliko plačnikov po 25 Din na mesec. Zato imamo tudi pravico do nemotenega sprejema, ki ga pa že skoraj dve leti pogrešamo. Kamorkoli smo prišli, smo se prepričali o brezhibnem sprejemu radijskih aparatov ne samo v večernih, temveč tudi v jutranjih urah. Drugod imajo zjutraj krasen sprejem, samo v Žalcu je to nemogoče in sprejemamo zjutraj samo še Dunaj odnosno Gradec, ob nedeljah pa še Ljubljano. Če je sprejem v jutranjih urah dober drugod, bi moral biti tudi v Žalcu, kjer imamo tok iz velenjske elektrarne. Zato smo skoraj prepričani, da je krivda v krajevnem omrežju. Tukaj je potrebna remedura zlasti v tehničnem pogledu. Prosimo zadrugo »Elektrarno« v Žalcu, ki vodi in nadzoruje vsa instalacijska dela, da odstrani nedostatke. Kakor v vseh drugih krajih, si tudi mi ne damo kratiti »za golovo plačilo« brezhibnega sprejema v vsakem dnevnem času, ker smo prepričani, da se da to popraviti. Poštno direkcijo v Ljubljani pa javno prosimo, da bi nam poslala v Žalec strokovnjaka, ki bo ugotovil in uredil žalsko kalamiteto, ki je menda edinstvena v Sloveniji.

e— **Celjski trg** je bil včeraj dobro založen. Cene so bile naslednje: jabolka 4 Din, hruške 3 do 6 Din, marelice 6 do 8 Din, breskve 6 Din, grozdje 10 Din kg, glavnata salata 0.50 do 1 Din glava, endivija 0.50 do 0.75 Din glava, zelje 2 Din kg, ohrovt 2.50 do 3 Din, karfjola 8 Din, koleraba 2 Din, paradižniki 3 do 4 Din, kumare 1.50 do 2 Din, buče 2 Din, zelena paprika 4 do 5 Din, grah v stročju 3 Din, fižol v stročju 2 do 2.50 Din, čebula 3 Din, krompir 1.25 do 1.50 Din kg, manjši piščanci komad 8 do 12 Din, večji piščanci 13 do 15 Din, kokoši 18 do 25 Din, petelini 20 do 28 Din, race 10 Din, gosi 25 Din, domači zajci 5 do 10 Din komad. Svinjski sejem je bil včeraj srednje obiskan. Cene so bile neizpremenjene in sicer 90 do 600 Din za prašiče, stare 2 mesece do 1 leta.

e— **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela je bilo 31. julija v evidenci 217 brezposelnih (198 moških in 19 žensk) nasproti 202 (178 moškim in 24 ženskam) dne 20. julija.

Dr. Stane VRHOVEC

ZOBNI ZDRAVNIK

ne ordinira do 22. t. m.

e— **Prepoved točenja alkoholnih pijač.** Da prepreči pijančevanje in izgrede vojaških nabornikov ob priliki rednih naborov, prepoveduje predstojništvo mestne policije v Celju prodajo in točenje alkoholnih pijač nabornikom od 6. do vštetega 14. t. m. Prestopki se bodo kaznovali z denarno kaznijo do 500 Din, v primeru neplačila v odrejenem roku pa z zaporom do 10 dni.

e— **Z nožema sta ga obdelala.** Pod tem naslovom je bila v »Jutru« objavljena notica, da sta Stanislav Železnik in Martin Pustoslemšek z Rečice ob Paki obdelala na postaji v Šmartnem ob Paki z nožema posestnikovega sina Franca Brzelaka s Slatine. Železnik in Pustoslemšek zdaj izjavljata, da nožev nista uporabljala, kar bo pokazala preiskava, in da je pretep izzval Brzelak sam.

e— **Samo jutri do 18. je še čas,** da obnovite za glavni razred srečke drž. razr. loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 opereta »Ljubavna dražba« in zvočni tednik, jutri ob 16.30 in 20.30 velefilm »Sen zimske noči« in tednik.

Iz Maribora

a— **Kot uvod v gasilsko slavje** je bila za sinoči napovedana baklada po mestu s podoknicami kumicam novega reševalnega avtomobila Angeli Juvanovi, Mariji Pogačnikovi in dr. Hermini Bedjaničevi, potem pa ustanovitelju reševalne postaje dr. Urbačeku in ustanovnemu članu mariborske gasilske čete Josipu Tscheligiju. Zatem sta bila na Piramidi ognjemet in gasilski prijateljski večer na Mariborskem tednu. Danes v nedeljo bo ob 8.30 zbiranje gasilcev v Strossmayerjevem drevoredu, ob 9. maša na Glavnem trgu nato pa je blagoslovitev novega reševalnega avtomobila in gasilska vaja na objektih mariborskega gradu.

a— **Poročila o olimpijskih igrah na razstavišču.** Vsa javnost bo gotovo z zadovoljstvom sprejela vest, da bo na razstavišču Mariborskega tedna vsak večer ob 21. reportaža o XI. olimpijskih igrah v Berlinu. Poročal bo po radiju tajnik tukajšnjega olimpijskega odbora g. Evgen Bergant po oficielnem buletinu, ki ga prejema olimpijski odbor v Mariboru.

a— **2150 Avstrijcev preko Maribora.** Včeraj je prispelo v Maribor 2150 Avstrijcev v treh kompozicijah izrednih brzih vlakov. K nam prihajajo na 14-dnevno letovanje. Na meji so jih sprejeli predstavniki mariborskega »Putnika«.

a— **Šahovske novice.** Pri medmestni šahovski tekmi Maribor—Gradec v nedeljo 9. t. m. bo sodeloval tudi naš velemojster Vasja Pirc. Tekmovanje bo na 20 deskah. V Zemun je odpotoval kot edini zastopnik Maribora na letošnjem prvenstvenem šahovskem tekmovanju g. Lešnik.

a— **Žrtev avtomobilske nesreče je postal** krojaški pomočnik Jurij Ribarič iz Radvanja ob priliki karambola nekega osebnega in tovornega avtomobila. Dobil je poškodbe po vsem telesu in so ga odpeljali v splošno bolnišnico.

Srečke državne razredne loterije petega razreda tekočega 32. kola

so našim igralcem že na razpolago.

Žrebanje se bo vršilo od 7. do vštetega 31. avgusta t. l., in sicer vsak dan razen nedelj. Izžrebanih bo dnevno 2000 dobitkov. Ker je to zadnji in na dobitkih

najbogatejši razred,

smo si preskrbeli še nekaj srečk, da bomo lahko ustregli tudi onim, ki v tem kolu še niso igrali, a se žele udeležiti igre v petem razredu.

Srečk je le omejeno število na razpolago in je v korist vsakemu, ki si jih želi nabaviti, da stori to čimpreje, ker jih kasneje ne bomo mogli več preskrbeti.

Vse izžrebane številke naših igralcev, kakor tudi vse večje dobitke, bomo dnevno objavljali v časopisju.

ZADRUŽNA HRANILNICA — Ljubljana, Sv. Petra c. 19.

reg. pos. in gosp. zadr. z o. z.

DVOJNI UŽITEK

a— **Pohorski tabor** bo 15. t. m. ob priliki sedme obletnice tovoritve koče na Pesku. Ob 10. bo maša, pri kateri bo sodelovalo godbeno društvo »Dravinja« iz Konjic, in nato tabor.

a— **Nadzorstvo rejencev.** Zaradi potrebnega nadzorstva se pozivajo vsi na ozemlju mariborske mestne občine bivajoči redniki, ki imajo za plačilo v oskrbi otroke, ki jih niso prejeli od mestne občine, da v teku osmih dni prijavijo svoje rejence socialno-političnemu oddelku mestnega poglavarstva na Rotovšem trgu 9 med uradnimi urami od 8. do 12.

a— **Dve zanimivi razpravi pred mariborskim velikim senatom.** Dne 11. t. m. se bo pred petčlanskim kazenskim senatom moral zagovarjati mesarski pomočnik Ferdinand Knapič, ki je 12. februarja na državnem mostu zaklal Terezijo Konradovo. Dne 19. t. m. pa bo razprava proti Aleksandru Peršu, ki je lani 16. oktobra v Mariboru ubil, nato pa vrgel v Dravo posestnika Franca Korošca.

a— **»Zelje prinesite s seboj, meso bomo tu rezali!«** Fantje iz Marije Snežne in iz Velke so si že od nekdaj v laseh. V poslednjem času je bilo razmerje posebno napeto in so te dni fantje iz Marije Snežne pisali Velkovčanom tole »vojno napovedujoče« pismo: »Prav lepo vas pozdravljamo in vabimo za nedeljo v goste. Zelje prinesite s seboj, meso pa bomo že tu rezali. Avf biks.« O tej vojni napovedi je pravočasno izvedelo orožništvo, ki je dosteglo, da sta morala oba tabora za nedogleden čas skleniti premirje.

Dom na Polževem

(600 m) nad Višnjo goro, idealno letovišče, krasni sprehodi, moderen konfort (elektrika, telefon, kopalnica) železniška postaja in pošta: Višnja gora. Celotni pension Din 30 in 35. Prospekti: SK Polž, Ljubljana, Beethovnova 2.

a— **Zasačen tatinski vajenec.** Ko je trgovec Franjo Škof, lastnik modne in galanterijske trgovine na Aleksandrovi cesti, prišel v nočnem času v prodajni lokal, je zalotil v trgovini svojega vajenca, ki je pravkar nameraval odnesti velik zavoj najboljšega perila in drugega manufakturnega blaga. G. Škof je vajenca prijel in mu izprašal vest. Vajenec je tatvino priznal in mu pojasnil, da je že nekaj časa sem skupno z drugimi odpiral trgovino s ponarejenemi ključi in odnašal blago v mariborsko okolico, kjer ga je v družbi svojih pomagačev razprodajal. Policija je izvršila obširne poizvedbe v mariborski okolici in je štiri osebe aretirala. Trgovec Škof trpi 30—40.000 Din.

Z Jesenic

e— **Jeseniški protituberkulozni dispanzer** v soboto 8. avgusta ne bo posloval. Zato pa bo vršil svoje delo že v sredo 5. avgusta ob 14. in na praznik 15. avgusta dopoldne.

Iz Kamnika

ka— **Vprašanje regulacije Kamnika in okolice** še vedno ni rešeno, vendar pa bo občina dala vsaj v glavnih potezah določiti bodoče ceste in prehode na gradbenem prostoru med podgorsko in dupliško cesto, da ne bi pri poznejših regulacijskih načrtih prišlo do nepopravljivih pogrešk.

ka— **Usoda kamniškega kina je bila obravnavana** na zadnji seji Rdečega križ. Kakor znano je potekla pogodba med Rdečim križem in gasilskim društvom, ki imata skupno kinematografsko podjetje. Predlagano je bilo, da Rdeči križ ponovno zaprosi za podaljšanje koncesije in tudi podaljša pogodbo z gasilskim društvom. Tako bo zadeva urejena v obojestransko zadovoljstvo, Kamnik pa bo še naprej imel kinematografske predstave.

ka— **Za razvaline na Malem gradu smo** se spet začeli zanimati. Saj je tudi skrajni čas, ker že preti nevarnost, da nam zgrmijo na glavo. Občinska uprava bo zaprosila na odločilnem mestu za stokovno mišljenje in predračun za vsa dela, da se ta važni zgodovinski spomenik ohrani. Kamnik seveda sam ne bo zmogel vseh stroškov in bi bila v tem pogledu potrebna pomoč banovine.

ka— **Kino Kamnik** bo predvajal Harryja Piela pustolovski film »Brod brez pristanišča«. Dodatek zvočni tednik.

žolča in jeter,

žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica.

prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo

FRANZ-JOSEFOVO

vodo

zmešano z malo tople vode, zjutraj na prazen želodec.

Ogl. reg. S. br. 16485/35

Iz Ptuja

j— **Odlikovanje.** Za zasluge za Rdeči križ sta prejela šolski nadzornik g. Jožef Gorjup in orožnik v pokoju g. Kovač Andrej srebrni kolajni.

j— **Nezgodi. 68-let stari hlapec** Kos Alojzij iz Majšperga je te dni z visoke peči po neprevidnosti padel na tla in dobil hude notranje poškodbe. 13letni sinko posestnika Ivan Kajzerberger iz Gorečje vasi se je igral s slamoreznim strojem in odrezal na desnici dva prsta. Oba se zdravita v tukajšnji bolnišnici.

★

JESENICE. Zvočni kino Radio bo predvajal danes ob pol 9. zvečer (popoldne ob 3. samo ob slabem vremenu) velefilm »Eva«. Dodatki: domači magacin Zora s posnetki planiških tekem in Paramountov zvočni žur. Pustoslemšek z Rečice ob Paki obdelala na nal. Sledijo »Skrivnosti varietejac«.

Prijatelji ob gomili Borisa Tomažiča

Boris, kje si, kam si šel od nas? Samo enkrat še odpri svoje mile, kakor nebo modre oči, ki so tako vedro, brezskrbno gledale v svet. Samo enkrat odpri še oči in videl boš, da smo Ti ostali zvesti vsi Tvoji prijatelji. Samo enkrat se še pogovori z nami, da Te slišijo naša mlada srca, samo enkrat se še nasmej nam, ki smo tolikokrat čuli Tvoj zvonki smeh.

A zaman so vse naše goreče prošnje, nikdar več ne bomo videli Tvojih lepih oči, nikdar več slišali Tvojih milih besed, nikdar več nam ne bo zasijal smehljaj iz Tvojih dobrih usten. Odšel si brez slovesa in težko nam je v mislih, da nas ne boš pogrešal. Ti si rešen, dotrpel si a Tvoji zvesti prijatelji Te bomo pogrešali.

Le zakaj je morala smrt ravno Tebe izbrati za svojo žrtev? V cvetu svojih let si moral umreti. A mi Ti obljubljamo, da Te nikdar ne pozabimo. Tvoje telo je sprejela v svoje okrilje hladna zemlja, a Tvoj duh biva med nami in nas spominja uric, ki smo jih v družbi preživeli s Teboj. Tebi smrt ni bila težka. Vse življenje si bil ponosen, pred nikomur se nisi ponižal. Številne bolečine, ki si jih prestal Ti niso skazile lepega lica in Tvoje čelo je tudi v trpljenju ostalo ravno in ponosno.

Mirno spi, dragi Boris, Ti sin naše sončne Adrije, sredi zelenega Ljubljanskega polja ob vznožju planin. Naj Ti bo lahka slovenska zemljica. Mi, ki smo ostali, pa bomo poromali na Tvoj grob, ko bodo slavci zapeli v pomladi tam doli pod Barkovljami, in pokrili Tvoj grob, ki ga tako gorko oplakujeta Tvoja mamica in očka, s pelinom in zimzelenom našega Krasa.

Prijatelji.

BANKA BARUH

PARIS (9o) 11. RUE AUBER

Telef.: Opéra 98.15 — Telef.: Opéra 98.15

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni urad v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064.64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst.
LUKSENBURG: No 5967 Luxembourg.

R. S. Br. 4787/35

odraslim in otrokom

„ENERGIN" se dobiva v lekarnah v pollitrskih steklenicah za Din 35.— Po pošti razpošilja laboratorij „ALGA", Sušak.

Po 47 letih dela v pokoj

V zasluženi pokoj je stopil daleč naokrog znani in priljubljeni g. Gregor Vrabič, višji sodni oficial v Tržiču. Polnih 47 let je služboval v državni službi. Mož, ki je torej vse svoje življenje posvetil delu v uradu in svoji številni družini, zasluži, da se ga spomnimo.

G. Gregor je po rodu iz znane Vrabičeve rodbine, pa domače Maroltove, v Lepi njivi nad Mozirjem. Po odsluženih vojaških letih je služboval pri orožništvu. Služil je v Št. Petru na Krasu, v Razdrtem in v Kočevju, kjer si je izbral tudi svojo življenjsko družico Ivanko iz ugledne Oražmove rodbine v Nemški vasi pri Ribnici. Leta 1912. pa je nastopil službo pri sodišču v Tržiču. Polnih 25 let je služboval na tem mestu.

Na vseh svojih službenih mestih je bil priljubljen pri svojih predstojnikih in pri svojih podrejenih zaradi svoje poštenosti, marljivosti in nepristranosti, zlasti pa zaradi svoje vestnosti. Od zgodnje jutranje ure do poznega večera je neštetokrat delal v uradu. Za njega niso bile odločilne uradne ure, saj je živel le v delu. Tih in skromen ni nikdar silil v ospredje, a vsakomur je rad pomagal z nasveti. Silno težko se je poslovil od svoje pisarne: žalosten in potrt jo je zapuščal.

Kakor je bil vesten in nad vse marljiv v uradu, tako je bil tudi skrben družinski oče. Vseh šest otrok je kljub svoji skromni plači izštudiral. Najstarejša hčerka Pavla je učiteljica v Mirni peči in poročena s trgovcem Adolfom Remicem. Prav tako je učiteljica druga hčerka Anica, vdova po poročniku Milanu Vujnoviću. Ostali tri hčerke so uradnice. Najmlajši sin Slavko je pa letos dovršil gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano.

Po tolikih letih marljivega dela mu iz srca želimo, da bi užival pokoj še mnogo let zdrav in zadovoljen!

Naši avtomobilisti v Logarski dolini

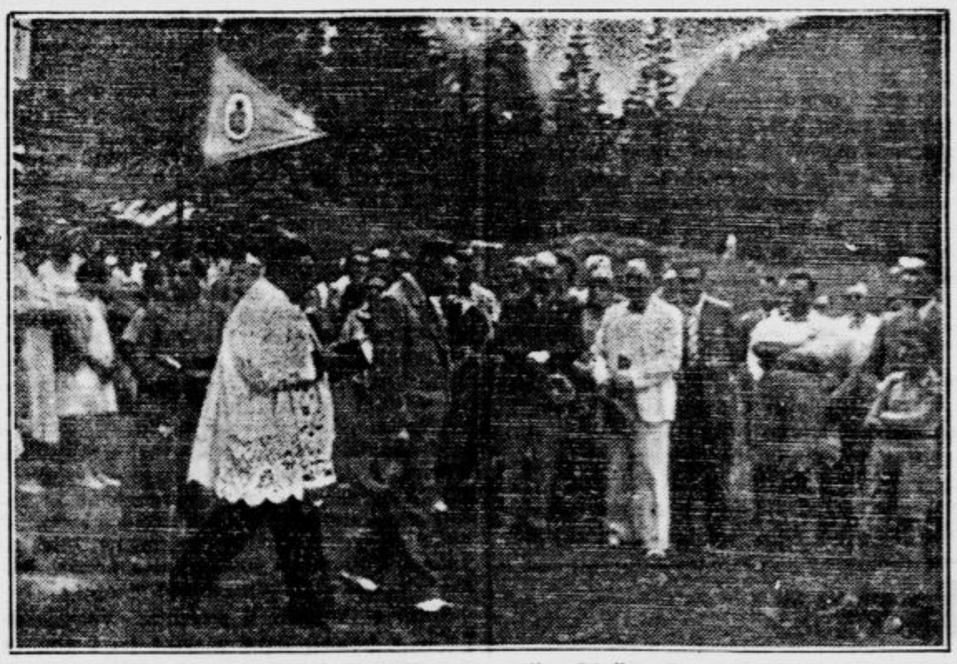

Po opravljenem cerkvenem opravilu gre solčavski župnik g. Arko v spremstvu predsednika g. Prapotnika blagoslavljat zbrane avtomobile

Preteklo nedeljo so slovenski avtomobilisti proslavili praznik svojega zaščitnika sv. Krištofa z izletom v Logarsko dolino. Ljubljanski udeleženci so se vozili tja čez Črnivec in si spotoma ogledali slovito zakladnico v cerkvi sv. Frančiška Ksaverja pri Radmirju, ki jim jo je ljubeznivo razkazal župnik g. Vogrinec. V Logarski dolini se je pred mično novo cerkvico zbralo okrog 30 avtomobilov. Solčavski župnik g. Arko je opravil cerkvene molitve in blagoslovil vse avtomobile. Zahvalil se mu je predsednik ljubljanskega avtomobilskega kluba g. Avgust Praprotnik, ki je v svojem govoru poudaril tudi veliki pomen avtomobilizma in glavnega pogoja za njegov razvoj — dobrih cest.

Po blagoslovitvi so se vsi udeleženci odpeljali naprej v prekrasno dolinico in avtomobilskemu priključili še pešizlete, po večini k slapu Rinki. V ponosnem Aleksandrovem domu, ki je enako kakor vsa Logarska dolina prenapolnjen z letoviščarji od vseh vetrov, so se avtomobilisti zbrali k skupnemu kosilu. Prijetna družabnost, ki se je razvila med njimi, jim je pomagala preko ne ravno ugodnega vremena, glavna zasluga za njo pa gre članom slovitega ljubljanskega vokalnega kvinteta, ki so se tudi pridružili izletu in želi za svoje petje iskreno priznanje.

Na križiščih zgodovine in legende

V Skoplju Dušana Silnega in v Prilepu kraljeviča Marka

Skoplje: Trg kralja Petra Osvoboditelja

Sedel sem v Beogradu na vlak dvanajst minut pred polnočjo tistega dne, ki ga je oznanil prestolniški tisk za prvi najbolj vroči dan letošnjega poletja in so beležili listi, da so posrebali Beograjčani 80 tisoč porcij sladoleda ter se je hladilo na Savi 15 tisoč kopalcev. Na beograjski kaldrmi in pločnikih so še bili vidni sledovi predvečerne plohe. Nisem si predstavljal, da bo nočni vlak proti Skoplju tako nabit. Spoznal sem pa, da ljudje, zlasti poslovni ljudje, med kakršne štejejo tudi beograjski Srbi radi potujejo ponoči iz dveh razlogov: prvič pridobe na času, drugič se ognejo dnevni vročini. Poleg tega se v tej dobi staro in mlado vozi v vsakovrstne »banje«.

Ne bi morda dobil pravega okusa potovanja po deželi, ki se začenja pri Beogradu, da nisem takoj v začetku vožnje doživel v vlaku pravcate cincarske komedije. Izbral sem si v kupeju prostor tik okna, da bom

Pri razvalinah kraljeviča Marka v Prilepu

zjutraj, ko napoči dan, lahko opazoval pokrajino. Toda našel se je dedec, ki je prekrižal moje račune. Cincar me je vljudno navrtal, češ, da spremlja bolnico, ki se ji lahko primeri, da bo rodila na potu. To napoved je s primernimi besedami in gestami ponovil vsakemu potniku, ki je odprl vrata v njegov kupe. Seveda se je vsakdo umaknil, da ne bi bil takšnemu dogodku na poti. In ko je pridirjal tik pred odhodom vlaka v kupe moški, ki je dejal, da je šef kabineta, ga je cincar krepko nahrulil. On, je dejal, pozna železniške predpise in ve, da je treba bolniku postreči s prostorom tudi če se mora izprazniti vlak do zadnjega sedeža. V veri, da se cincar pelje najmanj do grške meje, se je tudi šef kabineta umaknil. Kmalu pa smo se prepričali, da smo vsi skupaj žrtve potegavščine. Cincar in njegova sopotnica sta v kupeju sama mirno prespala par ur, nato pa izstopila. Videl sem dedca, kako se je muzal tedaj, češ, dobro sem vas ukanil! Pač cincarski posel.

V Mladenovcu so se jutranji potniki oskrbeli s »pogačicami« po 2 Din. V Prilepu sem videl pozneje prav tolikšne, samo bolj rahle kruhke po 50 par kos. Ne vem, čemu takšna razlika v ceni med mladenovskimi in prilepskimi? Mogoče je v prvih umešen novec za poldrug dinar?

Vozili smo se že proti Nišu, ko se je storil dan. Prekinil sem tedaj dremež, ki se me je dotlej pomalem loteval in sem stopil na hodnik k oknu. Čudovita panorama! V predmestnem delu Niša spijo ciganke in cigani na tleh in se niti ne zmenijo, ko pripopoče mimo hropeči vlak.« Na postaji smo ob četrt pred peto zjutraj. Natakarji v kolodvorski restavraciji si manejo oči od zaspanosti. Pri najboljši volji ne morejo spraviti skupaj potrebnih žlic za kavo, ki je že nalita v skodelicah. Tekanje sem, tekanje tja — črnjave vendar ne moreš pomešati z umazanim prstom! Naposled je nekdo prinesel žlice. Kakor da sem zadel tombolo, sem si ugrabil eno v spoznanju, da le tako pridem do svoje plačane pravice.

V Nišu se odcepi proga proti Sofiji in Carigradu ,mi pa se poženemo naprej po tiru, kjer se je ustavil vlak. Zdaj nisem več zaprl oči, kajti svet postaja od tu naprej za potnika čedalje bolj zanimiv. Vozimo se naprej mimo Doljevca, nato skozi Leskovačko polje, vzdolž struge Južne Morave skozi Korčulsko klisuro pri Vranju (Stankovićeva »Nečista kri!«) in Vranjskemu polju. V Vranjski banji izgubimo dobršno število potnikov. Ta kraj ima najtoplejšo vodo v državi, namreč 86 stopinj. Vranjska oblast je tudi tista, ki spaja Severno in Južno Srbijo. Prihajamo na stara zgodovinska tla.

Pri Ristavcu je tekla meja med Srbijo in Turčijo do balkanske vojne. Naprej drvé, ostajajo za nami na zapadu kristalni ogranki Skopske Črne gore. Morava je reka, ki bi pri nas veljala kvečjemu za potok. Vendar nanese ob času deževja ogromne množine blata s hribov tik do proge ter časih celo zavre železniški promet. Ti predeli so zanimivi ne le po svojem geološkem sestavu, temveč tudi po življenjskih razmerah. Prebivalstvo je tod pomešano z Arnavti, ki žive povečini v goratem svetu, dočim je srbski življ ostal v ravnini. Domačini so sprejeli od priseljenih Arnavtov celo nošo.

En skok čez Preševo, pa smo v Kumanovu. Mestece leži na južni strani Preševsko-kumanovske kotline. V knjigi osvobodilnih vojn stoji Kumanovo zapisano z zlatimi črkami. Turška vojska na Vardarju je imela nalogo, započeti ofenzivo, ki naj bi porazila Srbe ter jih vrgla v tesen Južne Morave. Junaško srbsko vojsko je vodil tedaj prestolonaslednik Aleksander in prav njegove čete so bile, ki so odločile zmago v slavni kumanovski bitki 10. in 11. oktobra 1912. Ta zmaga je dobila velikanski moralni in gmotni pomen. V moralnem pogledu je osvetila Kosovo, dvignila samozavest Srbov ter oplodila vero Jugoslovenov v skupno stvar. Materialno je pridobila Srbiji celo porečje Vardarja in osrednje Makedonije.

Od Kumanovega vozi brzec še tri četrt ure do carskega Skoplja. Mesto ima edinstveno lego ob Vardarju, skoro same nove monumentalne stavbe in je poleg Beograda gotovo najživahnejše in najnaprednejše srbsko mesto sedanjosti. Tu je vladal car Dušan Silni, ki se je dal kronati in so za njegove vlade kovali srbske novce. Prišla pa je turška invazija, Skoplje je padlo v sužnost. Sledovi stare srbske kulture so izginili, Turki so jeli razseljevati Srbe, na njih mesto so dovajali makedonske koloniste. Do l. 1453. je bilo Skoplje celo prestolnica turških sultanov, do kraja 15. stoletja pa turški center na Balkanu za osvajanje novih dežel. Padale so cerkve in samostani, vstajale so džamije. V 16. in 17. stoletju, je doseglo Skoplje vrhunec razvoja, v jeseni 1689. je pridrl avstrijski vojskovodja Piccolomini, požgal mesto in ga uničil. Kmalu nato so prišli vanj Turki. Nadlog pa še ni bilo konec. Pritisnila je tudi kuga. L. 1875. je postalo Skoplje središče kosovskega vilajeta, 1888. je dobilo železniško zvezo z Beogradom in Solunom. Za Srbijo je bilo dokončno osvojeno šele l. 1912. Ker je Solun pripadel Grški, je postalo Skoplje gospodarsko središče za vse nove kraje in danes leži vsa trgovina Južne Srbije proti njemu.

Makedonska domačija

Od Skoplja ni daleč do Velesa, kjer se je še ohranilo nekoliko stare lončarske tradicije. Z brzim vlakom se vozimo to poslednjo etapo proti cilju debelo uro. V Velesu se razcepi železnica na tri proge. Ena je lokalna in ostane doma. Druga je mednarodna in vozi čez Gradsko in Strumico v Djevdjelijo, od tam pa ob Vardarju na Egejsko morje v Solun. Tretja, najnovejša, ki so jo otvorili šele letos spomladi, se vzpenja proti Prilepu ter nadaljuje v Bitolj. V Južni Srbiji je še četrta železnica: iz Skoplja na jugovzhod. Pelje v Tetovo, Gostivar in Kičevo ter se končuje ob Ohridskem jezeru.

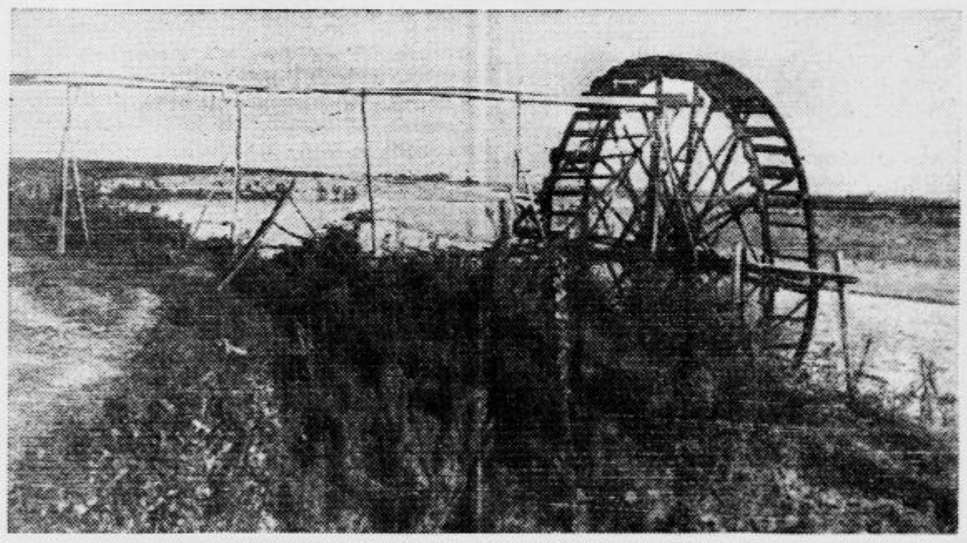

Makedonci namakajo svoja polja z dolapom

Riževa žetev v Makedoniji

V Velesu so nas odtrgali od brzega veselja. Prekrcali smo se na polževo železnico, ki dobesedno zasluži to ime, dokler sopiha hlapon, otovorjen s kakšnimi tridesetimi tovornimi in potniškimi vagoni proti Bogomili in Vojvodi Babunskemu. Velezanimiv svet, zgodovinski in legendaren! Polagoma, počasi rine vlak navzgor. Nekje v naročju hribov se zaseveti samostan, da se spomniš na pesniške primere Djure Jakšića o belem golobu, ki je razpel krila in sedel na skalo. Naselja so redka, vode pa je dovolj, saj tečejo tod med planinskimi strugami Babuna. Crna in Rajec. Pri Orizarih uzremo sočno zeleno travo. To so riževa polja. Makedonec je mojster v namakanju. S primitivnim kolesom, na katerega pritrdi v enakomernih presledkih pločevinaste zajemalke črpa vodo iz struge in oddaja močo polju, da ne trpi suše. Tako si zasigura letino. Toda tako izrabljena voda ni vedno blagoslov za ljudstvo. Prinaša tudi prekletstvo v deželo. Malarija, ki se časih stopnjuje do tropike, je ena izmed neprijetnih posledic riževih močvirij. Pripovedovali so mi, da so Turki prav zaradi te bolezni toliko nasprotovali riževim kulturam. S tem so, če ne zatrli, vsaj omejevali malarična obolenja. Današnja uprava se ravna po drugih vidikih. Dovoljuje pridelovanje riža ne glede na to, da nastajajo s tem škodljive posledice za ljudsko zdravje.

Omenil sem ime vojvode Babunskega, pa naj se še s par besedami pomudim pri njem. Bil je četniški vojvoda, eden tistih, ki mu pripada levje delež za osvoboditev Velesa. V ljudsko šolo je šel, ko mu je bilo deset let. Pozneje je obiskoval gimnazijo v Beogradu ter bogoslovno in učiteljsko šolo. Dobil je službo v Tetovu na novi srbski šoli. S tem je opozoril nase bolgarske organizacije, ki so ga parkrat napadle. Tedaj se je v njem zbudil srd in odpor in začel je nastopati proti napadalcem. Ko so l. 1908. Mladoturki proglasili ustavo, se je Babunski v dobri veri z nekaterimi drugimi četniki vrnil iz planine. To zaupljivost je plačal z robstvom, iz katerega je pobegnil. Naselil se je nato v predvojni Srbiji in je kot predhodnik balkanske vojne prepotoval vse bojišče od Kumanovega do Bitolja. Pozneje je aktivno sodeloval v svetovni vojni. Ko je baron Giesl zapustil Beograd po vojni napovedi Srbiji, je bil Babunski, ki je poleg majorja Voje Tankosića branil Beograd proti prvim navalom avstro-ogrskih čet. Na solunskem bojišču je kasneje s svojo hrabrostjo izkazal zaveznikom neprecenljive usluge, za kar je prejel najvišja srbska in francoska vojaška odlikovanja. Umrl je l. 1920. v svobodni Jugoslaviji v Velesu, kjer so mu rezervni častniki postavili spomenik.

Skozi predele, koder je četašil vojvoda Babunski, sem imel zanimivega sopotnika, ki je pred vojno služboval v Bogomili. Tolmačil je kraje in povedal marsikakšno epizodo, ki priča, kako trdo so se morali Srbi pripravljati za svojo svobodo. Med njegovim obujanjem spominov smo srečno prevozili največjo strmino in največje čudo proge — okrog 2300 m dolg predor pri Bogomili. Skozi zadušljivi dim smo se vozili šest minut. Ko smo smuknili skozi še nekatere planinske »luknje«, se je odprla pred nami rodovitna Pelagonija.

Hlapon je izpregel na prelepi postaji ter nam dal časa, da si ogledamo nekatere zanimivosti od blizu. Mestece je nekoč bilo mesto. Srednjeveški Prilep je bil prestolnica kraljeviča Marka in ostanki njegovega mesta se vidijo v današnji naselbini Markovi varoši, razprostirajoči se ob vznožju Markovih kul (gradu). Nad naselbino se še vidijo grajske razvaline.

Tudi car Dušan se je rad mudil v tem kraju, imel je v njem celo svoj carski dvor. Za carja Uroša, ko je razpadlo srbsko carstvo, je Prilep postal prestolnica Vukašina, nato pa rezidenca njegovega sina, kraljeviča Marka, v narodnih pesmih toli opevanega junaka in silaka. Nedaleč od Prilepa stoji samostan Treskavac, nad Markovim mestom pa vidiš samostan sv. Arhandjela, zadužbino Vukašina in kraljeviča Marka.

Prilep ima poleg zgodovinskega in legendarnega tudi trgovski pomen. Bil je svojčas važen trgovski prehod. V 13. stoletju so Prilepčani vzdrževali trgovinske zveze z Dubrovnikom. Prilepski trgovci so sloveli kot spretni posredniki med Bosno, Albanijo, Tesalijo in Bolgarsko in še pred sto leti so se vozili po blago v Lipsko, na Dunaj, v Monakovo, Lyon in Carigrad. Po zgradbi vardarske železnice l. 1873. ko se je začela jačiti židovska trgovina, so si umeli pomagati na jako preprost in učinkovit način. Dotedanji tržni dan, ki je bil ob petkih, so preložili na soboto, izraelitski »sveti sabat«. S tem so popolnoma ugnali konkurenco. Kako si znajo Prilepčani pomagati v današnjih dneh, o tem sem slišal več šaljivih prigod. Prilep je prikupno mestece. Kdor se vozi tod mimo, se lahko brez strahu ustavi v njem, ne bo mu žal. Poleti si lahko privoščí domače pivo, ki je zelo poceni. Steklenica stane v mestu samo 3 Din.

Od Prilepa ni več daleč do Bitolja. Vlak, ki je odklopil tovorne vagone in jih pustil v Prilepu, se gladko spusti proti vznožju Peristerskega pogorja. Kajmakčalan ostaja zadaj na levi in malo pred Bitoljem te preseneti naselbina ljudi — in štorkelj. Ptiči gnezdijo na strehi skoro vsake slamnate hiše. Ne. Slamnatih streh je menda premalo, kajti tam stoji štorklja (ali štorkljač?) celo na strehi z opeko kritega doma in oprezuje in gleda, kako bo na tej civilizirani podlagi zvil gnezdo za mladiče . . .

ZARADI TEŽKE STOLICE, pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejše pacijentke uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 15485/35

Počitniška zgodba zakonskega trpina

Poslušajte zgodbo Porfirija Ignjatiča, hlapca Gospodovega in zakonskega trpina!

Porfirij Ignjatič se ni rodil v ruski mecenski rodbini. Povila ga je slovenska mati, ena izmed tistih, ki zaležejo za moža in ženo skupaj — kadar velja hišo postaviti na trdne temelje. Dejstva, da ženska lahko zaleže za dva, se je Porfirij zavedel precej pozno, šele potem, ko se je oženil po srcu, ne da bi bil prej vprašal tudi glavo za svet. In oženjen je bil, kakor pravimo v konvencionalni govorici, srečno. Žena mu je bila zvesta, rodila mu je sina — enega in edinega otroka — ter mu vodila gospodinjstvo.

Ko so minila prva leta zakonske opojnosti in rodbinske sreče v treh, je prišlo to, čemur pravimo zdaj kriza. Porfirij Ignjatič, ki je bil trgovski potnik in je zaslužil po tem, kolikor je razpečal blaga, je to preteto krizo dvojno občutil. Tvrdka, pri kateri je imel zaposlitev, ga je v letih gospodarske trdote priganjala kakor vola in mu naravnost izžemala moči.

Kadar se je v letih konjunkture po vojni vračal s poti z debelimi zvezki popisanih naročilnic, ga je šef podjetja vselej prijazno pogledal, se mu nasmehnil, časih mu celo krepko stisnil roko. Tudi z nagradami ni skoparil. V tistih časih je Porfitij Ignjatič živel kakor mali bog. Toda prišlo je sedem suhih let brez konca in kraja. Ljudem je zmanjkalo denarja, pa so si začeli pritrgovati baš pri artiklu, ki ga je razpečaval nesrečni Porfirij Ignjatič. Naročil je bilo čedalje manj, vrgla so potniku jedva za potnino in skromen prežitek. Tedaj se je obraz gospoda šefa kruto zresnil. Mošnja se je zaprla. Bolj redka so postajala srečanja med gospodarjem in sotrudniki, posebno potem, ko so jim znižali plače. In še kadar so si imeli prekrižati pot, so se rajši umikali drug drugemu. Govorila je nema igra obraza, ki je namigovala: Promet pada, dobiček se krči, pazite se! To pomeni: izgube ni, toda kadar je dobiček soliden, začenjajo propadati uslužbenci. Tako je kazalo tudi tukaj. Porfirij Ignjatič, ki je v letih napredka veljal za prvega med potniki, je zdaj tudi prvi občutil, da pesti gospodarje nejevolja, ker je dobiček le zmeren. Nagrade so se posušile, stroškovnike so strogo kontrolirali, črtali v njih vse, kar ni bilo nujno, fiksum pa so izplačevali kakor miloščinarsko provizijo. Bogme, življenje je postalo težko.

A Porfirij Ignjatič ni obupal. Bil je sin svoje matere, ki je umela obrniti še tako malenkosten denar, da je imela od tega korist vsa družina. Delal je s podvojeno energijo ,potoval kakor da mu je dvajset let, čeprav je imel čez štiri križe na grbi in ponujal blago trgovcem na deželi, kakor da se ljudje valjajo v zlatu.

S takšnih potovanj se je često vračal domov utrujen in zbit, časih tudi potlačen, zlasti če je prinesel s pota skoro čisto novo, nepopisano naročilno knjižico. Pojasnjeval je svojim predstojnikom, da ni denarja med ljudstvom. Kateri bi še kupil to ali ono, toda kaj hoče, ko mu domača hranilnica ne izplača niti kovača od vloge, ki znaša več tisoč. Saj je slišal z lastnimi ušesi in videl z lastnimi očmi: v neki pobožni vasi je prinesla na oko imovita kmetica fajmoštru hranilno knjižico, češ: Dvignite, pa berite maše za rajnkega! A rajnki je že tri leta počival v grobu, zadušnica pa se še ni brala po njem, ker je hranilnica, v kateri je imel naložen denar, prišla pod zaščito in ni izplačevala niti dveodstotnih obresti.

Takšne in podobne stvari je Porfirij Ignjatič pripovedoval ko je prihajal s pota in šef je ob takšnih priložnostih zmajeval z glavo: Kaj bo, kaj bo?! Saj nas bo vse vrag vzel! A »vrag« je bil samo svarilo in opomin ubogemu Porfiriju Ignjatiču, naj le krepko pritiska kljuke in dobro maže jezik, da se kupčija izboljša sicer — sicer... Porfirij Ignjatič je razumel to. Zato se je pehal za otroka, za ženo in zase. In se mu je res nekako posrečilo, da so se v zadnjem letu naročila dvignila kljub krizi.

Za to težaško naprezanje po vlakih, avtobusih, nemirno spanje na nečistih ležiščih in slabo hrano v gostilnah in restavracijah si je Porfirij Ignjatič zdaj sam namenil nagrado: prihranil si je nekaj stotakov, da pojde z njimi s svojo družinico na oddih. Nekam v bližino planin, ako Bog da. Dolgo je to radostno vest prikrival ženi in sinu, zdaj pred zadnjim velikim potovanjem pa je v navalu velike blaženosti, da vendarle ne bo izgubil službe, svojo tajno izdal ženi ter naročil, naj pripravi vse potrebno za odhod na počitnice. Naročil ji je tudi, naj pogleda, kjer bi bilo najceneje.

Sledeč dolžnosti, ki ga je klicala na pot, je Porfirij Ignjatič zopet uredil velike in majhne kovčege in torbe, pa hajdi z doma! Prekladal se je z vlaka na vlak, požiral prah v odprtih avtomobilih, kamor je je prisedal na postajah in željno pričakoval trenutka, ko se bo vrnil domov, da se bo zopet učlovečil v kopalni kadi, čistem perilu in na solidni postelji. V pričakovanju veselega oddiha je bil uren in okreten kakor ptič. Imel je resnično srečo: prinesel je domov skoro polno naročilnico, tako da je komaj verjel samemu sebi, da se le boljšajo časi, čeprav je pošast krize še trdovratna in noče poginiti sama od sebe.

Toda ko se je pripeljal po dolgi, utrudljivi nočni vožnji domov — kakšno razočaranje! Namesto tople kopeli, čiste spodnje in vrhnje obleke, namesto odgrnjene postelje, ga je čakalo doma pismo:

»Ljubi možek! Ne bodi hud, toda vročina je postala tako neznosna in doma je bilo tako pusto, da sva z Dušanom odšla na kmete. Ne zameri in pridi za nama, komaj te čakava!« Podpisana je bila Nina, njegova žena.

Porfiriju Ignjatiču se je potegnil obraz, ko je prečital list. Delal je, vlekel, se trudil, kradoma prihranil nekaj sto Din za skromen oddih — žena pa ni imela niti toliko potrpljenja, da bi doma počakala svojega moža za skupen odhod na počitnice. Res je, Nina ni več mlada in prav to je tisto, kar povzroča njeno sitnost in nestrpnost. Rada bi povžila še malo veselja, oddiha preden se osuje z njo poletno cvetje. Toda vendar —! Kakšne so njene muke v primeri z njegovimi? Nina čedi hišo, skrbi za dom, Porfirij Ignjatič pa se vozi, potuje, podnevi in ponoči, pozimi in poleti, požirati mora opazke, da se vsiljuje, ko si pošteno služi kruh, prijazno mora pozdravljati, ko ga odslavljajo zaradi krize. Pa se ne da ugnati. Vztraja in zmaguje. Nina pa z Dušanom, edinim veseljem njunega zakona, ne more strpeti in počakati, da se ji mož vrne s pota. Gre in ostavi hišo pusto, prazno in gluho ter odrine naprej na počitnice.

Porfirij Ignjatič že dolgo ni grdo zaklel. Tisti dan, ko se mu je to zgodilo, pa je ukresnil tristo zelenih, da se je kar zaprašilo v mrtvem ognjišču. Nato se je očedil in kot slamnati vdovec prvič po dolgih letih stopil v restavracijo, ki mu je bila zoprna čez glavo. Naročil je kosilo in medtem ko so natakarji švrkali okolu njega, je napisal ženi dopisnico:

»Prosim te, da se nemudoma vrneš domov. Moj dopust je preklican. Moram se ravnati po drugih. Tvoj mož.«

In to je vsa, kakor vzamete: vsakdanja in bedna, malenkostna in ničeva, toda resnično doživljena in bridko občutena počitniška zgodba trgovskega potnika Porfirija Ignjatiča, pokornega hlapca Gospodovega in pohlevnega zakonskega trpina.

Železničarji spominu kralja in zdravju mladine

V Gozdu pod Martuljkom bo Nabavljalna zadruga zgradila okrevališče

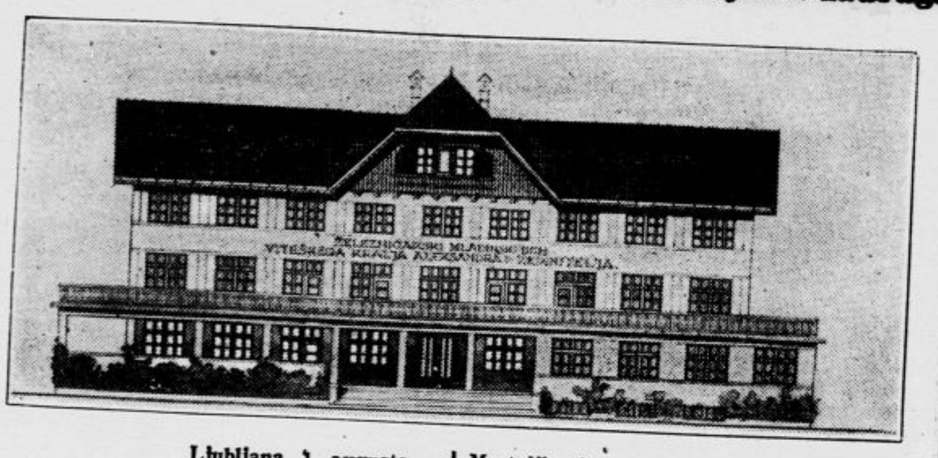

Ljubljana, 1. avgusta.

V zvezi z živahnim gibanjem za postavljanje spomenikov blagopokojnemu Viteškemu kralju so tudi železničarji v dravski banovini započeli vzporedno akcijo. Kljub žalostnemu gmotnemu stanju je akcija dosegla lep uspeh, za kar gre v prvi vrsti zasluga pomočniku generalnega direktorja g. Cugmusu. Ko so začeli razmišljati, kakšno podobo naj vzame spomenik, so železničarji na posebnem sestanku soglasno sklenili, naj se postavi mladinski dom, ki bo služil okrepitvi in zdravljenju naše mladine. Znano je, da je ravno med železničarsko deco število slabokrvnih in slabotnih zelo visoko in je pomoč že skrajno nujna, da se zavrejo vedno številnejše žrtve zahrbtne jetike. stanja so pač v največji meri krivi slaba in nezadostna prehrana ter neprimerna stanovanja, kar je nujna posledica prenizkih prejemkov.

Uprava nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic je že leta 1933. kupila okrog 50.000 m² zemljišča na tako zvanih Jezercih v Gozdu pod Martuljkom. Lega zemljišča je v tem alpskem raju gotovo ena najlepših. Leži na ravnem terenu tik ob bistri Savi Podkorenki pod veličastnim Martuljkovim masivom s ponosnim, 2472 m visokim Špikom. Grmenje in šumenje Jermanovega slapa, ki strmo pada preko živih skal in naravnih žlebov, da se takoj nato izgubi v Savi, se čuje kot prelestna pesem prirode sredi vitkih mecesnov in smrek. Lani je zadruga postavila na tem divnem planinskem prostoru upravno hišico, ki ima na razpolago okrog 40 postelj, da služi kot provizorij za letovanje železničarske dece, dokler ne bo dom dograjen. S tem so bili storjeni prvi koraki k uresničenju velike zamisli. A da bi prišlo čim prej do zgraditve te prepotrebne socialne ustanove, so železničarji odločili, naj se prispevki za postavitev spomenika porabijo za zgradbo doma hkratu s prispevki Nabavljalne zadruge. Sedanji direktor dr. Fatur, ki z živahnim zanimanjem spremlja vsako gibanje naših železničarjev. je akciji izredno naklonjen. Pred kratkim je imenoval kuratorij s pomočnikom direktorja inž. Kavčičem na čelu, v katerega so prišli štirje zastopniki direkcije in prav toliko upravnih odbornikov zadruge, ki upravlja gotovino, dokler ne bo dom izročen svojemu namenu.

Vse delo in priprave pa vodi odbor Nabavljalne zadruge s predsednikom Kleblom, ki si na vso moč prizadeva, da bi bil dom že do letošnje jeseni pod streho. Zgradba sama, v kateri bo nameščenih 120 postelj, bo namenjena okrevanju železničarske, pa tudi ostale dece. V spodnjih prostorih se bodo nahajale prostorne in zračne učilnice, kjer naj bi bila v teku šolskega leta železničarska, pa tudi okoliška deca deležna šolskega pouka. Ne more biti dvoma, da bo tudi prosvetna oblast ta načrt z veseljem podprla, saj je obenem zvezan s posvetitvijo spominu blagopokojnega vladarja. Zemljišče samo je od železniške postaje odaljeno komaj 10 minut in zadruga je letos zgradila od banovinske ceste pri savskem mostu lepo. solidno, 4 m široko cesto do svoje kolonije. Seveda so stroški za zgraditev takega doma, če naj ustreza vsem zahtevam moderne tehnike in higiene, zelo visoki. Zato železničarji upravičeno upajo. da jih bodo pri njihovem delu podprle nadrejene oblasti, pa tudi vsa naša široka javnost. Temeljni kamen bo po vsej priliki položen že sredi avgusta.

V juliju je Nabavljalna zadruga poslala v Gozd-Martuljek na letovanje 24 dečkov, ki jim bo po treh tednih sledilo enako število deklic v starosti od 7 do 15 let. Vsa deca je bila pred odhodom zdravniško pregledana in je ves čas letovanja pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Otroci. prej bledi in otožni. so že po dveh tednih življenja sredi gorskih velikanov vsi vedri, živahni in razigrani. Pojedo poleg ostale hrane po 7 kmečkih hlebov na dan. Vsak tretji večer se zažge kres, ob katerem poje mladina narodne in domoljubne pesmi, si pripoveduje zgodbice in s spremljavo mladih godcev pleše narodno kolo. Državna in zadružna zastava opominjata mlade letoviščarje na domovinsko, državno misel in na zadružno idejo, ki kliče k miru vse narode sveta. Ta sicer mala počitniška kolonija je našim železničarjem samo šola za pridobivanje izkustev, da bodo v bodoče znali pravilno usmerjati svoje delo za zdrav razvoj mladine.

Prava krščanska ljubezen na Vrhniki

Delavstvo ve, komu naj v hvaležnosti zaupa

Vrhnika, 31. julija.

Bližajo se občinske volitve, ki so pri nas razpisane za 9. avgusta. Zadnji čas se je zatorej razvil politični boj in vsepovsod so na delu agitatorji. Vrhnika je trg, v katerem tvorijo večino ljudje nižjih slojev. Veliko je število delavcev, ki trdo žive od zaslužka svojih rok. Vsak družinski oče se predobro zaveda, da bo v nekaj dneh poginil, če se bo zanašal le na to, kar mu obljublja stranka, politika, obljubarstvo. Treba je zatorej, da pri volitvah sami krojimo svojo usodo in ravno zdaj se nam nudi prilika, ko bomo lahko spet sami odločali o svoji usodi v bližnji dobi. Nam ni mar stranka, marveč naš obstanek, nam ni mar, ali je župan Peter ali Pavel, samo da v nas vidi človeka z vsemi njegovimi potrebami in ki nas ne zataji, tudi takrat ne, kadar zavlada brezposelnost. V tem pogledu se pa vsi zavedamo, kako je znal za nas skrbeti naš prejšnji župan, sedanji narodni poslanec g. mr. Stanko Hočevar. Marsikdo je že potrkal na njegova vrata in tudi on ni nobenega prosilca vprašal, kakšne barve je. Brez izjeme je vsakomur pomagal, če je le mogel. Delavci sodimo, da je to prava krščanska ljubezen, ne pa ona, ki vidi samo sebe in svoje.

Prav nič ne dvomimo, ne, za poroštvo lahko imamo, da bo gospod Hočevar, če izvolimo njega, tudi še nadalje skrbel za nižje sloje, še posebno pa za delavce. Treba je, da izkažemo zvestobo, tembolj, ko ne vemo ne ure ne dneva, kdaj spet utegne na naša vrata potrkati brezposelnost. Že po lastni izkušnji je spoznal vsak delavec na Vrhniki, kaj se je delalo in kaj storilo, ko je bil Hočevar župan na Vrhniki, venomer se je trudil v prid vsem občanom, a je brezposelnim vsaj s skromnim zaslužkom olajša revščino.

Prav letošnjo jesen bodo spet večja dela v naši občini. Edino g. Hočevar se je zavzel za povečanje slapovja, edino on je pridobil to važno delo naši občini, kljub vsem zaprekam. Vse to govori dovolj zanj. Zato naj ne bo med delavci nikogar, ki mu ne bi pri občinskih volitvah izkazal zaupanja, kakor ga zasluži po starem geslu: »Zvestoba za zvestobo!« G. Stanko Hočevar naj bo spet naš župan, potem pa vemo, da bo storil svojo dolžnost nam vsem v korist, brez razlike stanu in stranke.

Delavec.

Na planinah okrog Triglava

veje dih stare planinske romantike

Letošnja letoviščarska sezona se je v naših krajih spričo dolgotrajnega deževja močno zakasnila. Ko pa je v drugi polovici julija nastopilo lepše vreme in pritisnila vročina, je prišlo na našo zeleno Gorenjsko toliko gostov, kakor jih že zdavnaj ni bilo. Pravijo, da so polne Kranjska gora, Rateče, Planica in Mojstrana, pa tudi Bohinju se obeta dobra sezona, ki bo vsaj nekoliko pomagala ljudem spričo zastoja v lesni trgovini.

Prav tako je na planinah okrog Triglava dosti letoviščarjev, ki so se zatekli tja gor v senco kralja naših gora, da se na prostranih senožetih naužijejo čistega zraka in solnca in da se v hladnih gozdovih odpočijejo in razvedre. Dobiš jih na Uskovnici in Pratnici nad Bohinjsko Srednjo vasjo, na Konjšci, Velem polju, Jelah, Mrzlem studencu in Grajski planini, pa tudi na Voglu in drugod, kamor jih je pregnala vročina. Celo gorski vasici Koprivnik in Gorjuše sta dobili nekaj gostov, ki so vtisnili nov pečat življenju, ki sicer monotono klije gori pod Triglavom.

V poletnih mesecih vlada v vaseh precejšnje mrtvilo. Doma ostajajo le starejše žene, da varujejo otroke, kuhajo kosilo, krmijo živino in belijo domače platno, ki je razgrnjeno skoro pred vsako hišo. Zato pa je mnogo več življenja više gori na planinah, ki se razprostirajo daleč naokrog in segajo visoko gori v velegorje. Na teh prostranih senožetih lahko opazuješ, kako naše kmečko ljudstvo opravlja svoja dela. Tu vidiš kosce, ki od zore do mraka kosijo travo, tam vidiš pastirje in planšarje, ki gonijo živino na pašo, tam spet oglarje, ki žgejo oglje in gozdne delavce, ki podirajo drevesa, vmes pa elegantno gospodo, ki je v ta planinski raj prišla iz raznih krajev Evrope.

V ta planinski predel prihajajo po večini letoviščarji z Bleda in Bohinja, ki se vozijo z avtomobili po lepi planinski cesti ali hodijo preko planin z Bleda v Bohinj in obratno. Ne morejo se dovolj nagledati krasot gorske pokrajine v osrčju Pokljuke, ki jo sestavljajo prostrane senožeti in smrekovi gozdovi, v katerih se lahko izgubiš, ako ne poznaš terena. Privlačni so ti tereni za letovanje; vse je tu: dobra voda, gorski hlad, prijeten vonj smrekovih gozdov in krasni razgledi, zlasti z Goreljka in Grajske planine. V tem okolju so seveda tudi najlepši tereni za zimski sport. Tu so podani najboljši pogoji za razmah turizma in hotelske industrije. Tu je nešteto pastirskih domov in živinskih staj, ki predstavljajo v skupinah že lepe planinske vasice.

Lepo je na teh planinah v rosnem jutru, ko sonce ožarja veličastno triglavsko velegorje. Še lepše je zvečer, ko se vrača živina z više ležečih planin, ko odmevajo daleč naokrog kravji zvonci in se čuje ukanje pastirjev. Krasni so julijski večeri tam gori, ko se konture gorskih orjakov rišejo v sinje nebo, ko lega mir po pokrajini in ko se narava pogreza v tihi mrak in ko tam izza holma ubrano zazveni fantovska pesem: »Kje so tiste stezice k' so včasih bile«.

Naj bo še toliko gospode v tej gorski pokrajini, dih planinske romantike bo vel naprej. Pesmi pastirjev, lovcev in oglarjev, smeh planšaric in njih prijetno zveneča govorica, bodo še dolgo podčrtavale krasote gorskega sveta pod Triglavom.

Uspela opereta na prostem

Ljubljana, julija.

Preteklo nedeljo sem gledal v Zg. Šiški opereto »Študentje smo«, ki jo je uprizorilo Narodno prosvetno društvo »Vodnik«. Uprizoritev je bila dobro izvedena in je bila kot prva predstava tega društva na prostem, deležna obilnega priznanja.

Zasedba vlog je bila posrečena. G. Jančič Lojze je profesorja Goloba podal zelo originalno; vloga mu je bila videti kakor prirojena. Na isti igralski višini je bila gdč. Grilova Olga v vlogi Klare Lebanove. Kot trgovka Gizela Senčarjeva je nastopila ga. Možinova Vilma, bila je prvič na odrskih deskah, a s svojim nastopom je pokazala, da utegne postati odlična igralka. Trgovca Rudolfa Kobeta je podal g. Možina zelo zadovoljivo. Prav ugajala je igra g. Jančiča v vlogi Breithuta.

Gibalo operete pa je bila četvorica, in sicer študenta Živko in Lado in dijakinji Nina in Nada. V teh vlogah so nastopili g. Obrsnel, ki je pokazal odličen igralski talent, g. Gregorc, ki je svojo vlogo dobro rešil, in gospodični Zakotnikova Vida in Jančičeva Minka, ki sta obe bili na svojih mestih. Za smeh je poskrbel g. Mlakar v vlogi nikoli sitega Okija. V vlogah Petra in Marjana sta nastopila gg. Škof in Babnik. Pohvaliti je tudi zbor študentov, ki je s svojo razgibanostjo in petjem predstavo zelo poživil. V zadnjem dejanju je nastopil kvartet črncev, katerega petje je publika navdušeno aklamirala.

Plesne točke je naštudiral g. Emil Frelih, režiral pa je g. Jančič Ivan. Oba sta s svojim delom lahko zelo zadovoljna. Vse hvale sta tudi vredna odrski mojster in slikar za prekrasno sliko v ozadju. Levji delež na uspehu pa ima orkester pod vodstvom g. Žižmonda, pod čigar taktiko je orkester odlično igral in se precej povzpel nad nivo društvenih orkestrov.

Na splošno željo bo društvo opereto ponovilo. Gotovo bo ta ogromni prostor prav tako zaseden, kakor je bil pri premieri.

S takim delom si društvo pridobiva simpatij med občinstvom. Društvu moremo le čestitati in mu želeti, da se drži te poti.

Preiskava v kotredeškem rovu

Žrtev jamskega plina je na njeni zadnji poti spremljalo številno občinstvo

Zagorje, 1. avgusta

Zaradi nesreče z jamskim plinom, ki je zahteval smrtno žrtev v 36-letnem oženjenem rudarju Lojzetu Gasiorju, je prispel v Zagorje rudarski svetnik g. Kubias iz Ljubljane in izvršil preiskavo. Jamski paznik Anton Krauskopf, ki je ponoči pred usodnim dnem z rudarjem Alojzem Zagorcem prekontroliral vse jaške in etaže, je izpovedal, da je ugotovil nevarnost uhajajočega plina. To je zapisal v službeno knjigo in so tako bili delavci opozorjeni na nevarnost, preden so šli v kotredeški rov. Svetovalo se jim je tudi, naj vzamejo s seboj v rov maske proti plinom. Vendar tega niso storili, kar je imelo potem žalostne posledice. Če bi prej odprli ventil in počakali pol ure, bi tudi bila nesreča preprečena. Plina je zmerom nekaj v rovu, kar se skoraj ne občuti; ker pa je štiri dni pred nesrečo delo počivalo, se je nabralo v rovu toliko strupenega plina, da je postal nevaren.

Krivda, da so nesreče v rudnikih razmeroma pogoste, je tudi v tem, da izkuša v teh hudih časih vsak rudar iz bojazni pred redukcijo predpostavljene čim bolj zadovoljiti, zaradi česar premalo pazi na svojo varnost. Pri takih okoliščinah rudar le misli na to, da bi zahtevano delo v redu opravil.

Včeraj popoldne se je vršil pogreb ponesrečenega Gasiorja ob veliki udeležbi občinstva in tovarišev rudarjev. V sprevodu smo opazili med drugimi obratovodjo g. inž. Mastnaka z nadpaznikom g. Vodlanom in nameščence kotredeškega obrata. Da je bil pokojnik priljubljen, je zlasti pričalo veliko število vencev, ki so jih darovali pokojniku njegovi prijatelji in razne organizacije. V sprevodu je igrala rudniška godba žalostinke, a združeni pevci tovariši so mu zapeli pred hišo žalosti in na pokopališču. Pri odprtem grobu se je poslovil od žrtve dela tovariš g. Slamnik in orisal trpljenje rudarjev, ki vršijo svoje naporno delo v stalni nevarnosti za življenje.

Posli ekonoma Severja

Kako se je deset let gospodarilo v bolnišnici v Kovinu

Beograd, 1. avgusta.

Odkritje afere Božidarja Severja, bivšega ekonoma bolnišnice za duševne bolezni v Kovinu, je vzbudilo v Vojvodini kakor v Beogradu veliko pozornost. Nič čudnega. Edvard Sever je bil mož, ki je znal razsipati denar, nastopati kot gostitelj in si pridobiti veliko popularnost. Večkrat je prišel v Beograd, in kadarkoli se je zglasil, je trošil denar, da bi se bilo že po tem lahko sodilo: tu ne more biti vse v redu. Prav gotovo bi bila morala to že zdavnaj opaziti tudi uprava bolnišnice, še bolj pa komisije, ki so večkrat pregledale tudi bolnišnico v Kovinu. Krivda torej ni na samem Edvardu Severju, temveč tudi na onih, ki mu niso znali ali hoteli gledati na prste. Pa to se bo vse še pojasnilo.

Božidar Sever je štajerski rojak. V Kovinu je gospodaril 10 let. Šele pred dvema mesecema je bil premeščen kot ekonom k bolnišnici v Novem Celju, kamor pa je nekega dne — menda po naročilu ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje — prišel detektiv in ga je povabil s seboj. Preiskavo proti njemu vodi sodnik okrožnega sodišča v Beli Crkvi g. Mitrović, ki ima zdaj polne roke dela, da prouči posamezne nepravilnosti v 10-letnem poslovanju. Iz sodne preiskave seveda ni mogoče dobiti podatkov, vendar so nekatera dejstva splošno znana. Bolnišnica v Kovinu oskrbuje povprečno 570 duševno bolnih. Zanje je treba dnevno dobavljati nekaj nad 250 kg govedine. A hrana je bila zelo slaba, na 150 bolnikov se je delilo komaj po 3 do 4 kg mesa. Uprava bolnišnice je nadalje kupovala teleta, svinje in kokoši. Toda takšnega mesa bolniki niso nikoli videli. Kam je šlo? Ekonom Sever je vse prodajal, glavni izkupiček je basal sebi v žep, drobiž pa je metal svojim pomočnikom.

Komisije, ki so od časa do časa prišle v bolnišnico, so zlasti pazile na kuhinjo. Tiste dni so bili bolniki lahko veseli, kajti ekonom Sever je bil vselej točno obveščen o prihodu komisije in je pripravil praznično kosilo za vso bolnišnico, ali pa je boljšo hrano skuhal samo za nekaj bolnikov, ostalo čorbo pa je skril v klet in jo razdelil bolnikom, čim je komisija izginila za oglom. Nekoč se je vendar primerilo, da je komisija prišla iznenada. Tedaj se je Sever znal hitro pomagati: med bolnike je velel razdeliti hrano, ki je bila namenjena služinčadi in te je bilo okrog 300. Služinčad se je morala tisti dan postiti, zato je pa Sever potem ponoči priredil veselo gostijo.

Bolnišnica v Kovinu je imela 50 do 60 glav živine. Takoj spomladi so jo prepeljali na smederevski otok sredi Donave na pašo in je tu ostala do jeseni. Za pašo je bolnišnica plačala po 3 Din mesečno od glave. Sever pa je v knjige zapisal, da je živina v hlevih bolnišnice in je za vsako glavo računal po 15 Din na mesec. Kadarkoli je bil brez denarja, je poslal na otok svojega bolniškega mesarja Ivana Dreščarja, ki je izbral kakšnega lepega bika, ga zaklal in meso razprodal kmetom po najnižji ceni. Sever je potem zapisal v knjigo, da biki plavajo čez Donavo in se izgubijo. Resničnost njegovih navedb v zapisniku sta vselej potrdila dva sodelavca iz bolnišnice, saj je bilo od Severja vse odvisno, on je lahko vsakogar spravil iz službe. Takšne zapisnike, ki jih je potem overila tudi komisija, je Sever spravljal v arhiv in za pobegle bike se nihče več ni brigal.

Nadalje je ekonom Sever delal profit z mlekom. Mleko je dobavljal Ljuba Urošević, liter po dinarju. Sever je snemal smetano, ki jo je ponovno prodajal bolnišnici. Tako obrana smetana mu je prinašala sila lepe denarce. Preteklo jesen je Sever prodajal tudi drva, ki so prispela v Kovin za bolnišnico, in to prav poceni, voz za 50 Din. V Kovinu je trikrat na teden tržni dan. Uradnik kovinske bolnišnice Žika Anučin je vsakokrat pripeljal poln tovorni avto različne zelenjave in je z njo izvajal pravcati dumping. Prodajal je po smešnih cenah, da so ostali branjevci kleli in ostali brez zaslužka. Večkrat so se pritožili proti brezvestni konkurenci, toda Sever je znal vse nekako zamazati. Baje so zelenjavo morali večkrat prodajati tudi nenevarni bolniki. Izkupiček s trga je, odbivši provizije, seveda vtaknil Sever v žep.

Kakor smo poročali je preiskovalni sodnik poleg Severja pripri tudi njegovega skladiščnika Oberstarja. Zaman se je Sever upiral, da je strtih živcev, ker je močno vdan morfiju. Nu, nobena skrivnost ni bila, da Sever tudi v seksualnem pogledu ni bil normalen. Žalostno je pač, da je mogel tak človek neomejeno vedriti in oblačiti v prevažnem zdraviliškem zavodu. Ugledu slovenskega nameščenstva in sploh slovesu naše poštenosti in solidnosti je Severjeva afera mnogo škodovala. Toda nikjer na svetu se ne rodijo sami poštenjaki in tako se žal tudi v naših vrstah najdejo izjeme in izrodki. *Kakorkoli — pravica naj izpregovori svoje, Severja in vse njegove pomagače naj zadene pravična kazen, nikakor pa naj afera enega samega brezvestnega in lahkomiselnega človeka ne meče sence na tisoče poštenjakov, ki nimajo s Severjem in kompanijo nič drugega skupnega, kakor to, da so se rodili nekje pod istim nebom.*

Od Gamiskega gaspadka do Aschheima-Zondeka

Kramljanje o važni zdravstveni in gospodarski zadevi

Gamiskega gaspadka niste poznali, to vam prav rad verjamem. Kakor vam je morda žal in vam bo še bolj, ko izveste, kdo je bil Gamiski gaspadek, vam moram v tolažbo takoj zaupati, da ga tudi jaz nisem. Poznali nismo groznega Tmurlana, ki je prepojil šestino sveta s krvjo, da je trepetal pred njim ves t danji svet. Mogočne kraljice Kleopatre, čije lepota je premagala glasovitega pomirjevalca Galije in strastnih ženskih src, Julija Cezarja, tudi ni poznal nihče od nas. Nič manj pa nas ne zanimata njuna čudovita lika, kakor so nam jih ohranili verni zapisovalci zgodovine.

Rad sem stikal že kot otrok za starimi knjigami s čudovitnimi slikami in še čudovitejšimi zgodbami. Malo je bilo takrat knjig po naših bajtah. Debelo »Življenje svetnikov« se je čredilo s Povšetovim »Umnim kmetovalcem« in Kneippovim »Domačim zdravnikom« po zatohlih omarah.

Nekoč sem v takšnih literarnih urah prebiral materin dekliški molitevnik »Dušno pašo« Friderika Barage. Poleg pobožnih likov mučenikov in spoznavalcev ki so čuvali začetek sv. maše, izpraševanje vesti, lavretanske litanije in druge potrebne vežbe krščanske duše, sem naletel na orumenel listek, na katerem je bilo zapisano z veščo, skoraj dekliško pisavo »Rhabarbergeist«. Čudna beseda me je napotila k materi, ki je za mene prav vse vedela, da mi pojasni, kaj pomeni skrivnostna beseda.

»To je recept, ki mi ga je napisal Gamiski gaspadek. Še nisem imela dvajset let, ko sem se hudo prehladila. Vsi razgreti smo sedli pri seneni košnji k mali južini v hladno senco za kozolec. Razgreto telo je prenaglo oplahnilo, pa me je pograbila huda maternica, ki me je feziljala dolge mesece. V ajdovo žetev sem bila že tako slaba, da je kar sapa vame letela. Iskala sem zdravja pri zdravnikih in šintaricah, pa ga nisem našla. Pa bi še Gamiskega gaspadka pojzkusila, mi je dejala mati. Sam bog vedi, odkod se je priselil tisto leto v Borinovo bajto kraj Gomilske suhljat možiček. Nabiral je po mejah in gmajnah rože in se je kmalu čulo, da zna gaspadek, kakor ga je krstila ljudska govorica, arcnovati. Da je služil dolga leta pri nekem vojaškem zdravniku ki mu je zapustil poleg učenih knjig še obilne izkušnje svojega življenja, je šel glas. Prehladila, hudo prehladila si se, punca (menda je bil Kranjec, je pristavila mati) je ugotovil padar in napisal zame tale recept. Grenke kapljice so me spet okrepile, da sem že z drugimi vred grabila listje še tisto jesen.«

»Kako pa je dognal gaspadek bolezen, ki ji niso bili kos učeni zdravniki?« sem radovedno vprašal.

»Iz vode je videl«, je odvrnila mati in pristavila vedro se nasmehnivši: »Ptič je bil, gaspadek! Ongava Lena iz Griž je spravila na noge vsako leto po dva gnezda praščkov. Nekoč pa se ji prašička le ni obnašala tako, kakor se za brejo spodobi. Da reši to važno vprašanje, ji je padla dobra misel v glavo: H gaspadeku ponesem njeno vodo! Rečeno, storjeno. Gaspadek ni bil priljuden človek. Ko je Lena potrkala na vežna vrata, je odcvrznil okno in zajaskal: Se je že spet kaka baba zdelala? Lena mu je pomolela rumeno steklenčko z vzdihom:. V skrbeh sem za dekleta... Gaspadek je izginil s ‚dekletovo' vodo v notranjost bajte. Kakor razjarjen maček pa je zdajci zapihal: Če si ti prasična mati, nisem jaz merjasec — in je zalučal steklenico mimo preplašene Lene.«

*

Prastara je želja ženske, da bi se dognala nosečnost brez telesne preiskave in sicer, kakor zgodaj je mogoče. Že v papirosih starih Egipčanov najdemo podatke o poizkusih v tem pravcu, ki so šli celo tako daleč, da so hoteli z zalivanjem nekih žitaric z vodo noseče žene dognati nele, če je ženska noseča, temveč tudi to, ali bo rodila moško ali žensko dete. Danes vemo, da je pospešena rast žitaric po polivanju z vodo nosečee ženske povzročena po neki snovi, ki jo telo izločuje le v nosečnosti. Tri tisoč let zatem čitamo v nemškem spisu, »Heylsamen Dreckapotheke« spet podatke o različni rasti ječmena ali pšenice po zalivanju z vodo noseče ženske za primer, ali bo rodila moško ali žensko dete in ali je sploh nosna. V teku zadnjih sto let vidimo celo vrsto poizkusov da bi z gotovostjo ugotovili nosečnost le s pomočjo preiskave vode. Ne gre tu samo za obzirnost do ženske sramežljivosti, temveč je stvar važna zato, ker se celo s telesno preiskavo v prvih mesecih že narmalna nosečnost težko dožene, kaj šele izvenmaterične ,ki spravlja žensko v stalno smrtno nevarnost izkrvavitve. Po dolgotrajnih več ali manj uspelih poizkusih se je posrečilo v zadnjih letih najti Ascheimu in Zondeku biološko metodo za spoznavo nosečnosti, ki se obnese vsaj pri 99 od sto primerov in ima to dobro lastnost, da ni draga ter nam da odgovor že čez 48 ur.

Z nobeno drugo preiskavo ne moremo tako zgodaj dognati nosečnosti, saj nam Aschheim-Zondek da odgovor že štiri dni po izostanku mene. Osnovo za to preiskavo je dalo dognanje, da izloča nosečnica v vodi neke snovi v velikih množinah, do stokrat več kakor izven nosečnosti. Prisotnost teh snovi v vodi nosečnice se dožene na ta način, da se njena voda vštrcne pod kožo mladi jalovi beli miški. Čez 48 ur se pokažejo na miški znaki prezgodnje zoritve.

V nekih državah so uvedli že po vseh večjih mestih poizkusne postaje za izvedbo Aschheim-Zondekove metode, da najde v njih ženska nagel in določen odgovor na vprašanje, ki ni važno le zanjo, temveč odloča usodo mnogih drugih ne naravnost prizadetih. Seveda vršijo ti zavodi tudi preiskave živalske vode na nosečnost, da vé gospodar, pri čem je in se more pravočasno obraniti škode. Kadar dobimo tudi pri nas slične postaje, bo poleg drugih lahko dobila tudi pravnukinja Lene iz Griž za maihen denar dober odgovor na vprašanje, ki ga je ostal Gamiski gaspadek dolžan njeni prababici

Janko Kač.

Kraljestvo mode

Modne slike z Bleda

Bled menja svoj videz, kakor lepa, muhasta ženska, ki se hoče vsak čas pokazati v drugi obleki. Prelestna okolica je sicer vedno ista, blesk jezera ob sončnih dneh vedno enako vabljiv — toda pojdite popoldne na tradicionalni sprehod okrog jezera, pa boste mislili, da ste na Tirolskem, toliko srečavate zelenih tirolskih klobučkov, irhastih hlač, grobih volnenih nogavic, pasov s srčki in košatih dečev v obliki staroslavnega »dirndla«.

Dopoldne, v smeri kopališča, se slika izpremeni: tu smo v obljubljeni deželi, kjer nosijo ženske namesto moških hlače, moški pa jim pohlevno sledijo v progastih kopalnih haljah. Ta ženski svet v hlačah se deli v kategorije, kakor vsaka dobro organizirana vojska: najbolj podjetne strumno korakajo v dolgih oksfordskih hlačah iz sive flanele, konservativne skrivajo noge v že izumirajočih pižamah, nezaupljive so se odločile za kompromis hlačnega krila, v »shorts« pa se kažejo tiste, ki bi rade bile zapeljive in ki se jim te izzivajoče kratke hlačice dostikrat niti malo ne podajo.

Bile pa so v današnjem »hlačnem« sprevodu male temnomodre »shorts« iz volnene flanele, z dvojno prešitimi robovi in životkom iz belega pikeja. Na okroglih reverjih tega životka je izvezla spretna roka živordeča sidra — rdeče sandale in drzna rdeča baretka pa so zaključila jutranjo obleko vitke, plavolase gospodične, ki je vzbujala mnogo pozornosti tudi zaradi lepih ravnih nog, ki so jih njene vzorno ukrojene »shorts« odkrivale *(1. skica v prvi skupini)*.

V pestro sliko blejskega dopoldneva spadajo seveda tudi obleke za sončanje s toplim bleskom odkritih, od sonca porjavelih hrbtov in lepih, golih rok. Male večerne obleke bi lahko imenovali te praktične modne stvaritve, ki imajo dostikrat še bolj komplicirano in premišljeno izdelane hrbtne izreze kakor elegantne večerne toalete. Nekaj novega je oblekla za sončenje, ki jo po vseh dolžini zapenjajo gumbi. Zadnjič mi je padel v oči takšen model iz živorumenega platna z rjavimi gumbi. Život je bil poševno zapet, zgoraj pa je obleko držal na ramenih ploščat dečji ovratnik z dolgima konicama *(2. skica)*.

V pestrem kopališčnem vrvenju je izmed vseh vzbujala največ pozornosti posebno lepo ukrojena črna kopalna obleka iz činkastega, seveda neprozornega lasteksa. K obleki iz tega elastičnega tvoriva, ki se tesno oprime telesa, kakor dobro krojen steznik, je dama nosila strupeno zelen slamnik v koničasti obliki, ki je značilna za pokrivala kitajskih kulijev *(3. skica)*.

Pri popoldanskem plesu v kavarni se počutimo kakor na mednarodni modni reviji. Tu spoznamo vse, kar je najnovejšega: v imprimějih, v kompletih in seveda tudi v flirtanju. Neka ljubiteljica angleških terrierjev je prišla oni dan v kavarno v svileni obleki z vzorcem teh malih psičkov, ki so se v rdečih in črnih obrisih prav zabavno odražali z modrikaste podlage. Krilo te obleke je bilo gladko ukrojeno, život pa zanimivo razdeljen v dolge, koničaste dele, ki so obenem tvorili male kimono rokave *(1. skica spodaj)*.

ETAMINI Souvar MANUFAKTURA

Videti je bilo tudi mnogo svilenih kostumov, med najbolj elegantne pa je brez dvoma spadal temnomoder kostum iz taftastega cloquéja z gladkim krilom in pod pasom nekoliko štrlečo jopico. Poldolgi rokavi jopice so bil izredno bogato nabrani Posebnost tega modela pa je bila garnitura iz rožnatega organdija, vsa izvezena v lahkem angleškem vezenju, to je v luknjicah in zobčkih. Tako je bil izdelan zvončast volan na reverjih, zvončasti manšeti in lepa, gladka bluza *(2. skica spodaj)*

Zvečer hoče biti Bled »monden«, in sicer vsaj ob sredah in sobotah, ko pridejo dame v kavarno v izrazitih večernih oblekah, ki se med nje izgubi tudi kakšen osamljen frak. Tu se vidi res mnogo lepih večernih toalet, ki učinkujejo kakor izrezane iz elegantnega modnega žurnala. Tako se je pojavila neka lepa mlada Madžarka v beli taftasti obleki z izredno širokim krilom, ki je bilo na robu pošito s progo širokih robčkov. Tudi rokavi te elegantne obleke so bili enako okrašeni, dočim je život ostal gladek *(1. skica desno)*. Neka druga dama je žela pri svojih plesalcih mnogo uspeha v obleki iz rožastega satena z drobno plisiranim krilom in z dvojnim volanom na životu, ki je tvoril nekakšen kratek bolero *(zgornja skica)*.

Pletenine za hladne poletne dneve

Pletena obleka s kratkimi rokavi ni primerna samo za hladne poletne dneve, tem-

več jo bomo nosili tudi jeseni. Nekatere ženske so tako marljive, da takšno obleko lastnoročno spletejo, dosti manj dela pa je seveda z obleko iz pletenega blaga, ki ga kupimo na metre. Obleka na naši skici ima ovratnik in progo na životu iz kontrastno barvanega, pletenega blaga in je okrašena z malimi gumbki in okroglimi žepki. K takšni obleki se kaj dobro poda mala pletena jopica, ki jo seveda lahko nosimo tudi k vsaki drugi obleki.

VSAK JUTRO ZAVAROVAN ZA SMRTNE NESREČE ZA 10000 DIN VAROČNINA

Zdravniška posvetovalnica

M. M. Ptuj. Dvomim, da vam ne bi nasveti proti kurjim očesom, ki ste jih dobili prejšnji mesec, pomagali. Zdravljenje kurjih očes dandanes res ne predstavlja nikakega problema. Toda najboljše zdravilo vam ne bo koristilo, če nosite dalje neprimerno obutev. Iz vašega pisma posnemam da imate zaradi nesreče iz otroških let pohabljeno desno nogo tako, da celo v svetovni vojni niste bili potrjeni. V tem slučaju bi bilo treba, da si omislite primeren ortopedski čevelj, ki vam bo sigurno, če že ne popolnoma, pa vsaj zelo omilil vaše težave. Pojdite torej k zdravniku, ki vam bo dal še nadaljnja podrobnejša pojasnila. Tožite tudi, da se debelite. Ker se zaradi noge ne morete izdatno gibati, vam ne preostane drugega kot skrajna zmernost v pijači in hrani. Izogibajte se mastnih, močnatih jedi in alkohola.

L. M. V to svrho se uporabljajo sredstva, ki vsebujejo vodikov prekis in ki jih je polno v prosti trgovini na razpolago. Ta sredstva so tista, s katerimi si barvajo dame lase, kot to narekuje današnja moda.

Milica iz Žalca: Vzrok, da ne zanosite tiči lahko pri vas, kot pri vašem možu. Navedem vam samo par primerov: napačna lega maternice, neprehodnost jajčnih kanalov, ki je povzročena zaradi raznih vnetij itd. Isto velja tudi za moškega, pri katerem imajo razne prirojene napake in pa razne bolezni, ki povzroče neprehodnost semenovodov, važno vlogo. Eventuelni zdravniški preiskavi se morata torej podvreči oba. Ob isti priliki se posvetujte z dotičnim zdravnikom tudi glede ostalega. Mogoče je tu vzrok kakšen neljub dogodek, na katerega ste morda že davno pozabili, pa je še živ v vaši podzavesti in je vzrok dotični motnji.

Starost ali kaj? Opisanim pojavom je vzrok pomanjkanje kožnega barvila in nastane, kolikor ni prirojeno, kot posledica raznih bolezni. Pustite si preiskati kri, mogoče bo tu vzrok. Kar se tiče zdravljenja, je na žal, zelo malo uspešno.

Mladost: Ako obstoji napaka v večji meri, bi vam svetoval operacijo, ki odpravi ta nedotsatek. Tudi masaža je sigurno dobra in ravnotako nošnja primernih steznikov. V samo kritiko opisanih preparatov se pa ne morem spuščati. Najbrže pa bo tudi tu kot pri raznih drugih sličnih sredstvih kričeče nasprotje med uspehom in ceno.

M. A. D. ul.: V našem pasu je običajno, da se pojavi perilo med 13 in 14 letom, v mestu pa navadno celo leto prej. Možnost spočetja je tudi že pri prvem perilu vsekakor dana. To naj vam bo tudi merilo vašega postopanja.

M. V. Gorenja vas: Dasi je vaše pismo precej obširno vendar vsebuje še premalo podatkov, da bi si mogel ustvariti točno sliko tako o vašem duševnem nastrojenju, kakor tudi o vzrokih istega. V poštev bi prišle razne stvari. Med drugim bi mislil, dasi ne pišete, koliko ste stari, da se bližate klimakteriju, ki je za marsikatero ženo res skoraj neznosen. V tej dobi se opažajo povsem slični pojavi, kot jih vi opisujete. Lahko bi bil vzrok tudi dogodek, ki ga omenjate in ki se je zgodil pred 3 leti. V stanju v kakršnem ste, pa naj si bo vzrok ta ali oni, bi pa bilo najbolje, da greste za par tednov na živčni oddelek bolnice. To ne bi tudi v denarnem pogledu predstavljalo nepremagljive ovire

Jarošin, Celje: Vaše pismo je zelo zanimivo. Razna eterična olja kot sredstvo proti komarjem (Ol. Kajeputi) so znana. Novo pa mi je sredstvo (katran iz breze), o katerem pišete, da ga uporabljajo v Sibiriji. Človek si zna res povsod pomagati. To dokazujejo med drugim tudi razna zdravila, ki so sicer na zunaj različna, ki pa imajo isti učinek, dasi se pridobivajo na raznih kontinentih in katere so uporabljali razni narodi na podlagi golih izkustev. Moderni medicini, odnosno kemiji se je posrečilo izolirati substance, od katerih odvisi učinek tega ali onega sredstva in s čimer je bilo tudi znanstveno potrjeno ono, do česar so naši predniki prišli samo na podlagi instinkta in iskustev. — Ostali prihodnjič.

ŠAH

Poleg mednarodnega mojstrskega se je vršil v Podjebradih istočasno tudi češki nacionalni mojstrski turnir, istotako zelo močno zaseden. Zmagal je s premocjo podpolkovnik Karel Hromadka z 11½ iz 13. Mojster Hromadka se je pred desetletjem uspešno udeleževal tudi mednarodnih turnirjev; ko je sedaj po daljšem presledku zopet nastopil, je pokazal odlično formo. Drugi na turniju je bil zástopnik Brna ing. Olexa z 10, tretji zastopnik nemške šah. zveze v ČSR, mojster Gilg iz Mor. Ostrave z 9., četrti May iz Bratislave s 7½. Slede 5.—6. Barta in Hašek 7, Engel 6½; Kubanek 6, dr. Bartošek, dr. Schubert 5½, Grgurič, Paronlek 5, Reiter 3, Hadač 2½.

*

V prvem mednarodnem damskem turnirju, ki se je vršil začetkom julija na Semmeringu, je zmagala Nemka Sonja Graf z 10½. Drugo mesto je zasedla Italijanka Benini s 7, tretje in četrto sta zasedli Avstrijka Harum in Holandka Roodzant s 6½. Zanimivo je, da so bile na tem turnirju nagrade izredno visoke, čeravno ja bila seveda igra udeleženk večinoma slaba. Prva nagrada je znašala ok. 9000 Din, druga ok. 4500 Din. Vabila pa so bila razposlana precej po milj volji prirediteljev.

*

V holandskem kopališču Zandvoort je od 17. julija v teku močno zaseden mednarodni turnir s 14 udeleženci. Turnir naj služi v prvi vrsti menda dr. Euweju kot trening za Nottingham. Svetovni prvak je v Zandvoortu pokazal doslej v nekaj partijah izredno dobro formo, v drugih pa tudi malo nesigurnosti. Premagal je med drugim Keresa in Grünfelda, remiziral pa dobljene pozicije s Fineom in Tartakowerjem. Pred koncem vodita v turnirju dr. Euwe in Fine; dobro stojita tudi Keres in Bogoljubov.

*

Danes se vrši v Zemunu letna glavna skupščina Jug. šah. saveza. Na dnevnem redu je med drugim sprememba pravil, ki naj omogoči decentralizacijo savezne uprave z ustanovitvijo podzvez po vsej državi. V tej zvezi bo rešeno tudi vprašanje odnosa J. š. saveza do Slovenske šah. zveze. V ponedeljek se začne v Zemunu nacionalni amaterski turnir, ki se ga udeleže z naših klubov Preinfalk ter ing. Prek za Ljubljanski š. k. in Lešnik za Mariborski š. k. Naši igralci imajo izglede na prva mesta.

Retijeva otvoritev.

Beli: gdč. Menčikova **Črni: Pirc**
(Podjebradi, 14. kolo, 22. julija.)

1) Sg1—f3 d7—d5
2) d2—d4 e7—e6
3) c2—c4 Sb8—d7
4) g2—g3

S to potezo se beli obveže, da bo kmeta c4 prej ali slej žrtvoval. Če je ta žrtev korektna, pa je vprašanje. Botvinnik je imel z njo uspeh proti dr. Laskerju v Moskvi.

4) ... Sg8—f6
5) Lf1—g2 Lf8—e7
6) 0—0 0—0
7) Sb1—c3 d5 : c4

Če črni sedaj ne vzame, igra beli lahko b2—b3.

8) e2—e4

Kot kompenzacijo za žrtvovanega kmeta ima beli močno središče. Špekulacija, da se mu bo posrečilo razbiti tudi črno damsko krilo, pa se izkaže kot napačno.

8) ... c7—c6
9) Dd1—e2

Tu je bilo treba najprrej igrati 9) a 2—a4, nakar bi moral črni odgovoriti b7—b6 in eventualno La6.

9) ... b7—b5

Črne kmete bo sedaj težko razbiti.

10) Tf1—d1 Lc8—b7

Preprepreči ti je bilo treba d4—d5.

11) Sf3—e1

Sledeči načrt belega je preveč kompliciran in se ne obnese. Bolje morda 11) Le3.

11) ... Tf8—e8
12) Se1—c2 Dd8—[illegible]

Črni že grozi, da se s c6—c5 popolnoma osvobodi.

13) Lc1—e3 e6—c5!

Vendarle!

14) e4—e5 Sf6—d5
15) Sc3:d5

Bolj komplicirano je bilo 15) Ld5:, ed5: 16) dc5:, Lc5:, 17) Sd5:, De6!, 18) Sc7, Dc6, 19) Sd5. Črni pa bi bil tudi v prednosti.

15) ... e6 : d5!
16) f2—f4

Ali 16) dc5:, Lc5:, 17) Ld5:, Le3:, 18) Lf7:+, Kf7:, 19) Td7:+, Kg8, 20) Se3:, Dc6!, 21) Td5, Te5:.

16) ... c5 : d4
17) Sc2 : d4 Le7—c5
18) De2—f2

Beli je hotel igrati prvotno 18) Sf5, pa je prepozno zapazil, da nato odloči Se5:!, 19)fe5:, Te5: itd.

18) ... f7—f6!

Sicer bi točka d6 črnemu res še delala preglavice.

19) Lg2—h3 f6 : e5!

Vodi do končnice s kmetom več.

20) Lh3 : d7 e5 : d4
21) Le3 : d4

Drugega seveda beli nima.

21) ... Lc5 : d4
22) Td1 : d4

Ne 22) Dd4:, Te1+, 23) Kg2, Dd4: ter Ta1:.

22) ... Te8—e7
23) Ld7—g4 Ta8—e8
24) Ta1—d1 b5—b4

Premoč kmetov na damskem krilu mora odločiti partijo.

25) Lg4—h5 g7—g6
26) Lh5—f3 a7—a6

Če sedaj beli igra 27) Ld5:+, sledi Ld5:, 28) Td5:, Df2:+, 29) Kf2:, Te2+, 30) Kf1, Tb2: itd. Črni je hotel, da nato beli z 31) Td7 ne napade takoj kmeta na a7.

27) Kg1—g2 a6—a5

Sedaj beli sploh ne more vzeti na d5, ker bi po zamenjavi izgubil s Te2 damo. Zato lahko črni a-kmet prodira.

28) g3—g4

Zadrega za poteze v časovni stiski.

28) ... a5—a4
29) Td1—d2 Te7—e3!

Črni hitro še nastavi past, v katero se beli res ujame. Poteza pa tudi sicer grozi c4—c3.

30) Lf3 : d5+? Lb7 : d5
31) Td4 : d5 c4—c3!

Beli se vda. Po 32) bc3:, bc3:, izgubi namreč trdnjavo, ker ne gre niti 33) Td1 zaradi Te2, niti 33) Tc2 zaradi Dc6.

Vasja Pirc.

Otroški tisk v Rusiji

Kakor znano, si sovjetske oblasti vneto prizadevajo, da bi otroka in doraščajočo mladino pritegnile v krog boljševiških idej. Zelo poučne so v tem oziru številke, ki navajajo stanje otroškega tiska.

Ta čas izhaja na ozemlju Sovjetske Rusije 84 mladinskih revij (med njimi 45 v neruskih jezikih) s skupno naklado več nego dveh milijonov izvodov. V založbi »Mlada garda« izide v teku tega leta skupno 326 knjig s skupno naklado 22 milijonov izvodov. Prišteti je treba še 50 listov za dečke in deklice do 10. leta in 28 otroških dnevnikov, ki se ponašajo isto tako z naklado več mljijonov izvodov. Letos je izšlo in še izide v državni založbi za otroške knjige 400 knjig z naklado 35 milijonov izvodov.

Lahko si mislimo, kako ogromne zneske žrtvujejo sovjetske oblasti, da bi že od vsega početka pridobile dušo mladine za boljševiške ideje.

ČITAJTE „LJUBLJANSKI ZVON“

Janko Kac:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman 39

Dnevi, tedni in meseci so potekali, od Markca pa ni bilo nobenega glasu, kakor da se je v zemljo vdrl. Ded Matjon je zaman tolažil Marjetko s svojim starim iskustvom:

»Ne misli, da vsaka krogla zadene!«

Sredi otavine košnje 1849. leta so se vračale nazaj na sever zmagovite čete, ki so potolkle upornike pri Kustoci leto poprej na dan sv. Jakoba in potlačile laške želje po svobodi za nekaj let. Vest, da potuje s sedem in osemdesetim pehotnim polkom naših štajerskih fantov sam general Radecki, ki je rekel po bitki pri Kustoci, da bo zmerom odkrit jezdil mimo tega polka, je zvabila za veliko cesto mnogo radovednežev.

Starost in dolga vožnja sta utrudili generala, da je večkrat počival. Tako je tudi pred Borštnarjevo gostilno na Groblji ukazal ustaviti. Z njim vred je postal tudi ves polk. Častniki so mu pomagali z voza. Ne v posebno sobo, v točilnico je krenil general, in sedel za dolgo orehovo mizo.

Gospodar in gospodarica sta se trudila, da mu čim bolje postrežeta. Merico starinc in košček klobase si je zaželel general. Še vedno gibčna gospodinja je naglo odbrzela po pijačo in prigrizek. Sadnik pa je pričel v izbranih besedah častiti visokega gosta, ki je zavrl, sit pozdravov, smehljaje govornika s kretnjo roke:

»Vi se menda niste rodili kot oštirjev sin.«

»Ne, ekscelenca! Nedavno sem bil še patrimonialni uradnik tukajšnje graščine Prebolda«, se je poklonil Sadnik, vidno počaščen po takem poklonu.

»Prebold, Prebold ...« je brskal general po svojih starih možganih. Obrnil se je k pobočniku: »Ali ni bil izpod Prebolda tisti, tisti Pe ... Pe ... Peskre?«

»Res, od Prebolda je bil doma junak Markus Peskre«, je potrdil častnik.

»Njegova hrabrost in«, je segel z roko v bluzni žep na levi prsni strani general, izvlekel rožni venec in ga položil na mizo, »tale sta rešila moje življenje.

Ne meni, ki sem že z eno nogo v grobu, ampak očetnjavi in njegovemu veličanstvu.«

Medtem je prinesla gospodinja okrepčilo. Dvakrat je srebnil general z brezkrvnimi usti, tretjič pa krepko požrl in pohvalil:

»Dobra, izvrstna pijača! — Tam je udaril v gnječi po meni«, je nadaljeval general, »laški častnik s sabljo. Po meni bi bilo, da ni vsekal vmes s puško junak Peskre in zbil sovražniku orožje iz rok. Tukaj«, je pokazal zašito bluzo, »je vsekala konica, ki se je odbila na mojem rožnem vencu. Po bitki sem povpraševal, kje je moj rešitelj. Povedali so mi, da je bil to Štajerc Markus Peskre, ki je, Bogu bodi potoženo, obležal na bojišču.«

»Uboga Marjetka!« je vzkliknila srcdi molka gospodinja.

»Ali je bil oženjen?« je pobaral Radecki, ki je razumel kot Čeh te besede.

»Ne, ekscelenca! Nevesto je imel«, je odgovorila gospodinja.

»Tule«, je snel general drag prstan s prsta in ga dal Sadniku. »Tale prstan, ki mi ga je podarila sama cesarica, ji dajte za spomin in ji povejte, da bom molil in prosil Boga, naj ji da tolažbe.«

»Ali ima še starše?« je vprašal nadalje general. Na Sadnikovo potrdilo je segel v žep in mu izročil zanje cekin:

»Za spomin na hrabrega sina!«

Zunaj so peli vojaki pesem o priljubljenem generalu:

»Radecki pa korajžo 'ma,
ker same mlade fante 'ma ...«

General je pojedel prigrizek, popil vino, segel gospodarju in gospodinji za slovo v roko in zlezel spet v kočijo. Oblaki prahu so zakrili odhajajoče in vse skupaj bi bile le grde in mučne sanje, da nista pričala o resničnosti tako glasno prstan in cekin.

Še tisto uro so izvedeli Peskrovi in tudi Marjetka žalostno vest. Doma so zmolili očenaš za Markovo dušo in shranili zlatnik, ki jim ga je prinesel župan Sadnik.

Že ves čas je Marjetka v srcu slutila nesrečo, zato je ob tej žalostni novici potočila samo dvoje solz in tesneje privila k sebi sinka, edino bitje, ki jo je še vezalo na življenje. Prstana ni nataknila na roko. Na verižico z zlatim križcem, ravnateljevim darom, ga je vdela in oboje poljubila, rekoč:

»Vse je odpuščeno.«

XIII.

Kadar nevihta z nalivom in treskom do dobra pretrese ozračje, nastopi spet lepo vreme, ki traja nepretrgano dalj časa. Prav tako je v človeškem življenju. Saj tudi človeško srce ne prenese, da bi ga bičali nesrečni dnevi drug za drugim.

Dobrava se je umirila po tolikih udarcih usode. Kakor na drugem svetu sta živela Marjetka in njen sin, ki je krepko rasel od leta do leta v veselje vse hiše.

Les je šel spet dobro v denar kakor že dolga leta ne. Tesarski mojster Stepišnik je sporočil Dobravcu, naj mu nujno naseka pet sto sežnjev macesna in smreke, ker mu zaloge pohajajo. Z angleškim poslanikom na Dunaju se je bil namreč pogodil, da bo odposlal osemdeset barak za vojsko na Krimu do novega leta 1855. v Trst. Sto tesarjev je delalo več mesecev. Celó ponoči ob svitu bakel so pele plankače in kladiva. Ker je vozila železnica le do Šempetra na Krasu, kjer bi bilo treba prelagati vse na vozove, furmani so bili pa redki tam okrog, se je odločil Stepišnik, da bodo domačini na saneh spravili ogromni tovor do morja.

Prazni nebotičniki

Goljufivi videz, kakršnih je v Zedinjenih državah mnogo: nebotičniki so le znamenje velike gospodarske krize

Tujci, ki pridejo prvič v New York, dobe nepozaben vtis po ogromnih nebotičnikih, ki se pojavijo pred njimi in ki lijejo ponoči žarko svetlobo na ceste. Človek bi v teh nebotičnikih domneval nad vse živo življenje, poslovni obrat, ki tudi ponoči ne pride do miru. V resnici pa je vse to le goljufija.

Ko so pred nekoliko leti posvetili najvišje poslopje na svetu, 102 nadstropji visoki Empire Building v New Yorku so računali, da bodo takoj oddali vsa nadstropja in prostore v najem. Toda to je bila strašna pomota. Kajti to poslopje je danes oddano le do 40 nadstropja. Vsa druga nadstropja so prazna. Le pod vrhom so pred kratkim odprli bar, ki je najvišji na svetu, 102 nadstropji se moraš pač vzpenjati do njega. Seveda se ti ni treba vzpenjati peš, temveč za dolarček te eno izmed mnogih brzih dvigal v kratkem času popelje do vrha. Ta dvigala so od 40. nadstropja dalje ustavljajo samo vsako 20. nadstropje.

Če bi si hotel najeti v kakšnem nadstropju kakršenkoli prostor, boš dobil od uprave nebotičnika čuden odgovor, da morejo tvoji želji ustreči le pod tem pogojem, če bi najel le najmanj štiri nadstropja skupaj. Bilo bi zvezano namreč s prevelikimi stroški, če bi hoteli dvigala zavoljo kakšne majhne pisarne ustavljati na pr. v 60. ali 70. nadstropju.

Vse tuči, k navzlic temu gorijo v praznih nadstropjih in gledajo na ulice, niso nič drugega nego prevara. Na zunaj hočejo vzbujati vtis da vlada po vsem nebotičniku najbolj živo življenje. Toda od 40. nadstropja dalje je Empire State Building, kakor smo povedali, v resnici en sam kamenit grob. Grobni molk vlada tu vsepovsod, nič se ne zgane. Le od časa do časa je slišati korake nočnih čuvajev, ki prihajajo gledat, ali se niso v prostorih, ki stoje brez haska, udomačili brezdomci, ali pa če ni morda kdo na poti, da bi zastonj užival razgled z vrha nebotičnika.

Komaj v 102. nadstropju vlada potem spet življenje. Ob zvokih jazza se tu vrte pari in bržkone jih navdaja poseben ponos in občutek, da se morejo na takšen način zabavati visoko nad talmi in nad vsemi drugimi newyorškimi nebotičniki.

Cerkev izumira

Kdo bo dedič premoženja Katoliške apostolske cerkve

Na Angleškem je katoliška cerkev, ki poseduje premoženje v znesku dveh milijonov funtov. Pristaši te cerkve izumirajo ter ni nobenega izgleda, da bi mogli dobiti novih vernikov. Javnost se zanima že zdaj, kdo bo podedoval to premoženje.

Ta cerkev se imenuje »katoliška apostolska cerkev« in jo je pred sto leti ustanovil neki škotski župnik, čigar nova vera je pridobila številne pristaše. Verniki so morali deseti del svojih dohodkov izročiti cerkvi, ki je tako prišla do lepega premoženja.

Pri ustanovitvi je bilo imenovanih dvanajst apostolov, ki so imeli pravico imenovati nove svečenike. Zadnji apostol je umrl pred 35 leti, zadnji »nadangel« pa leta 1929. Zdaj ima cerkev še okoli sto svečenikov, ki pa so že vsi stari nad šestdeset let. Ko bo zadnji izmed teh zatisnil oči, bo »katoliška apostolska cerkev« praktično prenehala obstojati. Ostala bosta le še dva milijona funtov . . .

Strahote državljanske vojne

Iz bojev med madridsko vlado in uporniki

(Zadnja poročila glej na prvi strani)

Na levi: Vladni miličniki so razstrelili most, da zadrže napredovanje uporniških čet — Na desni: V Barceloni so zmetali nekemu nasprotniku Ljudske fronte pohištvo skozi okno

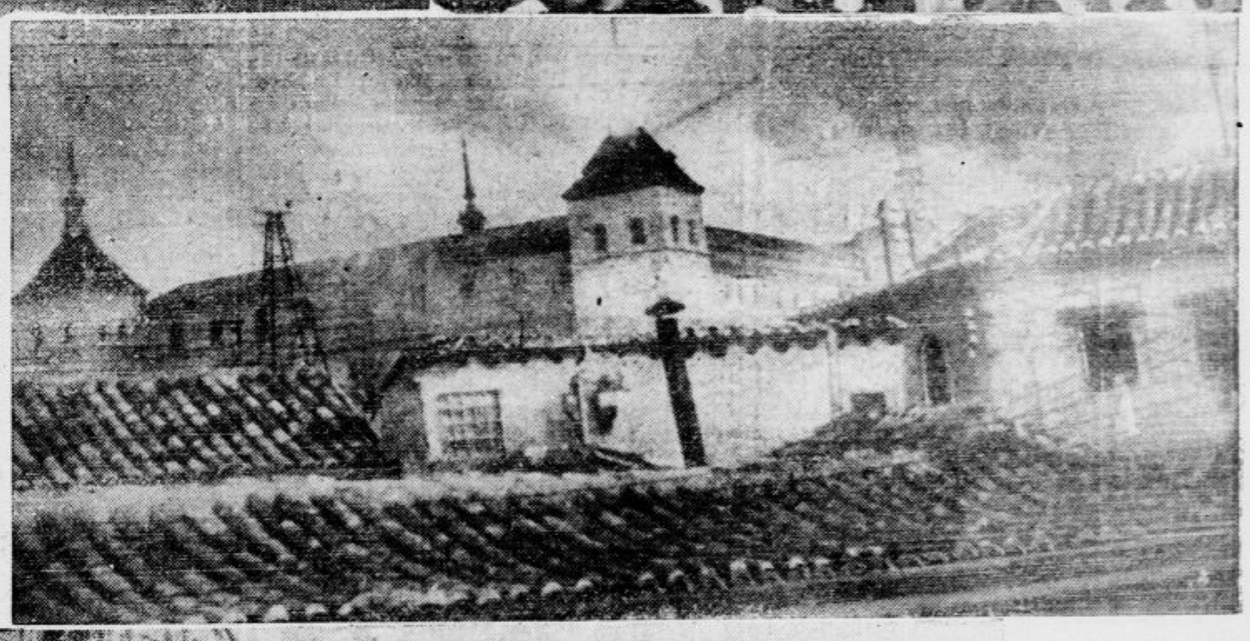

Toledski Alcazar, kamor so se skrili uporniki, je vladna artiljerija zažgala

Madridska vlada je spremenila kraljevi grad Esturial v vojaško bolnico

Francoski državljani so pobegnili pred revolucijo na francosko vojno ladjo

Proti muham in komarjem

Kaj mora vedeti vsak človek poleti

Muhe niso samo neprijetne, temveč tudi nevarne. Znano je, da prenašajo vsakovrstne kužne bolezni, kakor tuberkulozo in grižo. Ni zato nič čudnega, če skušajo muhe čim bolj odpraviti iz človekove bližine, posebno iz bolnišnic in od bolnikov. Najbolje se jih znebimo, če uporabljamo desetodstotno raztopino formaldehida. S to tekočino napolnimo nekoliko pladnjev in jih postavimo na mizo, stole in na tla v bližino bolnikov. Štiri in dvajset ur pozneje bodo krožniki in njih okolica polni mrtvih muh. Raztopino menjamo vsaka dva dni. To preprosto sredstvo je sposobno pregnati vse muhe iz stanovanj in bolniških sob. V dvorani s prostornino 500 kubičnih metrov so na ta način umorili 4000 muh na dan.

Isti pripomoček se da uporabljati z istim uspehom baje tudi proti komarjem. Ker pa se te neprijetne živalce pojavljajo ponoči, je dobro, da postavimo majhno nočno lučko v sredo krožnika, ki je napolnjen s to raztopino.

V ostalem imamo proti komarjem še razne druge pripomočke. Da jih odženemo, si obraz, ušesa, tilnik in lase namažemo z raztopino dveh gramov timola v 100 gramih 50odstotnega špirita. Drugi priporočajo v isti namen citronovo in nagelnovo olje ter alkoholno raztopino praška zoper žuželke i. t. d. Najpreprostejši pripomoček pa je ta, da si zvečer obraz in roke dobro namažemo s peno toaletnega, najbolje kreolinovega mila in pustimo, da se ta pena na nas posuši.

Če so nas komarji pičili, tedaj si srbeče pike namažimo s salmiakovim cvetom ali z raztopino 1 g salmiaka in deset kapljic karbolne kisline v desetih gramih dobrega alkohola. Še bolje učinkuje dveodstotni rumeni karbolni vazelin, ki ga večkrat namažemo na srbeča mesta, vendar brez mnogega drgnjenja. Prav tako nam pomaga Benguelov balzam in mazanje pikov z milno peno, ki jo pustimo osušiti. Nekateri priporočajo zaper pike na rokah tudi to, da približamo gorečo vžigalico ali smotko piku za toliko, kolikor še vzdržimo brez bolečin in ne da bi si kožo opekli. Ta postopek, ki traja približno minuto, ponovimo ob vsakem novem srbenju. Vsekako moramo paziti, da si skelečega mesta ne okužimo s čestim praskanjem z nohti. Za prvo pomoč zoper pike uporabimo kos vate, ki smo jo napojili s čistim špiritom in jo privezali na skeleče mesto. Samo v bližini oči ne uporabljamo alkohola, temveč raztopino čajne žličke ocetne kisline v kozarcu prekuhane, ohlajene vode. Te obkladke ponavljamo, čim se posuše, tolikokrat, dokler vnetje ne mine.

„Hubertus" milo,

RES DOMAČE, SLOVENSKO MILO!

Zastrupljen s knjigo

Prav neobičajen kriminalni primer se je zgodil v Buenos Airesu. Neki tamkajšnji odvetnik je prejel po pošti knjigo, ki mu jo je poslal dober prijatelj. Odvetnik je knjigo prebral in — umrl. Policijska preiskava je dognala, da so bile strani namazane z neko strupeno snovjo. Odvetnik si je pri listanju knjige oslinjeval prste in s tem dobil strup vase. Odpošiljalca knjige so ugotovili in ga aretirali.

Radenska
prirodna mineralna voda

VSAKEMU NI MOGOČE ITI V KOPALIŠČE VENDAR MORE VSAK ŽRTVOVATI DIN 100.— (20 DO 25 VELIKIH STEKLENIC) TER MESEC DNI PITI MESTO DRUGE VODE NAŠO ZNAMENITO RADENSKO Z RDEČIMI SRCI!

Mussolinijeva noga

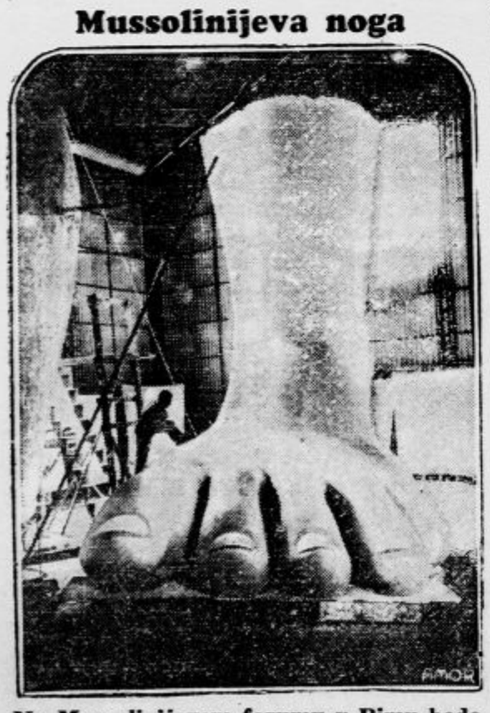

Na Mussolinijevem forumu v Rimu bodo postavili 86 m visok ducejev kip, delo kiparja Bellinija. Fotografija kaže nogo bodočega kipa

To je pravi minister!

Niponski ministrski predsednik Hirota je vnet sportnik

Naročniki ponedeljskega „Jutra" prejemajo revijo „Življenje in svet" zastonj.

Norosti z rasnim izvorom

Predsednik nemške državne zbornice za upodabljajočo umetnost je izdal odlok, po katerem so vsi člani te zbornice dolžni zase in za svoje žene izpovedati svojo rasno pripadnost do dedov. V to svrho prejme vsak upodabljajoči umetnik dva formularja, ki jih mora izpolniti in podkrepiti svoje navedbe z originalnimi listinami ali njihovim prepisi.

NEKAJ ZA VSE

Najbolj priporočljiva temperatura za plavača je 18 stopinj Celzija. Pri poskusih s plavalci, ki so plavali na progi 400 m z isto hitrostjo, toda v različni vodni temperaturi, so se pokazali naslednji padci telesne teže: pri 20 stop. Celz. 550 g, pri 24 stop. Celz. 420 g, pri 18 stop. 150 g, pri 17 stop. 160 g, pri 12 stop. 550 g, pri 9 stop. celo 850 g.

Skoraj vsak bolnik ima rad cvetlice okrog sebe. Paziti pa moramo, da mu ne prinesemo takšnih, ki premočno dišijo. Bolje je tudi, da ga razveselimo s cvetlicami, ki rasejo v prsti svojega lončka dalje, nego da bi mu prinašali odtrgane cvetlice. Cvetlica, ki jo vidi bolnik sam razvijati se dalje, ni brez ugodnega vpliva na njegovo razpoloženje.

Moderno za poletje prikladno blago za obleke za gospode — Buret, Platno, Volneni fresko — kupite v veliki izberi, najceneje pri

DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C.
Nepremočljivi veterni jopiči — Krojni atelje na razpolago!

ZANE GREY: 36

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

Betty je vrgla nekaj polen na ogenj, ki je tlel v malem kamenitem kaminu, in sedla, da bi pomislila. Kakor vsak, kdor hrani v duši ponževalno skrivnost, je bila tudi Betty polna večnega suma in večnega strahu, da utegnejo celó stene njene sobe uganiti to, kar skriva. Po bliskovo jo je izpreletela misel, da sta brat in svakinja nekaj zaslutila in govorila o njej, dá, da sta jo nemara pomilovala. In če se je bila izdala pred polkovnikovo ženo, se je utegnilo zgoditi isto pred drugimi ljudmi. Zavest, da je ta strah le predobro osnovan in da jo v tem trenutku dekleta morebiti opravljajo in se ji smejejo, jo je navdala z brezmejnim sramom in grenkobo.

Mnogo tednov je bilo minilo od tistega večera, ko sta bila Betty in Alfred Clarke zadnjič skupaj.

Ob določenem času so se ljudje polkovnika Zana vrnili, in Betty je od Jonatana zvedela, da jih je Alfred v Fortu Pittu zapustil, češ da pojde na jug v svoj stari domači kraj. Izprva je čakala sporočila od Alfreda, kakega pisma ali vsaj opravičbe za njegovo vedenje tisti zadnji večer. A Jonatan ji ni vedel ničesar povedati, in ko je nekaj časa živela v mučnem pričakovanju pisma, ki nikakor ni hotelo priti, je nazadnje opustila vsakršno upanje in se vdala obupu.

Zadnji meseci so bili izpremenili njeno življenje, kakor le more neprestano tuhtanje in trpljenje, ki ne sme svet ničesar zvedeti o njem, izpremeniti življenje mladega dekleta. Toli zaverovana je bila v svoje lastne misli in sanje, da se ni niti zmenila za okolico. Betty ni vedela, da so morali tisti, ki so jo imeli radi in ki so zmerom mislili na njen blagor, neogibno opaziti vsako, tudi najmanjšo izpremembo v njej. S prepadenim strmenjem se je zavedala, da se je bila danes po mesecu dni prvič spet igrala z otrokoma. Zdaj je razumela, zakaj je Tige davi tako norel in poskakoval, zakaj je njen koni tako veselo hrzal, zakaj so veverice tako ščebetale in zakaj je Cezar tako poplesaval po snegu. Zanemarila je bila svoje ljubljence! Zanemarila je bila delo, prijateljje, pouk dečkov in brata. Zakaj? Kaj poreko prijateljice? Da se žalosti zaradi ljubimca, ki jo je pozabil. Tako poreko, in resnica bo. Nenehoma je mislila nanj.

Z grenko bolečino se je spomnila prvih dni njunega znanja, ki so se ji zdeli sedaj tako daljni; kako zoprn ji je bil Alfred, kako jezna je bila nanj in kako zaničljivo je bila odbila prijateljstvo, ki ji ga je ponudil; kako se je njen ponos korak za korakom vdajal novi usodi; in kako se je nato borila s svojim srcem. In potem, ko je bil izginil, je prišlo spoznanje, da so bili trenutki, ki jih je prebila z njim, najslajši čas njenega življenja. Mislila je nanj, kakor ga je takrat videla pred seboj; tako lepega, tako močnega in oblastnega, in vendar polnega dobrote.

»Oh, tega ne prenesem,« je v nepremagljivem navalu nežnosti na pol ihté zašepetala Betty. »Ljubim ga. Ljubim ga in ne morem ga pozabiti. Oh, tako hudo me je sram.«

Betty je spustila glavo na kolena. Vitka postava ji je nekaj časa drhtela, nato pa obmirovala. Ko se je čez pol ure vzravnala, je bilo njeno obličje bledo in hladno in je imelo izraz dekleta, ki je mahoma postalo žena; žena, ki vidi pred seboj življenjski boj in se pripravlja na borbo. Stroga odločnost ji je žarela iz bliskajočih se oči; v teh trgih ustnicah ni bilo omahovanja.

Betty je bila Zanova, in Zani so bili rodbina borcev. Njih kri je bila od nekdaj vroča in strastna, kri mož, ki so se vojskovali za svojo deželo in umirali zanjo, mož, ki so z mečem v roki osvajali svoje ljube, mož, ki jih je navdajal neukroten pogum. Ta bojni nagon se je zdaj oglasil v Betki in ji dal ponosa in moči, da je sklenila braniti svojo skrivnost in se upreti srčnemu hrepenenju.

»Pozabim ga! Iz srca si izrujem njegov spomin!« je togotno vzkliknila. »Saj ni bil vreden moje ljubezni. Neumna sem bila, da sem se storila njegovo igračo. Odšel je in me pozabil. Sovražim ga.«

Nazadnje se je Betki posrečilo, da je ukrotila svojo razburjenost, in ko je šla čez nekaj minut k večerji, se je delala veselo in skušala kramljati s svojo staro živahnostjo.

»Prepričan sem, Bessie,« je menil polkovnik Zane, ko je Betty spet odšla v svojo sobo, da se preobleče za ples, »prepričan sem, da si pretiravala. Morda je vse samo v tem, da se je Betty nekoliko naveličala te tuleče divjine. Nič čudnega ne bi bilo. Saj veš, da je bila vajena zložnega življenja, družbe mladih ljudi, zabav in tako dalje. To je njena prva zima ob meji. Sčasoma bo vse premagala.«

»Kakor misliš, Ebenezar,« je na pol veselo, na pol zaničljivo rekla žena. »Upam, da imaš prav... A ker že govoriva o teh rečeh: kakšna je tvoja sodba o našem prijatelju Ralfu Millerju? Zadnji čas se kaj rad smuka okoli Betke.«

»Ne poznam ga, Bessie. Na prvi pogled je videti čisto prijeten. Žal mlad človek je. Zakaj vprašaš?«

»Major mi je pravil, da je Miller v Pittu na slabem glasu in da je bil prijatelj Simona Girtyja, preden je postal Girty izdajalec.«

»Hm, Moral bom govoriti s Samom. Da pozna Simona Girtyja — nu, samo po sebi ni to nič strašnega. Ženske menda mislite, da je Simon kralj vseh peklenščkov. A jaz poznam Girtyjeve že mnogo let. Simon ni bil napačen človek, preden je uskočil k Indijancem. Večino grozodejstev, ki so spravile Girtyjevo ime v tak grd sloves, je storil njegov brat James.«

»Meni Miller ni všeč,« je obotavljaje se nadaljevala Mrs. Zanova. »Priznati pa moram, da za svojo mržnjo ne vem povedati veljavnega razloga. Prijazen je in prijeten, vse kar je res; in vendar — ta človek nekaj kani.«

Radijska patruljа — Roman v slikah.

45.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Po ponesrečenem napadu Ambroža na vojvodo se je pričelo med obema ostro obračunavanje. Med prepirom sta pozabila na Tomyja, ki je prisluškoval razgovoru, dokler ga ni vojvoda napodil.

Dober natakar prehodi 20 km na dan

V kratkem izide socialna uredba o natakarjih

Ljubljana, 1. avgusta.

V kratkem izide Uredba o kvalifikaciji, kavcijah in nagradah pomožnega osebja gostiteljske obrti, za katere sprejem si je v dobršni meri pridobila zasluge tudi ljubljanska sekcija Zveze gostiteljskih nameščencev Jugoslavije. Poklic natakarja in ostalih sodelavcev njegove stroke nikakor ni tako rožnat, kakor se zdi na prvi pogled, pa je uredba brez dvoma velikega socialnega pomena, ker znatno izboljšuje njihov položaj. Že nekaj let sem se v Ljubljani opaža živahno strokovno gibanje naših natakarjev, ki so znali za svojo akcijo zainteresirati razne poklicane instance, pa tudi naše tujsko-prometne ustanove. Saj so namreč prav natakarji tisti, ki vrše najvažnejšo propagandno službo nasproti domačim ter inozemskim gostom. Služba natakarja je brez dvoma ena najbolj napornih in nedavno je izračunal poročevalec nekega zagrebškega lista, da napravi *gostiteljski nameščenec v povprečno frekventiranem lokalu nič manj kakor 20 km hoje na dan, a to povrhu še zmerom precej težko obložen in v stalnem dirkalnem tempu.* Delovni čas je bil doslej le prav površno urejen, organizaciji pa je uspelo, da nova uredba tudi v tej najvažnejši točki ugotavlja mero in red. To je bilo nujno potrebno že iz zdravstvenih razlogov, a tudi z vidika brezposelnosti, ki je tudi to stroko občutno prizadejala. Službena doba je za natakarja odmerjena na krajši čas kakor pri ostalih poklicih, saj se samo ob sebi razume, da natakar lahko vrši svoj posel samo, dokler je mlad, gibčen in svež.

Najbolj žalostno poglavje gostiteljske stroke je bilo doslej brez dvoma dejstvo, da je kljub vsem naporom ostala doslej brez starostnega zavarovanja. Organizacija je v zvezi z gibanjem za novo uredbo podvzela tudi širokopotezno akcijo v tem pravcu. Če ji ne bo uspelo doseči pokojninskega zavarovanja na osnovi zakonske uredbe, ga bo uvedla pa v svojem delovnem področju. Po zadnji statistiki je v dravski banovini okrog 30.000 uslužben. gostiteljske stroke, kar dovolj zgovorno označuje našo ožjo domovino za izrazito tujsko-prometno pokrajino, pa ne more biti dvoma, da morajo uslužbenci te važne gospodarske panoge doseči vsaj najprimitivnejšo ureditev svojega socialnega položaja. Plače naših natakarjev se gibljejo od 250 do 400 Din na mesec poleg hrane in stanovanja. Spričo dejstva, da morajo ravno natakarji biti zmerom čisti in izlikani od vrha do tal, je takšna nagrada pač čez vsako mero nizka. Posebno težek pa je položaj družinskih očetov. Najtežje pa je poglavje o napitninah, ki jih delodajalci po navadi nekako prištevajo k plačam. Nova uredba bo to vprašanje rešila po vzgledu vseh modernih držav s tako zvanim procentnim sistemom, za katerega so se natakarji borili že od nekdaj. Ko bo uredba objavljena, bodo zastopniki uslužbencev in delodajalcev sporazumno rešili tudi vprašanje o višini plač.

Posebej se natakarji bore tudi za uveljavljenje svoje strokovne kvalifikacije. V natakarski poklic, za katerega je potrebna poleg predpisane šolske izobrazbe tudi učna doba, se je nabralo veliko število ljudi, ki so postali natakarji kar čez noč. V največji meri velja to za žensko osebje. Nova uredba bo odpravila to stanje. O kavcijah, ki tvorijo zlasti dandanes eno najbolj žalostnih poglavij v razmerju med uslužbenci in delodajalci, določa uredba, da se nič več ne deponirajo pri podjetnikih, s čimer je bil uslužbenski denar pogostokrat ogrožen, temveč pri Državni hipotekarni banki in njenih podružnicah. Uspehov, ki jih je Zveza gostiteljskih nameščencev dosegla z novo uredbo, so naši natakarji v resnici lahko veseli, a rešitev najbolj perečih vprašanj njihovega obstanka ni nič manjšega pomena za vso široko javnost, ki ji mora biti na tem, da v naših gostinskih obratih vladajo urejene razmere.

Celjski muzej v mestni ubožnici

Poslopje je primerno, samo preurediti ga je treba

Celje, 1. avgusta.

Po želji celjskega župana je konservator dr. Stele 13. t. m., ogledal mestno ubožnico v Celju z nalogo, da jo pregleda, koliko bi utegnila biti primerna za mestni muzej. Ugotovil je tole:

Poslopje mestne ubožnice sestoji iz treh delov: iz kapele, ki s svojo poligonalno apsido sega na trg za opatijsko cerkvijo in sestavija z vhodom v ubožnico vred prav prijeten zaključek trga na tej strani, iz enonadstropnega prizidka med tem vhodom in bivšim mestnim ozidjem in iz glavnega enonadstropnega trakta, ki se razteza kot podaljšek kapele vzporedno z nekdanjim mestnim ozidjem, tako da nastane med njim in ozidjem proti ogelnemu stolpu ozidja odprto dvorišče, ki je danes zatrpano s pritiklinskimi stavbami, ki ga zelo kvarijo. Za zvezo med prostori v nadstropju služi lesen hodnik.

Glede notranjščine je ugotovil tole: Kapela je lep, čeprav močno zanemarjen, baročno obokan prostor, ki ga krasi dober lesen oltar približno iz l. 1800. Prižnica bi se lahko odstranila, ker je brez vrednosti. Ohraniti pa bi bilo treba zanimivo sliko sv. Florijana, ki visi na vzhodni steni. Na oltarju sta dve čedni vezeni blazini. Med kapelo in stopnicami, ki drže v nadstropje glavnega trakta, je ozek prostor, ki ima zazidan, v loku narejen spoj ž njo in bi se v primeru adaptacije za muzej lahko ž njo spet združil.

V prizidku ob zidu so na razpolago večji, posebno v nadstropju dobro osvetljeni prostori. V glavnem traktu se v pritličju odlikujeta po lepi arhitekturi predvsem dva prostora, katerih eden je opremljen z lepim renesančnim obokom. V nadstropju je vrsta večjih in manjših prostorov, ki so zadostno razsvetljeni in dobro proporcionirani. Dvorišče z ostanki ozidja in lesenim hodnikom v nadstropju bi po odstranitvi vseh pritiklin, ki ga sedaj kvarijo, dobilo prav dostojno miljejsko razpoloženje, ki ga povečuje posebno pogled na impozantni ogelni stolp. Ohranitev ubožnice bi bila, ako bi bila v stanju, kakor ga zasluži, naravnost v interesu turističnega Celja, ki je že precej izropano. Vhod, kapela, obokani prostori v pritličju in dvorišče so gotovo spomeniške vrednote, ki bi jih ne kazalo brez posebne potrebe zavreči. Kar se tiče načrta, da se tu namesti muzej, dr. Stele po pregledu te stavbe to misel pozdravlja, ker je prepričan, da bi bili prostori dostojni, zadostni in verjetno celo mikavni. V kapeli in sosednem prostoru bi se hranila cerkvena starina, v nadstropju bi se razvrstil prazgodovinski in antični muzej, ki sta za Celje najbolj važna. En večji prostor naj bi se reserviral za celjske lokalne spomine, pritličje pa bi nudilo zadostne prostore za lapidarij, večji kipi bi se lahko postavili tudi pod lesnim hodnikom ob steni, saj bi bili zavarovani. Če si Muzejsko društvo zariše natančno delovno področje in se izločijo n. pr. narodopisne in druge zanimivosti, ki spadajo v šolske zbirke med učila, bodo ti prostori za dalje časa zadostovali in Celje v kratkem lahko dobi muzej, ki bo vreden drug ptujskega in mariborskega.

Zaradi razširitve, ki bi postala eventualno potrebna v bodočnosti, naj bi mestna občina skušala pridobiti svet do ogelnega stolpa, ki estetsko zaključuje dvorišče, kjer bi v podaljšku sedanjega glavnega trakta lahko zgradila primerno dopolnilo.

Ker pri adaptacijskih delih eventuelne najdbe kakih fresk niso izključene, izjavlja g. dr. Stele, da je pripravljen biti med delom na razpolago s svojim nasvetom, kadar bi bilo to potrebno.

Za prometno varnost v šmarskem srezu

Kako naj se preprečijo nesreče na nevarnih prehodih

Strašni avtomobilski nesreči v Rogaški Slatini je sledila še strašnejša letalska nesreča v Ljubljani in tako se je zgodilo, da se je prva nesreča hitreje pozabila. Ne bi bilo pa prav, če bi bile žrtve padle, ne da bi se vprašali, kako je s prometno varnostjo v teh krajih. Glavna prometna žila je iz Celja proti Ptuju, ker gre skozi Šmarje in Rogaško Slatino tik ob železniški progi, zato se je treba ozirati zlasti na njo.

Na več mestih reže železnica banovinsko cesto, ki je zlasti v letnem času zaradi Rogaške Slatine silno prometna. Številni avtomobili vozijo goste na izlete, vozovi pa prevažajo potrebščine v zdravilišče. Železniška proga je povsod odprta in brez zatvornic in zato niso nesreče nič kaj redke. — Gotovo ima vlakovodja svoje predpise, kako in kdaj mora lokomotiva žvižgati, vendar se nam zdi, da je to premalo, kajti nekaj dni po vsaki nesreči vlaki kar tulijo, nato pa se spet sliši le ropot vlaka. Kakor izgleda, so zadevni predpisi prikrojeni po kaki šematični tabeli, da se daje znamenje od časa do časa, a se premalo ozirajo na krajevne prilike. Proga je silno vijugasta in vlaka ni slišati, dokler ne prisopiha izza ovinka tik preko ceste. Zato bi bilo nujno potrebno, da se že pred tem krepko s piskanjem oglasi in ne šele potem, ko že pelje preko ceste. Poleg tega pa bi bilo treba skrbeti tudi za to, da se odpre razgled na progo, kajti blizu proge raste na mnogih mestih tako gosto drevje, večinoma vrbe in jelše, da pri popolni pažnji ne zagledaš vlaka, dokler ni tik pred teboj.

Čisto enako pa je tudi z banovinsko cesto. Mnogi ovinki, ki bi vendarle kazali cesto daleč naprej, so obrasli z visokim drevjem, kakor cesta v Lešje od šmarske strani s smrečjem, da se zagledata voznika šele tik ko se srečata. Čemu bi se namesto smrečja ne napravili drogovi; vsekakor pa bi se naj na zadevnih mestih smrečje odstranilo. Tudi brez ograje, ki je itak pomanjkljiva, bi bilo boljše kakor sedaj. Znano je, da so morali drugje celo ob ravni cesti odstraniti prekrasne drevorede jagnedov, češ, da ovirajo razgled na cesti, v tem in drugih sličnih primerih pa se ne zgodi nič, čeravno je nevarnost nesreče večja ko marsikje drugje.

Vsem, ki so hodili v teh krajih pa je znano kot največja prometna ovira in nevarnost most na Mestinju pri gostilni Smeh. Tik pod hribom, kjer se stekajo štiri ceste, naj zmaguje ves promet ozek, čeprav kamenit mostiček. Kdor to situacijo vidi, se zdrzne in se čudi, da ni na tem mestu vsak hip kaka nesreča, saj mu zastaja sapa, ko opazuje poletnega popoldne ta promet. Niti ni v čast in potrebo, da trpi srez tako prometno oviro, ko so se — bodi vodstvu cestnega odbora v čast povedano — našli viri za vse hvalevredna nova cestna dela.

Ako se bodo odločujoči činitelji lotili tudi teh nalog, bodo s tem pospeševali promet, zmanjšali prometne nevarnosti in je bila avtomobilska nesreča v Rogaški Slatini s svojimi žrtvami le drag, a ne brezuspešen opomin.

Radio

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Nedelja, 2. avgusta

Ljubljana 8: Radio orkester. — 8.45: Čas, poročila, spored. — 9: Verski govor. — 9.15: Prenos maše iz Stične. — 10.15: Simfonične suite na ploščah. — 10.45: Po stiškem samostanu (reportaža). — 11.15: Pevski koncert gdč. Carmen Antič, vmes radijski orkester 14: Čas, vreme, spored obvestila. — 13.20: Plošče po željah. — 17: Kmet ura: Gospodarska slika Stične (gg. Ludvik Puš in inž Muck Oto). — 18: Iz pravljičnega sveta (plošče). — 18.20: Otroška ura: Mikica in Mikec. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Rossini: Semiramis, predigra (plošče) — 20: Dopust je lepa in potrebna stvar, brez razočaranj pa nikdar — pester večer. — 22: Čas, poročila, spored. — 22.15: Prenos iz Berlina: Poročilo o poteku olimpijskih iger (g. Ciril Šoukal). 22.30: Za ples in kratek čas. Radio-jazz.

Ponedeljek 3. avgusta

Ljubljana 12: Slavni tenoristi pojo na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Valček na valček. (Radio orkester.) — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Grenadirska godba igra na ploščah. — 20.10: Moderna olimpijske igre (prof. Marjan Dobovšek). — 20.30: Ura narodnih in ponarodelih pesmi. Poje pevski zbor Sattner iz Most. — 20.15: Klavirski koncert ge. Marjane Šperl-Kurstove. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Koncert zabavne glasbe (Radio orkester).

Beograd 17.20: Pevski koncert. — 17.50: Plošče. — 18.20: Klavirske skladbe.—19.50: Poljudne pesmi. — 20.30: Prenos Benatzkyjeve operete »Zbogom Mimi«. — 22: Poročila z olimpijade. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — **Zagreb** 20: Bizetova opera »Carmen« na ploščah. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — **Praga** 19.10: Iz Offenbachove operete »Orfej v podzemlju« — 20.05: Orkestralen koncert plesne glasbe. — 20.50: Iz cikla »Beethovnova komorna glasba«. — 22.15: Plošče. — **Varšava** 19.30: Komorna glasba. — 20: Dueti. — 21: Orkestralen in pevski koncert ter recitacije.—22.35: Pesmi. —23: Plesna muzika.—**Dunaj** 11.25: Kmečka glasba. 12.20: Dunajski filharmoniki na ploščah. — 13.15: Reportaža iz Berlina. — 16.05: Filmski zvezdniki pojo na ploščah. — 17.30: Arije in pesmi. — 19.30: Olimpijska reportaža iz Berlina. — 20: Pevski koncert. — 21: Chopinove klavirske skladbe.—21.40: Lahka godba orkestra. — 22.10: Nadaljevanje koncerta. — 23.45: Dunajska glasba. — **Nemčija** 18: Lahka glasba orkestra. — 19: Olimpijski odmev. — 20: Poročila. — 20.10: Koncert godte na pihala. — 22.10: Olimpijski odmevi. — 23: Koncert orkestra in solistov. — 0.50: Nočni koncert.

Torek 4. avgusta

Ljubljana 12: Reproducirane pesmi za ples in jazz-skupine. — 12.45: Poročila, vreme.— 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Mandoline v kvartetu in orkestrih. — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Operni zbori na ploščah. — 20.10: Tkalstvo in njega zgodovina. (prof. Franc Pengov).—20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne. Solist: Slavko Korošec, dirigent: Anton Neffat). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Jožek in Ježek (petje s spremljevanjem klavirja).

Beograd 17.20: Pevski koncert. — 17.50: Weberjev koncert za klarinet in klavir. — 18.50: Plošče. — 19.50: Orkestralen in pevski koncert. — 20.50: Veseloigra. — 21.30: Orkester mandolin. — 20: Olimpijska reportaža. — 22.15: Poljudne melodije. — **Zagreb** 19.50: Violinske sladbe. — 20.30: Pesmi.— 21.30: Lahka godba orkestra. — 22: Prenos iz Berlina. — 22.30: Zbor kitar. — **Praga** 19.50: Plošče z dialekti. — 20.15: Orkestralen in pevski koncert iz Mor. Ostrave. — 20. Liszt in Češka (zvočne slike). — 22.15: Plošče. — **Varšava** 19: Chopinove klavirske skladbe. — 19.30: Zelenskega opera »Janek«. — 22: Zvočne slike in plesna muzika. — **Dunaj** 12: Koncert orkestra. — 13.15: Olimpijska reportaža. — 15.40: Operne arije. — 16.05: Lahka glasba na ploščah. — 17.20: Koncertna ura.—19.10: Reportaža z olimpijade. — 20: Lepa sportna slikanica. — 22.10: Marija Olszevska poje arije in pesmi. — 23.05: Godba za ples. — **Nemčija** 19: Odmevi z olimpijade. — 20: Poročila.—20.10: Poljuden koncert. — 22.10: Olimpijska reportaža. — 22.45: Koncert solistov. — 0.50: Nočni koncert.

Iz življenja na deželi

Iz Litije

i— **Premalo osebja na litijski pošti.** V poslednjih letih je Litija napredovala, a naša pošta ima še zmerom le toliko osebja kakor pred desetletji. Stranke, ki pridejo na pošto, morajo zaradi tega čakati brez konca in kraja. V poslednjem času se je primerilo že večkrat, da je kaka zunanja stranka naročila katerega Litijana k telefonu. Litijska pošta pa mu ni mogla dostaviti poziva, ker ni imel nihče od uslužbencev časa. Nujno prosimo ljubljansko poštno direkcijo, naj da litijski pošti dovolj osobja.

i— **Nov kredit za litijski most.** Pri nas pravimo, da je vse minljivo, le eno je večno: popravljanje našega mostu. Vsako leto gre kakih 50.000 Din za popravila na mostu. Kakor kažejo prilike, pa niti lepi tisočaki niso zadostni, da se ozdravi za celo leto leseni starec, ki nam služi za prehod že preko 80 let. Te dni je bil zopet komisionalen ogled, ki je določil 40.000 Din za najnujnejša popravila. Mostnice so izredno slabe, pa tudi nosilci so že trhli, zaradi česar so majhne nezgode na dnevnem redu. Vsote, ki gredo za večna popravljanja, naj bi se porabile rajši za gradnjo novega mostu.

i— **Odhod orožniškega vodnika g. Zovića.** Litijo je zapustil vodnik litijskega orožniškega voda g. Ivan Zovič, ki je premeščen v istem svojstvu v Črnomelj. Zovič je služboval pri nas 4 leta in je bil povsod priljubljen. Želimo mu na novem službenem mestu vso srečo. Za vodnika pa je prišel semkaj g. Mavračič, ki je služboval doslej v Črnomlju.

Na predvečer XI. olimpiade

Novinarji so si ogledali olimpijsko vas — Vsem ženskam, tudi novinarkam, je vstop prepovedan — Naši se bodo hranili z dunajsko kuhinjo

(Od našega posebnega poročevalca)

Berlin, 30. julija.

Ljubljančan, ki je doma vajen hoditi po skoraj praznih ulicah, ki se mu ni treba drenjati po javnih lokalih in si tudi na domači železnici more privoščiti nekaj udobnosti, bo te dni s kaj neprijaznimi občutki stopil na berlinska tla. Od Monakovega dalje smo stali po hodnikih brzega vlaka in zabavljali na širokoustno reklamo nemških državnih železnic, ki ve toliko dobrega in lepega o prijetnosti potovanja z železnico. Proti jutru smo si sitni, zaspani in utrujeni priborili sedeže za silo in prav tako razpoložene nas je sprejel dirindaj na velikem anhaltskem kolodvoru.

Z današnjim dnem se zaprav prične delo za časopisne poročevalce. Ob 10. dopoldne je napovedan ogled olimpijskih naprav.

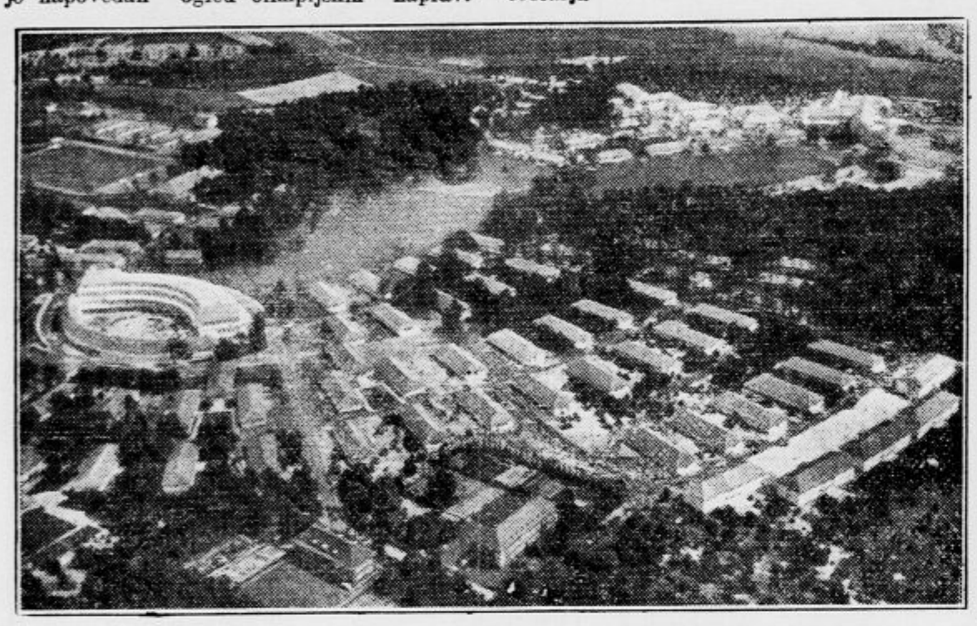

Komaj je bilo časa, da sem svojo prtljago vrgel v stanovanje in uredil papirje v glavnem novinarskem stanu.

Novinarji pri prvem delu

V štirih ogromnih enonadstropnih omnibusih smo zdrveli po dolgi cesti, ki prečka Berlin proti zapadu do olimpijske vasi, ležeče dobrih 25 km zunaj mesta. Pisana družba časopisnih zastopnikov z vsega sveta, med nami mladina, a tudi silovasi starci, ki so v svojem poklicu spremljali od prvih vse nadaljnje moderne olimpijske igre, pa ženske, ki so jih semkaj poslala nekatera časopisna podjetja v nameri, da bodo svoje delo bolje odpravile od moških. Prvo razočaranje jih je čakalo pri vhodu v olimpijsko vas: skozi vrata dovoljujejo stražarji ob strogi kontroli le tiste, ki se morejo izkazati z vsemi insignijami olimpijskega novinarja in še to s pogojem, da nosi hlače. Krila so morala užaljena ostati pred vrati, da ne bi, četudi le z najrahlejšim znakom razburjala olimpijskih tekmovalcev.

Kaj je olimpijska vas

Nemci so jo namenoma imenovali vas, da je v tem skromnem nazivu tem silnejši vtis, ki ga napravlja naselbina na gosta in prebivalce; na gosta izjemoma le danes za nas, sicer je prebivališče tekmovalcev kakor hermetično zaprto za vsak stik z zunanjem svetom. Premišljeno in do kraja dognano, kakor vse, kar je organizatornega in tehničnega okrog teh največjih dosedanjih svetovnih iger, je tudi olimpijska vas naprava, ki bo državi služila dalj kot za kratek čas XI. olimpijade. Kakor pravljičen svet je to, med katerega so postavili lično in trdno grajene hišice, po naših pojmih dvo-ali trostanovanjske pritlične vile. Gladke in utrjene poti se vijejo po složnih pobočjih, ob zelenih livadah skozi brezovre gozdičke ob ribnikih z labudi, žerjavi, štorkljami itd. Čez potočke vodijo preproste brvi, po grmičju in drevesih so razpostavljene ptičje hišice. Tu so klopi, da lahko sedes in občuduješ naravo. Da, kakor čista nedotaknjena narava je vse to s tem starodavnim drevjem, s temi gozdnimi prebivalci, s to tišino, ki je vse okrog. Lepo redko postavljena bivališča tekmovalcev pričajo, da je vse to novo, da je ta prekrasna naselbina, čeprav le vas imenovana, delo dveh let, v katerem kratkem času so Nemci kakor iz nič, ker je v resnici bila puščoba, koder stoji danes ta naselbina, ustvarili vse največje sportne naprave, ki jih je svet kdaj ustvaril in videl.

V teh številnih hišicah, od katerih nosi vsaka grb in ime enega nemških mest, ker je bila zgrajena z denarjem dotičnega mesta, stanujejo tekmovalci posameznih držav. Našim so odkazane Nürenberg in Bayreuth. Niso še vse zasedene, vendar se vas množi iz dneva v dan. Vas je kakor izumrla. Od vežbanja utrujeni tekmovalci počivajo in nočejo biti z ničemer moteni. Na nekaterih vratih so čudovita znamenja in karikature, ki naj liki poljska strašila odganjajo vsakega nezaželjenega gosta. To pa so vsi razen hišnih prebivalcev, ki si prav gotovo ne žele niti obiskov najbližjih sosedov.

V gosti gruči hitimo po gladkih poteh mimo prijaznih domov, kar se nam pred eno teh hiš na sami cesti nudi prvi pravi olimpijski prizor: dva sloka moža, vsa v belem in z zaščitnima čeladama na glavah, se kakor zares borita s floreti. Nič ju ne moti, da nas prihaja par sto. Še bolj razdražena, kričeč drug na drugega se udarjata z vitkim jeklom po trdih glavah in zastavljata s skakajočimi koraki cesto, da so nekateri prisiljeni opazovati ju. Sprašujemo voditelja, zakaj se borita prav na cesti, ko je krog in krog več kot dovolj prostora, tudi takega, ki je določen prav za vežbanje v floretu. Vse nam je jasno, ko dobimo pojasnilo, da sta gospoda Italijana. Tudi drugi so, ki že sedaj pred pričetkom pravih olimpijskih borb vzbujajo zanimanje in pozornost; Japonci in Kitajci z rumeno poltjo in skromnostjo, zamorci, ki zastopajo vse mogoče izvenevropske države s svojo razposajenostjo, Poljaki s svojimi kardinalsko-vijolčastimi trening dresi in paradnimi oblekami, v katerih so, kakor lakaji v gledaliških igrah itd.

Prehrana našega moštva

Znamenitost olimpijske vasi je prehranjevalna hiša. Težave so bile s prehrano našega moštva. Kdo bi tudi znal sestaviti enotno kosilo po godu Dalmatincu, Šumadincu, Slovencu in drugim, ki so v našem zastopništvu. Odločili so se za dunajsko kuhinjo, v kateri so tudi Avstrijci, Čehi in Švicarji.

Finska kopel

Da tekmovalci ne bi prav ničesar pogrešali, so jim ustregli v vsem. Fincem so n. pr. postavili znamenito »sauno«, parno kopel v leseni, s slamo kriti hiši ob velikem ribniku, kakor na Finskem. Kopalci skačejo iz parne kopeli v mrzli ribnik in dobro jim je. Mnogim gospodom iz naše druščine pa je mraz ob samem pojasnjevanju te nacionalne kopeli.

Zdravniška služba

Poleg drugih potrebnih naprav je v vasi imenitno urejena zdravniška služba. Štab zdravnikov dela z aparati, ki jih prvikrat tu preiskušajo in se baje sijajno obnašajo. Tu so aparati, ki na steni prikazujejo utripanje srca, gibanje tujih teles v srcu, ki v najkrajšem času ustvarijo klimo na poljubnem delu zemljske oble, ustvarjajo podnebje, kakor na najvišjih vrhovih zemlje, na solnčni rivieri ali po želji tudi vlažno podnebje Ljubljanskega barja. Pritisk na gumb in v celici se pripravlja nevihta s točo, pritisne pravi sibirski mraz, posije solnce skozi oblake in po potrebi žge, da se prične koža cvreti. Bolniška služba olimpijske vasi kljub najmodernejši opremi ni pripravljena za velike poškodbe, kakor n. pr. operacijo slepiča ali kostne prelome. Atleti s takimi poškodbami so za nadaljnji boj nemogoči in jih zato kratkomalo pošljejo v bolnice v mestu. Pač pa skušajo tu v najkrajšem času in najbolje ozdraviti male poškodbe, kakor izvinjenje prsta na roki ali nogi, mal urez ali prasko, nerazpoloženje zaradi zobo- ali glavobola, vse kar more vplivati, da tekmovalec ne more doseči viška svojega znanja. Zato se tekmovalci kaj radi zatekajo v ambulatorij, kjer jim odpravljajo vse take male težave in nevščenosti, ki jih morajo ovirati v dobrem razpoloženju.

V olimpijski vasi so vse naprave za vežbanje: bazen za plavanje in skoke, telovadnica z vsem orodjem, tekališča in prostori za vse panoge lahke in težke atletike, ter drugih sportov, kakršnih pri nas ne gojimo.

Po olimpiadi za vojsko

In za vse te trdno zgrajene krasne naprave so Nemci premišljeno porabili nemške denarje. Po olimpiadi bodo vas zasedli najboljši nemški častniki s svojimi družinami V tej vasi bo najidealnejše bivanje v vsem Berlinu, v njej se bo vzgajala posebna elitna garda nemške vojske. Kakor sedaj tekmovalci, bodo tudi bodoči stanovalci olimpijske vasi ločeni od ostalega sveta, ki bo z respektom hodil tod mimo in se zopet privajal k spoštovanju do lajtnanta, kakšnega je bil ta deležen pod kajzerjem. Tako bodo olimpijske naprave in neposredno ves svet pomagali vzgajati pruske soldate kot vodilno kasto hitlerjevske nove Nemčije. To je premišljeno delo trmaste volje in organizatorne sposobnosti, ki ji doslej na svetu ni para.

Č. S.

Admira, dunajski prvak

igra v torek z Ljubljano v nočni tekmi — O uspehih dunajskega prvaka

Admira je menda že igrala v Ljubljani. To je bilo še v časih, ko smo igrali velike mednarodne tekme tam na starem Ilirijanskem igrišču, kjer zdaj nastaja moderna mestna četrt. Toda takrat Admira ni bila še marka tistega kova, kot jo predstavlja danes.

Električna instalacija na igrišču bo v ponedeljek gotova in bo naše moštvo absolviralo kratek trening da se privadi luči. S tem, da je določen začetek tekme ob pol devetih zvečer, bo omogočen poset prav vsakomur. Pred blagajnami se bo stvorila zopet gnječa zato je priporočljivo, čeprav se bo blagajniška služba na novo organizirala, da si posetniki tekme nabavijo vstopnice že v predprodaji.

Admira je izbila na čelo tabele v dunajskem prvenstvu prvič v sezoni 1926-27, ohranila je to mesto še tudi v naslednji prvenstveni sezoni. Potem se je razvila ogorčena borba za prvo mesto med Admiro in Rapidom, v katerega je uspešno posegla vmes tudi Vienna, pa se v naslednjih letih ti trije klubi izmenoma vrstijo kot prvaki dunajske profesionalne lige. Zadnja leta pa drži mesto prvaka krepko Admira, ki je letos n. pr. pustila za seboj Rapida za celih 11 točk, tako da se je na drugo mesto pred Rapidom utegnila plasirati Vienna.

Znani so rezultati in uspehi tega moštva v mednarodnih prijateljskih tekmah. Moštvo jem (8:1) drugi dan pa je dosegla proti kom- tudi rezultati vedno v skladu s trenotno formo moštva. Nedavno je Admira igrala v Mariboru dve tekmi in zvabila na igrišče rekordno število igralcev. Zmagala je prvi dan z visokim rezultatom nad Železničarjem (8:1) drugi dan p je dosegla proti kombinaciji Maribor-Rapid rezultat 11:2. Ker se moštvo ob vsaki priliki trudi, da razvije svojo polno silo, ga razni savezi radi vabijo za sparing partnerja svojim reprezentativnim moštvom in beleži v teh srečanjih dunajsko moštvo prav lepe rezultate: s Poljsko 4:0 in 3:1, s Švedsko 4:2, z Norveško 6:2, s Holandsko pravtako 6:2.

V teh okolnostih ni mogoče računati na uspeh našega moštva. Gre le za to, da se nudi tudi Ljubljani prilika, da vidi prvorazreden mednarodni nogomet, da tudi v Ljubljani začnemo malo igrati mednarodne tekme in da se uveljavimo kot sportno središče, ki ga je treba upoštevati; zraven pa gre seveda prizadevanje za tem, da se tudi našemu moštvu, ki bo par nedeljah začelo sodelovati v nacionalni ligi, nudi možnost igranja težjih tekem, da pridobi potrebno rutino in uvežbanost, brez katerih uspeh v tekmovanju z drugimi ligaši ni mogoč.

Postavo Ljubljane smo objavili. Iz nje vidimo stremljenje trenerja, da počasi pride glede moštva do najboljše solucije. V golu bo igral Rožič, ki je obenem z Logarjem zanesljiva moč v vratih Ljubljane. Branilec Bertoncelj je preizkušen. Zanimiv je poskus z mlajšim Žitnikom, v katerem vidi trener moža bodočnosti. Srednja vrsta je še vedno odprto vprašanje, vse kaže, da bo trener Repotočnika trajno ohranil na mestu desnega krilca. Tudi Sočan je zanj izven debate. Levega krilca išče. Kukanja ali Boncelj, Morda bo poskusil oba, vsakega po en polčas. Napad je še najmanj ustaljeni del moštva, tukaj bo potrebnih še nekoliko poskusov. Slapar je predestiniran za desno krilo, ima pa v Janežiču močnega konkurenta. Lah zavzema desno zvezo. Pepček je trenutno kot vodja napada sam, prav tako Jež na levi spojki. Toda Makovec je že od vojakov doma in čaka na svoje mesto. Levo krilo ima lahko najpestrejšo zasedbo. Zemljič bo moral sčasoma odpasti, ker gre v vojake, ostaneta Jug in Erber, ki počasi dozoreva in na katerega je trener že vrgel svoje izkušeno oko. Prihaja pa v poštev tudi Pepček, v kolikor bi se dobila druga zasedba na sredi.

Admira najavlja postavo: Platzer; Ludvik, Marischka; Urbanek, Hartl, Joksch; Vogel I, Hahnenmann, Bican, Schall, Vogel II.

Ali ima naše moštvo realne šanse proti temu moštvu? Odkrito povedano, ne. Saj za to tudi ne gre. Sicer pa igra Admira dve tekmi v Zagrebu. Počakajmo na rezultata, pa bomo utegnili presoditi tudi možnosti našega moštva.

Slovan : Bratstvo

Danes ob 17.30 bo na igrišču Slovana v Mostah za Kolinsko tovarno kvalifikacijska tekma med imenovanima kluboma. Na to tekmo so vabljeni vsi oni, ki jim je za lep nogomet, kajti Bratstvo in Slovan bosta predvedla igro, da bodo zadovoljni vsi še tako razvajeni nogometni kibici. Predtekmo odigra rezerva Slovana z Jadranom.

Sportni dan SK Elana v Novem mestu. Danes priredi SK Elan svoj sportni dan, ki bo stal v znamenju lahke atletike. Program bo obsegal: dopoldne: propagandna stafeta skozi mesto, popoldne na Loki: tek na 100 in 1500 m, met diska in kopja, skok v višino, daljino in troskok, vse discipline ločeno juniorji in seniorji. Na tekmovanju sodelujeta Ilirija in Primorje iz Ljubljane s svojimi izbranimi atleti.

Celjski nogomet. Na Olimpovem igrišču v Gaberju pri Celju se bo pričela danes ob 17.30 zanimiva kvalifikacijska tekma med Olimpom in Ptujem. Ob 16. pa se bo pričela predtekma rezerv Atletikov in Olimpa.

SK Slovan. V ponedeljek ob 20. v gostilni Krušič zelo važna seja glavnega odbora.

SK Reka. Danes ob 13. naj bo I. moštvo na glavnem kolodvoru. Igramo v Litiji. Postava je razvidna v garderobi; oprema naj se dvigne pri gospodarju. — Juniorji igrajo na našem igrišču ob 17.30. Pol ure prej naj bodo v garderobi.

SK Sparta. Moštvo, določeno za trenig tekmo, mora biti na igrišču Jadrana ob 9. Robert sigurno.

SK Ptuj bo danes tekmoval v drugi kvalifikacijski tekmi proti Olimpu v Celju. Isti dan pa imamo v Ptuju prijateljsko nogometno tekmo med Dravo in Slavijo iz Pobrežja.

Motoklub Ilirija. Dosedanje prijave za Ljubeljsko dirko, ki bo 15. t. m. kažejo zelo veliko zanimanje za to tekmo. Zlasti iz inozemstva so že dospele prijave od znanih dirkačev Hansa Hubmanna, Hönela, Kramarja, Orthuberja, Cecconija, Mayerhoferja in drugih. Tudi naši znani domači tekmovalci so se že prijavili. Prireditelj ponovno javlja, da se bodo prijave zaključile v ponedeljek, 3. t. m. ob 18.

Dijaški dom v Kočevju

Kočevje, 30. julija.

Da se očuva srednješolska omladina v najbolj kritičnih letih pred slabimi vplivi vsakdanjosti in da se ji nudi priliko, da se v odločilnih letih svojega razvoja poglobi v sebe, v znanost in duhovno lepoto ter da si na njih solidni podlagi gradi značaj, ustvarja jasnost duha in izbrusuje mladostno vihravost v resno preudarnost ter trdno voljo in se tako resno pripravi na predstoječo življensko borbo — v ta namen se v zadnjih letih skoro po vseh naših srednješolskih mestih dvigujejo dijaški domovi. Kočevski Dijaški dom, humanitarno društvo, posvečeno izključno le srednješolski omladini kočevske državne realne gimnazije, prednjači v Sloveniji ne samo po številu svojih let — ustanovljeno je bilo leta 1919 — ampak tudi po svoji kapaciteti — 110 mest za gojence —, po svojem posebnem ustroju kot internat in po svojih uspehih. Sicer je tudi pred svetovno vojno obstojalo tako društvo v Kočevju za nemško dijaštvo toda s svojo kapaciteto od 8 do 12 gojencev se da težko primerjati s povojnim slovenskim, ki že od leta 1926 dalje nudi svojim gojencem dve ponosni palači ob državni cesti Ljubljana—Sušak, obdani z vrtovi, igrišči, parkom in gospodarskimi postopnji, polnimi zalog, živine itd., kakor to potrebuje obširna in vzorna ekonomija ter dalekovidno praktično gospodarstvo.

Kakor vsako leto, tako so se tudi letos sredi julija na rednem občnem zboru društva zbrali skoro vsi redni društveni člani, da premotrijo obavljeno delo in uspehe preteklega leta ter napravijo načrt in program za predstoječo šolsko in poslovno leto. Ta obračun ni bil težak; društveni predsednik in banski svetnik dr. Sajovic je z zadovoljstvom poudaril, da pomeni preteklo poslovno leto dober korak naprej po poti k ciljem, ki si jih je društvo postavilo pred 11 leti na vzgojnem, humanitarnem gospodarskem in finančnem področju in da ima društvo zlasti tudi v slednjih dveh smereh zaznamovati lep pozitiven uspeh. Častni član direktor Anton Burger se kot predsednik Dijaške kuhinje zahvaljuje

društvu za odlično podporo revnemu dijaštvu, ki jo je društvu v smislu § 2 svojih pravil naklonil v iznosu čez 60.000 Din. Iz blagajniškega poročila in bilance, ki jo je podal blagajnik veletrgovec Alojzij Levstek, izhaja odlično gmotno stanje in gospodarski napredek društva, dočim je predsednik nadzornega odbora upravitelj inž. Fran Stiglic poudaril, da se vsi društveno poslovanje in knjige nahajajo v vzornem redu, zaradi česar je predlagal absolutorij, ter je občni zbor odobril vsa poročila in predloge soglasno. Iz pedagoškega poročila pa je razvidno, da so gojenci Dijaškega doma dosegli stvarne boljše uspehe kakor zunanji dijaki in da imajo pedagoško vodstvo v zavodu v rokah trije aktivni profesorji državne realne gimnazije.

Oskrbnina za gojence za leto 1936/37 se je določila letno na 6.000 Din, od katerega zneska pa po želji občnega zbora dobe neimoviti in pridni gojenci znaten popust. Društvu Dijaški dom Kočevje sprejema gojence za leto 1936/37, dokler je kaj mest, vendar pa imajo stari gojenci prednost. Treba je pisati le po prospekt na društveni naslov.

Ribniška dolina potrebuje kopališče

Dolenja vas, 31. julija

Lepa in solnčna je Ribniška dolina v letošnjem poletju. Obkrožajo jo gore, same lepe izletne točke domačinov in tujcev. Na severu nudijo turistu vabljive izlete razvaline zgodovinskega ortenburškega gradu, na severovzhodu lepa razgledna točka Sv. Ana v Mali gori, na zapadu pa Stene, privlačne posebno za študente, odkoder je nepopisno lep pogled po vsej Dolenjski tja do Gorjancev, Kuma in do gorenjskih velikanov.

Tujci često stopajo iz dveh polnih avtobusov, ki redno vozita iz Ljubljane na Sušak in si ogledujejo znamenito ribniško metropolo, ki se je letos tako lepo poklonila Viteškemu kralju. Pa tudi v okolico in sosednje kraje jih privabi priroda, polna romantike in nepozabnih slik.

Ni čudno, da si mnogi tujci žele ohladila v vodi, ki je z njo Ribniška dolina še kar dobro preskrbljena. Bistrica, Ribnica in Rakitnišica — trije potoki namakajo plodno polje. Po kratkem teku pa ponikujejo. Poslednja je skozi vse poletje še strupeno mrzla, ker je njen tek zelo kratek. Poleg tega je od prometne črte precej stran. Izvira pa v bajno romantičnem Obrhu, tam na južni strani doline. Bistrica, ki teče za trgom Bistrico, pa ni najbolj primerna za kopanje. V tem pogledu res prednjači potok Ribnica, ki teče po sredini doline od izvirka pod Veliko goro in kliče po zgraditvi kopališča, ki bi bilo najbolj primerno v vsakem pogledu v okolici Založja, kjer se že danes sončijo in kopljejo cele trume domačinov in izletnikov. Z zgraditvijo vsaj zasilnega kopališča bi se brez dvoma število gostov podeseterilo. Prostor, ki bi bil res kakor nalašč primeren, je občinska last, oziroma prigoriški; iz Auerspergovega gozda bi občina dobila les zastonj, privatniki bi po možnosti prispevali, žrtvovati bi bilo treba le majhno vsoto za delo in material.

Časi so drugačni kakor pred petimi, desetimi leti, ko je kmečka ženica s kamenjem pozdravila prve kopalce na tem prostoru, naše študente, ki so otvorili »javno« kopališče. Danes se vsakdo z zadovoljstvom osveži prav tu. Voda je čista, lahno tekoča, enakomerno topla, treba bi jo bilo le očistiti bičevja, blata, poglobiti, znivelirati, posuti s peskom — in tudi malo zaspane Ribničane bi tako urejeno kopališče privabilo. Odločujoči bodo akcijo gotovo podprli, predvsem občina Dolenja vas, saj predsednik Hribar je uvideven mož.

Tone Trdan

Naročniki ponedeljskega „Jutra“ prejemajo revijo „Življenje in svet“ zastonj.

JESENSKI LIPSKI VELESEJM 1936

od 30. avgusta do 3. septembra

60% popusta na nemških državnih železnicah; po železnicah drugih držav znatne olajšave.

Vse informacije daje:

Ing. G. Tönnies — Ljubljana

Tyrševa c. 33, Telefon 2762,

in Zvanični biro Lajpciškog Sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33.

Znižane cene!

Ponovno znižane cene najboljših trpežnih novih damskih in moških

koles

od DIN 565.— naprej.

Zajamčen nemški izdelek.

Tovarniška zaloga svetovno znanih tovarn, kakor na primer:

DÜRKOPP, WANDERER, OPPEL, ADLER, BISMARK, AUTOMOTTO, itd.

v največji izbiri po ugodnih plačilnih pogojih dobite najceneje pri

Jos. Jernejčič — Vrhnika

Kdor želi poceni in dobro damsko ali moško kolo, naj si pred odločitvijo nakupa ogleda brezobvezno našo zalogo

Ne zamudite prilike! Ne zamudite prilike!

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

„Sanoped" je eden na Mariborski teden!

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ljubljančani!

Danes vsi v Podutik na šeguanje! — Godba, ples! 17384-18

Otvoritev kegljišča

v na novo otvorjeni gostilni danes. Za cenj. obisk se priporoča Vinko Roje Prule, Privoz 4. 17456-18

Vsi na veselo zabavo

v gostilno k Panju, Vegova ul. 10, kjer se boste najboljše in najcenejše zabavali. Točim priznano najboljši dolenjski cviček in fina štajerska vina. Ob vsakem času razna gorka in mrzla jedila. Vrt, balinišče, vsak večer igranje klavirja, petje in druge prijetne zabave, tako da se vsak gost kar najbolje in najbolj domače počuti. — Zato vsi in vse v Vegovo ulico k Panju. Se priporoča Tone Buč. 17593-18

Danes vsi k Čarmanu

na ocvrte piške, vino liter 8 Din in veselo zabavo. — Že v naprej se Vam prav lepo zahvaljujem. Z odl. spoštov. M. Čarman. 17683-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Točilko

vešče gostilniških poslov, iščem za dobro vpeljano gostilno na Sušaku. Pogoji: običajni procenti od prodanega vina, dočim ima lahko kuhinjo na svoj račun. Potrebna kavcija v iznosu Din 3000—5000. Nastop 1. avgusta. Obrniti se je na Marijo vd. Čanič Sušak, — Račkoga 64. 17364-1

Zastopnike

za obročne prodaje našim posnemalnikov, brzoparilnikov itd. iščemo. Ponudbe naslovi na »Persona«, — Ljubljana, pošt. predal 307 31-1

Šivilje

vajene krznarskega dela — sprejmemo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7289-1

Uradnika

večjega vseh pisarniških del, 25 do 30 let starega, ki zna slovensko, nemško, event. srbo-hrvaško, iščem za takoj. Trgovsko verziran, ki bi po potrebi lahko zastopal potnika, ima prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Agilen«. 17607-1

Modistko

z večletno prakso, sprejme Ivanka Stegnar Stritarjeva ulica 9. 17293-1

Pošteno dekle

za vsa hišna dela, katero bi me tudi včasih lahko nadomestovalo v trafiki, — sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odkritosrčna in delavna«. 17323-1

Pomočnika

sprejmem takoj v trgovino z mešanim blagom. Zmožen mora biti prodaje manufakture. Ponudbe pod »Industrijski kraj« na ogl. odd. Jutra. 17352-1

Prodajalko

mlajšo moč, sprejmem za tržnico. Ponudbe pod »Prijazna« na ogl. odd. Jutra. 7344-1

Čevljarsko podjetje

sprejme v službo, eventualno tudi kot družabnika dobro zmožnega modelirja, kateri pa se mora razumeti v vseh ostalih čevljarskih poslih, tudi na strojno izdelavo čevljev, ter mora biti verziran v vseh čevljarskih strojih. Kavcije zmožni imajo prednost. — Istotam prodamo tudi nekaj čevljarskih strojev, in sicer: 1. sekalni stroj za podplate 1 cepilni stroj za podplate, 1 čistilni stroj z obrezovalcem in 1 stroj za obrezovanje gornjega usnja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17187-1

Ljubiteljico otrok

popolnoma zmožno italijanščine, iščem k otrokom. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štev. 10«. 17326-1

Dobro pletiljo

za nogavice, ki zna delati tudi rokavice, iščemo. Zagreb, Ulica Lovranska št. 7. Pongračevo. 17364-1

Čedno dekle

mlajše, vešče kuhe, sprejmem takoj. Prednost znanje nemščine. Ponudbe pod »Gospodinja«, Srem. Mitrovica, poste restante. 17303-1

Slaščičarski pomočnik

popolnoma samostojen pošten, vojaščine prost, dobi takoj stalno službo. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj s prvim«. 17347-1

Inteligentno prodajalko

popolnoma verzirano v manufakturni stroki, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, sprejme veletrgovina v večjem mestu Slovenije. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Agilna moč«. 17369-1

Pletiljo

sprejmem takoj proti dobri plači. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17454-1

Natakarico

pridno, pošteno in simpatično, iščem. Nastop takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17455-1

Brivski pomočnik

dobi takoj mesto. Ponudbe pod »Prvovrsten delavec« na ogl. odd. Jutra. 17459-1

Pomočnico

srednjih let, vajeno hišnih in vrtnih del, sprejme majhna družina v vili. Nastop takoj ali septembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17429-1

Modistovsko pomočnico

katera ima obrt, iščem obenem se ji nudi stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obrt«. 17477-1

Čevljarski pomočnik

prvovrsten, z daljšo prakso za zbita in šivana dela po meri, fazoniranje kopit. — dobi stalno službo pri Josip Schmidt, čevljar, Gu-štanj 21, Koroško. 17395-1

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh in njegovi prijatelji

101

Čof! Pljusk! Čof! Oh, strah in groza! Tom, Menelik in Muki so prileteli dol in cepnili prav na krasno torto, tako da se je hipoma izpremenila v nekazen kup. Kuhar je hotel kar znoreti, tem bolj, ker je bil kapitanu že namignil, da se nekaj obeta!

Začetnico

sprejme pisarna v brezplačno prakso. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pričetek takoj«. 17483-1

Frizerko

in vajenko z nekaj učne dobe sprejmem takoj. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17473-1

Čevljarskega pomočnika

in vajenca sprejmem takoj. Mladič čevljarstvo. Raka pri Krškem. 17403-1

Šnitfreserja

perfektnega z večletno prakso, sprejme takoj tovarna čevljev. Ponuditi se na: And. Jakič tvornica koža i cipela d. d. Karlovac. 17391-1

Pomočnika(co)

izvežbanega za konfekcijske damske plašče, sprejmem. Dober zaslužek. Salon »de Paris«, Ljubljana, Tyrševa c. 36. 17594-1

Dekle

pridno, pametno in pošteno, ki zna popolnoma samostojno kuhati, sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17690-1

Kuharico

mlajšo, zdravo, prijetne zunanjosti, simpatično, vešča boljše kuhe, sprejme gospod srednjih let. Ponudbe na ogl. od. Jutra pod šifro »Pomladna«. 17604-1

Trgovskega pomočnika

vojaščine prostega, dobro izurjenega v specerijski kolonijalni stroki, sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Pošten in izurjen«. 17084-1

Postrežnico

pridno in pošteno, za čez dan, sprejmem takoj. F. Jelašič, Pražakova 17/I. 17494-1

Poslovodjo

za samostojno vodstvo filijale, delavnega, iniciativnega, kavcije zmožnega, sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sport - Beograd«. 17500-1

Trgovski pomočnik

znan v Ljubljani, izučen v trgovini barv in lakov, dobi zaposlenje. Ponudbe z referencami na R. Hafner, Ljubljana, Celovška c. 61. 17564-1

Poverjenike(ce)

v vseh mestih in vaseh za nabiranje naročnikov, sprejmemo. Sposobnim damo fiksno mesečno plačo. Jamstvo v gotovini Din 1.000.—, potrebno. — Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »700-1.0002«. 17560-1

Mlinarja

z dobrimi spričevali, iščem za takoj. Popovič, Križe na Gorenjskem. 17450-1

Natakarico

vešča gostilniških poslov, iščem za dobro vpeljano gostilno v sredini Ljubljane. Kavcija 5000 Din. Gostilno tudi prodam. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štev. 1«. 17550-1

Gospodično

ki obvlada slovenščino in nemščino ter je vajena otrok sprejmem k 2 otrokoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17545-1

Stalno službo dobi

kdor razpolaga z Din 5 do 10.000. Tudi pridni delavci pridejo v poštev. Ponudbe pod »Industrija« na ogl. odd. Jutra. 17509-1

Plačilno natakarico

za Ljubljano, iščem. — Ponudbe pod »Plačilna« na ogl. odd. Jutra. 17508-1

Služkinja

zdrava, krepka (starost od 22 do 32 let), ki zna popolnoma samostojno dobro kuhati in bi opravljala sploh vsa gospodinjska dela ter dela na domačem vrtu, z dobrimi spričevali, dobi službo pri tričlanski družini v Ljubljani. — Zanesljive ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Varčna in zanesljiva.« 17492-1

Gospodinjo

boljšo, mlado, inteligentno, z nekaj kapitala išče starejši, neodvisen gospod. — Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod šifro »Promet«. 17673-1

Starejšo gospodinjo

s kavcijo, sprejme takoj mahjna družina. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17677-1

Mlinarja

pridnega, poštenega, samostojnega v valjčnem mlinu, sprejmem. Franc Drofenik, Poljčane. 17373-1

Izložbenega aranžerja

samostojnega, ki je obenem dober prodajalec ter v manufakturni in modni stroki, popolnoma verziran, sprejme tvrdka Valentin Hladin, Celje. 17639-1

Postrežnico

(služkinjo) sprejmem takoj. Karadžičeva 10, pritličje v Koleziji. 17606-1

Natakarico

mlajšo s kavcijo sprejmem s plačo ali od litra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17563-1

Zobotehniško praktikantinjo

iščem. Po možnosti iz bližine Žalca. Dr. Herman, Žalec. 17640-1

Izurjene šivilje

na šivalnih strojih sprejmemo za triko perilo. — Mela, Šmartinska 10. 17622-1

Pridno učenko

pošteno, za dežnikarski obrt, po možnosti z znanjem nemščine, sprejmem. Nastop takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Jos. Vranjek, Celje. 17646-1

Šoferja

s štiritonskim tovornim avtom, mlajšega, za stalno vožnjo iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trezen«. 17659-1

Poslovodjo

mešane stroke, sprejmem v večjo trgovino z večjim zneskom, ki bi bil obenem tudi družabnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Strokovnjak«. 17574-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din za dajanje naslova 5 Din najmanjši znesek 12 Din.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, vojaščine prost, želi premeniti službo v boljšo večjo trgovino. — Eventuelno prevzame vodstvo podružnice. Zmožen večje kavcije. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober trgovec«. 17287-2

Trgovski pomočnik

verziran v veletrgovini z mešanim blagom, pošten s 5letno prakso pri ugledni tvrdki, želi premeniti službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Zanesljiva dobra moč«. 17217-2

Starejša gospodična

perfektna v nemščini, želi lažjega pisarniškega nameščenja 15. avgusta ali 1. septembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17215-2

Dekle z deželo

želi vstopiti v službo, najrajši kot pomočnica v gospodinjstvu. Zna tudi nekoliko šivati. Marica Kump, Obrh, Dragatuš. 17339-2

Vzgojiteljica

otroška vrtnarica z večletno prakso z znanjem slov. srbohrv., nemškega jezika in glasovirja išče mesto k boljši rodbini. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubim deco«. 17294-2

Slaščičarski pomočnik

res dobra moč, išče mesto v slaščičarni ali hotelu. Ponudbe na podružnico Jutra pod »42«. 17374-2

Gospa

išče službe pri starejšem gospodu kot gospodinja. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjstvo«. 17462-2

Natakarica

pridna, poštena, zmožna šivanja, želi službe 15. VIII. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17419-2

Solidno dekle

kuharica, išče službo pri strogi in snažni gospodinji. Gre tudi k bolniku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vrt mora biti«. 17485-2

Služkinja

vajena vseh hišnih del in vrta, išče mesto za takoj ali 15. avgust najrajši na deželi. Cenj. ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Kamorkoli«. 17641-2

Gospod srednjih let

s kavcijo, išče službo inkasanta ali sluge. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17652-2

Vdova

zmožna šivanja perila, želi službo hišnice v kakem mestu Slovenije. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17645-2

Strojnik

prvovrstna moč, z večletno prakso, izučen strojno-ključavničarskega obrta, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pod značko »Strojnik« na ogl. odd. Jutra. 17655-2

Trgovci!

Mlad pomočnik, verziran v mešanem blagu, z dobrimi referencami, želi premeniti sedanje mesto in sprejme kakršnokoli zaposlenje za dobo 6 mesecev. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začasno zaposlenje«. 17575-2

Kuharica

išče postrežbo za čas od 11. do 15. ure proti opoldanski hrani in malemu plačilu. Poizve se Breg 20, III. nadstr. pri dr. Eberlu. 17465-2

Slovenka

absolventka trg. akademije v Beogradu perfektna francoščine, nemščine, srbohrvaščine, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana-Beograd«. 17466-2

Inteligentno dekle

samostojno, fino, išče službe oskrbnice, kuharice ali kaj sličnega. Gre tudi izven Slovenije. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fini ljudje«. 17387-2

Natakarica

poštena, pridna, zanesljiva, išče službo v večji gostilni ali restavraciji v trgu, ali prometnem kraju. Nastop takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva štv. 5678«. 17421-2

Absolvent

trgovskega tečaja s 4 razredi srednje šole, išče primernega zaposlenja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17232-2

Kot kuharica

ali oskrbnica, iščem službo do konca avgusta — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17251-2

Trgovski pomočnik

mešane stroke, vešč nemščine, več let poslovodja podružnice v večjem letovišču, sedaj odslužil vojaščino, prosi službo. Najrajši v manufakturi ali galanteriji. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17491-2

Šivilja

gre na dom za vsakovrstno šivanje brez kritike. 15—20 Din. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlate roke«. 17489-2

Kdor

mi preskrbi stalno službo sluge ali pri mestu, ali državno, dobi nagrado 5000 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17540-2

Oženjen

kavcije zmožen, išče službo blagajnika, skladiščnika, hišnika, čuvaja ali kaj sličnega, takoj ali pozneje. Ponudbe na Anton Klevišar, Sela pri Rotežu 11, p. Mali Slatnik pri Novem mestu. 17447-2

Gospodična

z malo maturo in Gorazdovim trgovskim tečajem, išče primerne zaposlitve. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zaposlitev 1936«. 17435-2

Orožniški narednik

v pokoju, s sodno pisarniškim in zemljiško-knjižnim izpitom ter daljšo prakso v odvetniški pisarni, vešč strojepisja in koncepta v slovenščini, nemščini in srbohrvaščini, išče mesto. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vesten uradnik«. 17451-2

Absolventka

realne gimnazije in abiturijentkega tečaja, išče službo. Cenj. ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod šifro »Sposobna«. 17675-2

Starejša gospodična

poštena in zanesljiva, zmožna vseh pisarniških del ter tujih jezikov dobra računarica, išče stalne zaposlitve. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Hvaležna«. 17680-2

Zaslužek

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Samo 30 Din

stane knjižica kuponov, ki donaša stalni dohodek pri nakupu blaga. Razpošilja se franko po povzetju. Naročila na ogl. odd. Jutra pod »Dohodek«. 17561-3

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Provizijskega zastopnika

za razpečavanje tehničnega usnja pri tehničnih in usnjarskih trgovinah, kakor tudi pri industriji iščem. Ponudbe na podruž. Jutra Maribor pod »Usnje«. 17350-5

Zastopnike in zaupnike

v vsakem kraju za prodajo šivalnih strojev, koles radio aparatov tudi na obroke sprejmemo pod ugodnimi pogoji. Neuvedene v branži uvedemo po naših organih. Pripravno tudi kot postranski zaslužek. Vse stranska podpora pri delu od tovarne. Ponudbe z natančnimi podatki na ogl. odd. Jutra pod »Jugostroj-organizacija« 17045-5

Zavarovalnica

po vsej Sloveniji odlično vpeljana, išče poverjenike za mesto Celje in sreze: Laško, Brežice, Smarje pri Jelšah, Celje in Gornjigrad. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »Honorar po dogovoru.« 17644-5

Podzastopnike(ce)

Prodajalce(ke) za prodajo dobrega edinstvenega preparata, ki ga vsakdo potrebuje, sprejmem za vso drav. ban. Ponudbe pod »Dober zaslužek« na ogl. odd. Jutra 17566-5

Potnik tvornice svile

s svojim avtomobilom, dobro vpeljan pri zelo dobrih trgovcih po Hrvatski, Hrv. Primorju, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni, Liki sprejme zastopstvo moškega perila ovratnikov in kravat. Hitre ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Potnik«. 17375-5

Velika zavarovalna družba

išče rajonske zastopnike (ce) za specialno zavarovanje na življenje z majhno mesečno premijo v vseh mestih naslednjih banovin: dravske savske, primorske, dunavske in uprave mesta Beograda. Ponudbe na Publicitas, Zagreb pod 49926. 17342-5

Vajenci(ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fotografski vajenec

z 2 in pol leti učne dobe išče premestitve. Vešč vseh fotografskih del. Nastopi za malo plačo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17351-44

Vajenko

sprejme takoj damski modni salon. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17391-44

Vajenko

sprejme krznar Kenk, židovska ul. 3, Ljubljana. 17384-44

Inteligentno vajenko(ca)

ali praktikantinjo iz dobre hiše, event. brez staršev, katera bi mela veselje izučiti se trgovine, zmožna pozneje lažjih pisarniških del dobra v računstvu, sprejme večja špecerijsko-delikatesna trgovina, z vso oskrbo v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17663-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijakinja

z dovršeno gimnazijo, poučuje francoščino, nemščino, latinščino po nizki ceni. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Inštrukcija« 17452-4

Dva prefekta

jezikoslovca in matematika, potrebuje Učiteljski dom v Ljubljani Zibertova 27. Interesenti naj vložé prošnje s pogoji do 8. avgusta t. l. in prilože prepis zrelostnega spričevala. Pojasnila pri upravi doma. 17590-4

Oblastveno koncesionirana **ŠOFERSKA ŠOLA I. Gaberščik** bivši komisar za šoferske izpite — Slomškova ul. 6. Telefon 28-26. 17671-4

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

OTROŠKI VOZIČKI

moderni in poceni pri **S. Rebolj & Drug** Gosposvetska 18. 95-6

2½ l sladoledni stroj

nov in majhno delikatesno tehtnico z marmornato ploščo, poceni prodam. — Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 17032-6

Fotoaparat

Certotrop 9 X 12 Xenar 6:3,5 Compur 14 kaset za plošče, kaseto za film v listih, dostavne leče rumenice, proda za polovično ceno Šter Anton, Tržič. 17418-6

Čoln

(Kielboot), 5 sedežni poceni prodam. Poljak Janko, izd. čolnov Bled. 17316-6

Höntsch peči

trojne velikosti za centralno kurjavo, pripravne za velevrtnarije ali tovarne, prodaja Sučevič, Maribor, Slovenska 8. 17379-6

Gostilniški štedilnik

ugodno prodam. Ogleda se ga lahko vsak čas. Tržaška cesta 10, Glince, gostilna Miklič. 17501-6

Za sejmarje ali restavraterje

in druge, zelo ugodna prilika! Zaradi izselitve v inozemstvo prodam po lastni ceni zelo donosno igralno mizo. Ponudbe prosimo v nemškem jeziku na ogl. odd. Jutra pod »Soforte«. 17341-6

Dvoje izložbenih oken

140/270, kompletnih, z železnimi žaluzijami, 1 komad dvokrilnih vrat 140/240, poceni naprodaj. — Poizve se pri gospe Šoklič v Švabičevi ul. 12. 17398-6

Otroški voziček

globok, ugodno prodam. Poizve se Ižanska c. 35. 17394-6

Izdelovalnico moških gamaš

iz klobučevine (Filzgamasche) z vsemi za to potrebnimi stroji in zalogo radi bolezni pod zelo ugodnimi pogoji, prodam. Ponudbe pod šifro »Din 15.000.—« na podr. Jutra, Maribor. 17296-6

Oleandre

dva lepa rdeča, dva bela in eno lepo juko, prodam. Poizve se v trgovini Šporn, Ježica. 17275-6

Čevlji

ženski elegantni, moški štrapacni, fantov. močni, otročji gibčni, garantirane kvalitete, se dobe zopet najceneje v Prodajalni čevljev, prej pri Pollaku, Dunajska c. 23, sedaj Kolodvorska ul. 11 »Triumf« 17555-6

Otroški športni voziček

lep, poceni prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17442-6

Gostilniški inventar

in pohištvo, prodam. Ogled do ponedeljka do 12 ure Sv. Petra c. 41. 17572-6

Jermenice

viseče konzole, kroglične ležaje z ohišjem, ležaje z med. blazinami, jeklene osi 1. t. d. prodam. Vošnjakova 6. 17569-6

Kredenco

primerno za gostilno in veliko knjižno omaro, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17649-6

Škropilni aparat

(amerikanski) za barvanje usnja in šivalni stroj za usnje, poceni naprodaj. — Kolodvorska 25. 17580-6

Premog

»Stanovsko« 5000 kal. Drva, oglje, kolobarji pri Resman, Borštnikov trg 2, tel. 33-53. 17507-6

Otroški vozlček

globok, dobro ohranjen, prodam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17505-6

Par damskih butonov

beli saphir (cirkone), zlata damska ura, 1 benečanska garnitura, prstan in uhani, ugodno naprodaj. — ABC, Ljubljana Medvedova 8, telefon 24-44 (poleg gor. kolodvora). 17607-6

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

posamezne kose, prodam. Ižanska št. 30. 17585-12

Spalnico in kuhinjo

dobro ohranjeno, poceni prodam. Gosposka 4/II, — levo, Sattler. 17667-12

Les

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Les

jelk. in smrekovine 500 kub. m od 20 do 70 cm debelosti in 2.400 kub. m lepe bukovine na panju prodam event. tudi z zemljiščem vred, kjer je več lepih stavbenih prostorov v bližini Ruške koče na Pohorju, v katere bližini se gradi avtomobilska cesta Ruše - Ruška koča, Josip Mule, Ruše. 17330-35

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Odprte avtobuse

za izletne vožnje v tu in inozemstvo najceneje nudi Jošt, Zrinjskega 7. telef. 38-79. 17312-10

1½ tonski avto

»Chevrolet«, v najboljšem stanju prodam zaradi opustitve obrata. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izredna prilika«. 17177-10

Motorno kolo

350 ccm, v dobrem stanju, kupim od tistega, ki vzame v račun ščevni radijski aparat Super-Minerva za 220 V. Miha Lakner, pošta Duplje št. 2. 17433-10

Rabljene avtomobile

razne male in srednje, B M W, D K W, Adler, Chevrolet, Ford tovorni, etc. proda po likvidacijskih cenah zastopstvo DKW avtomobilov J. Lovše, Tyrševa cesta 35. 17432-10

Harley 750

z ali brez prikolice, v jako dobrem stanju, ugodno prodam. Pojasnila v garaži Weibl Slomškova ul. ali na ogl. odd. Jutra pod »Harley«. 17399-10

Motorno kolo

dobro ohranjeno, eventuelno tudi s prikolico, kupim. Ponudbe: Albert Rusjan, Ptuj. 17402-10

POZOR!

Veliko izbiro rabljenih, osebnih in tovornih avtomobilov po najnižjih cenah nudi O. Žužek Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. 17590-10

Motorno kolo

angleške znamke, 500 OHV, zelo dobro ohranjeno, — ugodno naprodaj tudi na hranilne knjižice. Ogleda se v avtogaraži Stupica. 17597-10

Motorno kolo

New Imperial, prodam za 2.700 Din Šebenik Joško, Ljubljana, Knezova ul. 28. 17567-10

BMW 500 ccm

OHV, prodam zaradi nakupa avtomobila. Naslov v vseh posl. Jutra. 17672-10

Motocikel

250 ccm malo rabljen, poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17576-10

Avto z vozačem

za obisk pletarn in pekarij Slovenije, iščem. Ponudbe na Person, Ljubljana, pošt. predal 307. 17670-10

Avtomobile

Fiat 519, šestsedežni odprt, Fiat 525 šestsedežni odprt, Buick serija 50 petsedežni odprt, Horch-Pullmann limuzina, vse v brezhibnem stanju, zaradi likvidacije prodamo poceni, Dolnc & Tönnies avtoprodajna družba z o. z. v likvidaciji Ljubljana, Dvořakova ulica 3. 17506-10

SVETOVNI KRUPP DIESEL IN KRUPP JUNKERS DIESEL OD 6 — 7 TON!

GLAVNO ZASTOPSTVO

O. ŽUŽEK

LJUBLJANA, TAVČARJEVA 11

2-sedežni avtomobil

majhen, osebni, v dobrem stanju, s praznim prostorom za kovčke, ki bi porabil okrog 8 l bencina na 100 km kupim. Ponudbe na Ignac Fock, Kranj. 17593-10

Motorno kolo

do 350 ccm, najraje Harley Davidson, kupim. Ponudbe s točnim opisom in ceno na ogl. odd. Jutra pod »Dober 222«. 17510-10

Tovorni avto

ki nosi z lahkoto 3½ tone, ugodno prodam. Polovica takoj v gotovini, ostalo v blagu in na obroke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 17616-10

3tonsko tovorni avto

Chevrolet, novejše tipe, malo rabljen in 6-sedežno limuzino Ansaldo, voženo 35.000 km, prodam. Tudi na obroke. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17634-10

Motorno kolo

s prikolico Harley Davidson, dobro ohranjeno, prodam. V plačilo sprejmem tudi hranilne knjižice dobrega zavoda. Alojzij Planinšek Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. 17622-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa

kromirana in poniklja na — najboljši nemški fabrikat po najnižjih cenah, dobite samo v NOVI TRGOVINI na Tyrševi 36. 17164-11

KOLESA

selo poceni pri **S. Rebolj & Drug** Gosposvetska 18. 85-11

Več koles

moških in ženskih, rabljenih, poceni proda A. Lipar, Cerklje, Gorenjsko. 17333-11

Sachs motorji

in kolesa 10% cenejše zaradi konca sezone. Remec Oskar, Ljubljana, Dolenjska cesta 5. 17669-11

Damsko kolo

poceni prodam. Florjanska 15/I. 17668-11

Daljnogled

moško in žensko kolo, prodam. Tudi oddamo gnoj. Skladišče Figovec. 17608-11

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gramofon

His Master's Voice, prenosni, moder, skoraj nov, s ploščami, ugodno prodam. Rožna dolina, Cesta IX/43. 17318-26

Glasovirske note

za precej izvežbanega igrača kupim. Seznam in ceno pod »Antikvariteta« na podružnico Jutra Maribor. 17208-26

Harmoniko

diatonično, skoro nova, prodam za 2250 Din. Koron, Tržaška 1 Vič. 17603-26

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na dobro domačo hrano

dnevno po 8 Din sprejmem več oseb. Marija Sokliič. Pod Trančo 2/III. 17499-14

3 gospode

sprejmem na dobro domačo celodnevno hrano, mesečno Din 350. Pokopališka št. 5/II. 17638-14

INSERIRAJ V „JUTRU"!

Mlajši in starejši

MOŠKI često bolujejo na SPOLNI SLABOSTI

(impotenci) izmučenosti, seksualni razdraženosti in nesigurnosti, duševni depresiji in oslabelih živcih. — Poizkusite organski preparat

VIRILINETS

ki deluje ojačeno.

Škatla z 20 tabletami Din 64.—; z 40 tabletami 97.— Din; s 100 tabletami 203.— Din. Dobiva se v lekarnah. Po poštnem povzetju pa diskretno razpošilja lekarna S. Mittelbach, Zagreb, Jelačičev trg 2 a. — Proizvod farmacijske tovarne dr. Richard Weiss, Berlin.

Ogl. reg. pod S. br. 10/12969—35

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA LEPO IN OKUSNO

Bosch-Service

izvršujem vsa popravila magnetov za avto-diname, zagaňjače (Anlasser) ter vso električno napeljavo na avtomobilih in motociklih. Lastne naprave za polnjenje akumulatorjev. Vedno v zalogi vse tovrstne Bosch-proizvode.

50 BOSCH 1886 1936

J. KRALJIČ

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 13.

Tel. 25-35.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kam pa danes?

Vsi na veliko vrtno veselico na senčnatem vrtu tov. Jakoba Trobca, Kozarje 26. Začetek ob 3. pop. Igra kvartet Magister (ples in prosta zabava), za jed in pijačo je preskrbljeno. — Vstopnina prosta. 17513-18

Službo dobi

Hišnika

z [illegible] za posestvo na [illegible]em. Naslov v [illegible]ovalnicah Ju- [illegible] 17521-1

Službe išče

Strojni kurjač

izprašan, z večletno prakso, išče službo v tovarni ali kakem drugem podjetju. — Naslov: Kapija Ivan, Drtija 15, pošta Moravče. 17539-2

Primerne službe

iščem. Najraje v kakem gostilniškem obratu. — Imam osebno pravico. Prišla sem ob denar ne po lastni krivdi, zaradi česar bi prosila kakega dobrega človeka, da mi pomaga. Zmožna samostojno voditi gostilno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna« 17609-2

Kakršnekoli zaposlitve

pri podjetjih, trgovinah, tovarnah itd. kot sluga, uradnik ali kaj podobnega išče brezposelni s srednjo šolo in željan dela z malimi zahtevami. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Sreča«. 17523-2

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalno mizo

masivno, hrastovo, skoro novo, poceni prodamo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17528-6

Kolesa

Moško in žensko kolo

prodam. Urdih, Dolenjska 19. 17525-11

Knjige

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodam

več različnih knjig leposlovne in znanstvene vsebine, romane v raznih jezikih. Soška 18, Kolezija. 17431-8

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 narodni noši

moško in žensko pristno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17517-12

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Slive in hruške

vagonske količine poceni in točno dobavlja Franjo Soper Hrastnik. Zahtevajte ponudbe. 17505-33

Ljutomersko belo vino

dobre kakovosti, lastni pridelek 1935 27-28 hl iz mešanega zlahtnega nasada prodam iz kleti vinograda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vino« 17489-33

Grozdje

smederevka, julijski muškat, celibar, pošiljam od 10 kg naprej brzovozno franco. Vaša postaja po povzetju. Naročite še danes. Slavko Černe Smederevo, Vesl. klub. 17426-33

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Žrebca

amerikanske, polnokrvne pasme, 1 in pol in 2 in pol leta stara, brata, enake barve od očeta »Coregie«, prodam ev. tudi proti zameni dobrega sortiran. laškega vina. — Josip Mule, Ruše. 17319-27

Psa in psico

10 mesecev stara, angleške pasme (Zwergbuldogg) in 1 psa (angleški seter) 3 mesece starega, prodam po ugodni ceni. Josip Devetak, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta V., št. 17. 17588-27

Hrta

čistokrvnega, angleškega z rodovnikom, prav dobro odn. odlično ocenjenega, ugodno prodam. Naslov: Miklavec, Ljubljana, Koroška 16. 17512-27

Krasne foksterijerke

sobno-čiste de oma dresirane prodam po smešni ceni. Dolenjska c. 94. 17623-27

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

pogrezljiv z okroglim čolničkom, ki tudi štika, poceni naprodaj v Novi trgovini na Tyrševi 36. 17165-29

Pletilni stroj

v dobrem stanju 10 X 80, kupim. Ponudbe z navedbo cene na Rožai, Zagreb, Ilica 128/I. d. 17168-29

Pletilni stroj

malo rabljen, znamke Pop. štv. 8. 80 cm., prodam po ugodni ceni. Egidij Lampič Vaše štv. 21. p. Medvode. 17409-29

Lokomobilo

Lanz 38 ps. po ugodni ceni prodam. Opekarna Pavlin in Šraj Radomlje. 17386-29

Mesarske stroje

na ročni pogon, znamke »Kvečna« in »Wolf« kupim. Popič Pavel, Stari trg, Slovenjgradec. 17392-29

Šivalni stroj

ženski, malo rabljen, nemški fabrikat šiva naprej in nazaj, po ugodni ceni na prodaj. Vesta, Kolodvorska 26. 17506-29

Elektromotor

za trofazni tok 380/220 V, 10 KS, prodam ali zamenjam za močnejšega 12—15 KS, s 1450 obrati v minuti. Pilarna I. Figar Ljubljana-Vošnjakova 6. 1679-29

Šivalni stroj

pogrezljiv, popolnoma nov zaradi selitve v inozemstvo naprodaj za Din 2.600. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17586-29

Pletilni stroj

št. 12—100 cm, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 17526-29

Pletilni stroj

skoro nov, štev. 8-60 se zamenja za štev. 5-50 ali 60 cm. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pletilni 5« 17516-29

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodam

več različnih knjig leposlovne in znanstvene vsebine, romane v raznih jezikih. Soška 18, Kolezija. 17431-8

Štedilnik

dobro ohranjen, kupim. J. M. Medvedova c. 36. 17357-7

Ernemann

Liliput kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17450-7

Nekaj sto buteljk

rabljenih, kupim. Ponudbe na naslov: Fran Pelhetel, Tržišče. 17401-7

Povečevalni aparat

za Leica format boljši, kupim. — Ponudbe pod »Contax« na ogl. odd. Jutra 17231-7

Otroški voziček

in zložljivo posteljo, kupim. Ponudbe pod »Gotovina« na ogl. odd. Jutra. 17524-7

National

registrirano [illegible] gajnostero, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Nat[illegible]« 17514-7

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

[illegible] ČERNE juvelir Ljubljana Wolfova ulica [illegible]

100 uspehov na en oglas v „JUTRU“

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

TVRDKA **A. & E. Skaberne** LJUBLJANA — javlja, da jemlje do preklica v račun sopet HRANILNE KNJIŽICE Mestne hranilnice in Ljudske posojilnice. 169-16

Ureditev dolgov

potom sodnih in izven sodnih poravnav

Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc. Preskrbe kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercialna pisarna LOJZE ZAJC Ljubljana, Gledališka ul. 7 Telefon 38-18 94-16

Posojilo

dobijo državni, samoupravni ter upokojeni uradniki brez porokov proti zaznambi na prejemke. Dopise na: Poverjeništvo Gradjanske dion. štedione Daruvar Ljubljana, Tyrševa c. 53. Za pismen odgovor priložiti Din 3 v znamkah. 17559-16

Poravnave plačanja dolgov

posredovanja kreditov in gotovine na hranilne knjižice, naložbe kapitala (tudi hranilnih vlog), zaščitne ureditve, davčne napovedi, knjigovodstvene revizije, bilance in vse druge trgovsko gospodarske posle izvede in izvedeniška mnenja oddaja koncesijonirana Trgovsko-gospodarska poslovalnica v Ljubljani, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 7. (Za pismena pojasnila znamke.) 169-42-16

Posojilo Din 100.000

išče večje podjetje proti vknjižbi. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Intabulacija«. 17200-16

Hranilne vloge

vseh hranilnic in posojilnic vnovčujem po najvišji ceni in proti takojšnji gotovini. **Rudolf Zore** Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 38-10. — Priložite znamke. 203-16

Družabnika

s 25.000 Din iščem za trgovino mešanega blaga. — Dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Družabnik«. 17201-16

Hranilne vloge

vrednostne papirje kupuje in prodaja najbolje **Al. Planinšek** ag. bančnih kredit. poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. štev. 14/I. 17356-16

Družabnika

sprejmem v svrho povečanja obrata. Ponudbe pod »Testenine« na ogl. odd. Jutra. 17362-16

Vložna knjižica

Udružene banke d. d. e 43 — 50.000 — nominale se kupi. — Ponudbe pod štev »3684« na podr. Jutra Maribor. 17297-16

Gospod

s 4.000 Din mesečnih dohodkov, išče 40 do 60 let staro žensko z večjim kapitalom kot družabnico. Dopise na podr. Jutra v Mariboru pod »Tudi ženitev«. 17299-16

Kompanjona(ko)

samostojno trgovsko moč iščem. Potrebno 30.000 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tekstilna«. 17277-16

Kompanjona!

vlogo 120.000 do 150.000 Din, sprejmem v sijajno uspevajoče podjetje zaradi razširjenja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brezhibna eksistenca«. 17656-16

Družabnika

išče manufakturna trgovina v sredini mesta na zelo prometni točki. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo ugodno«. 17917-16

Zaneno kom. zavod

Maribor Aleksandrova 10 izvršuje najbolje nakup in prodaje FRANKIRNIH KNJIŽIC vseh denarnih zavodov. Za odgovor Din 1 znamke 17678-16

Dražbe

Dražba tramov

Začasna državna uprava za lesne obrate v Ljubljani razpisuje pismeno dražbo cca 3000 plm tramov iz vagon Straža pri Novem mestu za dne 7 avgusta 1936. Podatki in pogoji na razpolago pri gornji upravi, Ljubljana, Aleksandrova 1/II in Sumski upravi Straža. 16796-32

Prostovoljna javna dražba

Dne 12. avgusta 1936 ob 11. uri se vrši prostovoljna javna dražba enonadstropne vile na Bledu št. 115. — Vila je enonadstropna, opremljena z davčno ugodnostjo za 20 let, leži ob glavni cesti in ima majhen vrt. Izklicna cena je Din 85.000, kavcija 10%. Predhodne informacije se dobe v občinski pisarni na Bledu. 17400-32

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pralnica

kompletna, najnovejši stroji, garantiran zaslužek pod ugodnimi pogoji naprodaj. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Sigurna eksistenca«. 17376-30

Slikarsko in pleskarsko podjetje

dobro vpeljano, je radi starosti naprodaj. Ponudbe pod »Slikar« na podr. Jutra, Maribor. 17298-30

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Špecerijsko trgovino

mešano, v mestu ali na deželi, z manjšo zalogo ali brez zaloge, vzamem v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Takojšen prevzem«. 17368-17

Gostilno

dobro idočo vzamem v najem ali na račun. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna točka«. 17354-17

Gostilno z vrtom

oddam v najem. Najemnik mora biti vešč slovenščine in nemščine ter kavcije zmožen. Ponudbe pod »Pošten« na podružnico Jutra v Mariboru. 17373-17

Hlev

za 3 do 4 konje v okolici Gradišča ali Šiške, iščem za takoj. Ponudbe na dr. Luckmanna, Gradišče 4. ali ravnatelj Tavčar. Splošno bančno društvo. 17553-17

Gostilno

dam v najem takoj proti primerni najemnini v bližini tovarne ob gl. cesti. Koncesijo preskrbeti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17631-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klet

osobito primerna in najboljša za vskladiščenje vina, v površini 170 kv. m, je na razpolago eni ali podeljena 2 strankama v Javnih skladiščih, Ljubljana, Tyrševa cesta 33. 17348-19

Trgovino in gostilno

skupaj ali posamezno, vzamem v najem. Ponudbe s točnim opisom na podružnico Jutra v Celju pod značko »Takoj«. 17370-19

Trgovino

galanterijsko v Mariboru, dobro vpeljano, prodam zaradi bolezni. Ponudbe pod »Bolezen« na podružnico Jutra Maribor. 17377-19

Prostoren lokal

primeren za skladišče, obrt, oddam 1. novembra v Vegovi ulici 6. 17404-19

Lokal

v Ljubljani ali Jesenicah iščem za trgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moda«. 17416-19

Trgovino

kratkega blaga v Ljubljani takoj oddam, tudi brez zaloge. Pripravno za začetnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra točka«. 17414-19

Trgovino

oddam zaradi prevelike zaposlitve na jako prometnem kraju, pod ugodnimi pogoji. Resni reflektantje naj pošljejo dopise na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 27-700«. 17471-19

Dobro vpeljano trgovino

s trafiko, ob glavni cesti Maribor - Ptuj, zraven še vinograd v Halozah, prodam. Ponudbe pod »Trgovina na ogl. odd. Jutra. 17398-19

Lokal

za brantarijo, mlekarno ali drugo obrt, na prometni točki takoj poceni oddam. Tyrševa 98/I. 17396-19

Brivski salon

v večjem trgu, brez konkurence, prodam. Dobra eksistenca. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Brivnica«. 17488-19

Mlekarno

oddam zaradi preselitve v svoje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7499-19

Mlekarno

komfortno, primerno tudi za delikatesno ali drugo, na zelo prometni točki, zaradi bolezni takoj ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 7696-19

Gostilno

dobro vpeljano, na zelo prometnem kraju v Ljubljani, oddam v najem ali na račun. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Potrebni kapital 12.000 Din 17617-19

Lokal

za modno trgovino v centru Ljubljane na prometni točki iščem — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Svetlo«. 17615-19

Mesarijo

v Ljubljani oddam Mesečni promet 30.000 Din Rentabilno hišo do Din 400.000 kupim. Gabrenja, Florijanska ulica 40. 17620-19

Lokale

za trgovino, obrt, poceni oddam. Emonska c. 2. 17495-19

Lep lokal

za špecerijo ali buffet, in stanovanje, skupno oddam, ob Tbyrševi c., poizve se I. Figar, Vošnjakova 6. 17570-19

Češnjevo spalnico

novo, prodam. — Ogled: Stari trg št. 9/III pri S. B. 17581-18

Lokal

oddamo za november. — Drogerija Hermes, Miklošičeva c. 30. 17502-19

3 velike prostore

za pisarno, oddamo. — Drogerija Hermes, Miklošičeva c. 30. 17501-19

V Celju

na prometni točki takoj odam na novo preurejen trgovski lokal s stanovanjem. Lebič Josip, Mariborska 28, Celje. 17643-19

Pisarno na Aleksandrovi cesti

pritličje, telefon uveden, najemnina nizka, blizu pošte, okno na ulico, oddamo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17527-19

Gostilno

na prometni točki v Ljubljani oddam takoj v najem, oziroma prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17531-19

Trgovino

mešanega blaga oddam takoj zelo ugodno. Lokal z novim inventarjem ter isobnim stanovanjem se nahaja na prometnem kraju Ljubljane. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za podjetnega trgovca«. 17635-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V Brežicah

in okolici ugodno rodajamo hiše, stavbišča, vinograde, sadovnjake, arondirana vinogradniška posestva proti gotovini. Uprava Attemsovih posestev, Brežice. 112-20

Posestvo kupim

pri Mariboru ali Celju 20 do 50 ha v izmeri, s hišo dvorcem 4 do 5 sob, komfortom, električno vodo, parkom. Prednost imajo ona, ki imajo reko, potok ali jezero; pogoj: dobro vzdrževano in lep položaj. Ponudbe na »Argus«, Zagreb, Draškovičeva 28. 17168-20

Enonadstropna hiša

na prometnem kraju v Celju, Mariborska cesta, naprodaj. Informacije pri Anton Lečnik Celje. 17090-20

Kupim novozidano vilo

enodružinsko, vsaj šestsobno, podkleteno z najmanj 2500 kv. m vrta, v Ljubljani ali na periferiji ob tramvaju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj gotovina«. 16838-20

Gostilno s posestvom

in malim trgovskim lokalom pri Šmiklavžu nad Laškim prodam ali zamenjam. Cena po dogovoru. Vse je poleg farne cerkve na zelo prometni legi. Sirk Jožef, Šmiklavž nad Laškim. 17318-20

Vogalno parcelo

ob dveh glavnih cestah, na prometnem kraju, prodam. Jože Petrič, Rožna dolina, Cesta VII/9. 17330-20

Posestvo

kupim v okolici Maribora. Velikost posestva in ceno je poslati na naslov: Mici Steinseufzer, Šupljaja, Dunavska banovina. 17341-20

Kvadratno parcelo

lepo, ki meri 10.000 kv. m, v Šiški pri Vodovodni cesti, prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17345-20

Hišo

z vrtom v Ihanu. Selo št. 17, prodam za Din 15.000.— Polovico vsote je treba plačati v gotovini takoj, ostalo pa brezobrestno v malih obrokih. Natančnejša pojasnila se dobe pri park. tovarna Čuk, Ihan Selo pri Domžalah. 17252-20

Hišo

z 6 sobami dve kuhinji, dva kabineta, električna, klet, velik vrt, pod Pohorjem, prodam za Din 95.000.— M. Kranjc, Sp. Radvanje 6, Maribor. 17271-20

Lepo stavbeno parcelo

na Ježici, prodam poceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17487-20

Dvostanovanjsko hišo

poleg narodne šole v Zg. Šiški št. 237, prodam. — Več se izve pri Javoršku, Zg. Šiška, Aleševčeva c. 119. 17565-20

Hiša

dvostanovanjska z velikim vrtom ob vodi, naprodaj na Opekarski c. 49. 17443-20

Parcelo

cca 600 m2, eventuelno enodružinsko hišo, kupim. Ponudbe pod »Navedba lege in cene« na ogl. odd. Jutra. 17551-20

„POSEST“

real. pisarna, družba z o. z. **Ljubljana** Miklošičeva cesta 4/II. odda sledeča stanovanja:

Enosobna: center Din 400.-, Sv. Jakob 300.-, Kolezija 250.-, Šiška 300.-.

Dvosobna: center 800.-, mesto 600.-, 420.-, 550., Bežigrad 500.-, Moste 360.-

Trosobna: center 1.100.-, 950.-, mesto 800.-, Bežigrad 800.-, 750.- 17557-21

Tristanovanjsko vilo

z lepim vrtom za Bežigradom, prodam. Nekaj hipoteke prevzamem. 17549-20

Veliko zemljišče

travnik, prodam. Cena nizka, oddaljen kakih 200 m od glavne ceste v Ljubljani, uporaben za razno. Sprejme se tudi knjižice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17571-20

Visokopritlično hišo

prodam v Vevčah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vevče«. 17335-20

Gozdno posest

v bližini Ruške koče na Poborju v kateri bližini se gradi avtomobilska cesta Ruše - Ruška koča, s ca 3.000 kub. m bukovine jelk. in smrekovine in lepimi stavbenimi prostori, prodam. Josip Mule, Ruše. 17331-20

Hišo z gostilno

in vrtom v Mariboru zaradi bolezni prodamo ali zamenjamo za privatno hišo. — Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Hiša z gostilno«. 17372-20

Hišo z lepim vrtom

v bližini centra Ljubljane, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17458-20

Posestva — hiše vinograde

od 20.000 Din naprej **Gostilne, trgovine** graščine, vile prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ulica 26. 17404-20

Posestvo

z zemljiščem, prodam v novem območju Ljubljane Vič, Brdo 38. 17433-20

Moderen hotel

z restavracijo v glasovitem morskem kopališču, s tridesetimi komfortnimi sobami, tekočo vodo, liftom, kopalnicami, veliko restavracijsko dvorano, teraso, izvrstno idoč, popolnoma nastanjen z odličnimi domačimi in inozemskimi gosti, zgrajen tik morskega kopališča na kompleksu z iglastim drevjem v izmeri 3.000 kv. metrov, prodamo zaradi težke bolezni lastnika za 1,750.000 dinarjev. Hipotekarni dolg se lahko prevzame. Resnim kupcem daje informacije: Poslovnica Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144. 17406-20

Tovarno trikotaže

prvovrstno uvedeno, rentabilno, z elektromotornim pogonom, s štiri in dvajsetimi najbolj dovršenimi stroji, velikimi komfortnimi tovarniškimi prostori (ca. 500 prost. metrov) prodamo zaradi smrti lastnika z desetletno najemno pogodbo za 225.000 dinarjev. Mesečna najemnina samo Din 1.500.-: Poslovnica Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144. 17406-20

Hišo

pripravno za gostilno, blizu postaje ali tovarne, kupim. Plačam v gotovini 50 do 60.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina 60.000«. 17577-20

Hiša na Laškem

solidna stavba, za trgovino pripravna, 3 sobe in lepo skladišče v pritličju, 5 sobic zgoraj, lep vrt, naprodaj. Pojasnila: odvetnik Dr. L. Vrečko, Celje. 17638-20

Trgovska hiša

v centru ob tramvajski progi, z velikim lokalom in dvema skladiščema, ugodno naprodaj. Informacije pri dr. Žužek, odv. Miklošičeva cesta 28. 17636-20

2 hiši

v Florijanski ulici, 2 na Dolenjski cesti, zelo ugodno prodam. Pojasnila Bohna Ivan, Bleiweisova 3/IV. 17533-20

Nova hiša

enonadstropna, rentabilna, severna stran Ljubljane, 5 minut do tramvaja, poceni naprodaj Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober zrak«. 17650-20

Hiša

enonadstropna, z vpeljano pekarno, dvema stanovanjema in veliko njivo v neposredni bližini Celja, — ugodno naprodaj. Dopise na podružnico Jutra v Celju pod značko »Hiša 78«. 17647-20

Kupci - prodajalci

posestev, stanovanjskih in trgovskih hiš, vil, hotelov, pekarn, žag, mlinov, gostiln, itd. Obiščite ob priliki poseta mariborskega tedna Posredovalnico Ivan Godina, Maribor, Aleksandrova cesta 30. 17681-20

Novozidana hiša

v Zg. Radvanju pri Mariboru naprodaj. Cena 18.000.— Gracej Blaž. 17676-20

Dvostanovanjsko hišo

z elektriko in vodovodom, ket. hlev in 800 m vrta, Bršljin 10, Novo mesto, prodam. 17538-20

Hišo

z gospodarskim poslopjem, velikim vrtom, sadonosnikom in stavbenim prostorom, prodam. V plačilo se sprejmejo hranilne knjige Mestne hranilnice Maribor. Študenci pri Mariboru, Sokolska 42. 17674-20

Visokopritlično hišo

novo, z orejenim vrtom, poceni prodam. V Ljubljani, Prisojna ul. 5. Poizve se v gostilni. 17619-20

Parcelo

koncem Opekarske ceste 1300 m2 prodam po Din 14.50 kv. m. Poizve se: Cesta v Mestni log 33., Pri Hočevar Alojziju. 17614-20

Dvodružinsko hišico

z vrtom, primerno za upokojenca, prodam Din 69.000. Poizve se v gostilni pri Urbančku, Stožice. 17613-20

Hišo

št. 31, v Rogatcu, blizu trga in cerkve, prodam. Štiri sobe, 2 kuhinji, 1 mehanična, 1 obrtna delavnica. Električna luč in moč, vrt, gozd. Vzamem knjige dobrih denarnih zavodov. Cena 80.000 Din. Rojko Maribor, Ljudska samopomoč. 17679-20

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Penzijon

v gradu Kušer, Vitanje za Din 30 do 32 dnevno. Najboljši gorski zrak, krasni smrekovi gozdovi, kopališče, elektrika. Izletu v Pohorje. 1730-38

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

v centru s pritiklinami, oddam takoj. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oddam takoj«. 17383-21

3-sobno stanovanje

z vsem komfortom, oddam v novi hiši zraven gostilne »Pri Kmetu« Šiška. 17314-21

Dvosob. stanovanje

s kabinetom, komfortno, oddam avgusta ali septembra. Streliška ulica 22. 17142-21

Enosob. stanovanje

in veliko delavnico takoj oddam. Poizve se Dravlje št. 78, Kogovšek V. 17310-21

Trisobno stanovanje

v središču mesta, ugodno oddam. Lepe, suhe in zračne sobe z vsemi pritiklinami. Informacije v trgovini R. Miklauc, Pred škofijo. 17453-21

Stanovanje 2 sob

kuhinje in pritiklin, oddam takoj. Rožna dolina V/31. 17491-21

Dvosob. stanovanje

oddam v vili maloštevilni boljši stranki takoj ali septembra. Cesta v Rožno dolino 24. 17492-21

Dvosob. stanovanje

komfortno, v novi hiši blizu tramvaja, odam v Rožni dolini. Cesta XIX. 18. 17660-21

Dve trisobni stanovanji

oddam. Breg 20. 17658-21

Dvosob. stanovanje

v prvem nadstropju nove hiše, lepo, sončno, suho, v Zg. Šiški poceni takoj oddam. Pojasnila: Suša, Kolodvorska 6 (dvorišče) 3.—4. 17651-21

Lepo samsko stanovanje

s kopalnico in ostalim komfortom v novi hiši, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna oseba«. 17661-21

Trisobno stanovanje

komfortno, kabinet, kopalnica, oddam takoj. Streliška ulica 24. 17664-21

Dvosob. stanovanje

sončno s pritiklinami, oddam v vili 1. novembra. Elektrika, parket, plin, vrt. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odrasli«. 17621-21

Enosob. stanovanje

oddam mirni stranki. — Parket elektrika. Glince c. XIII. št. 6. 17629-21

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami, oddam v I. nadstr. za Din 350.— mesečno. Zg. Šiška 205. Poleg gasilnega doma. 17683-21

Dvosob. stanovanje

s kabinetom in pritiklinami oddam za november. Ogled od 10. do 13. Langusova ul. 17. (Mirje). 17626-21

Enosob. stanovanje

s kabinetom, oddam 1. sept. Pleteršnikova 26. 17618-2

Lepo štirisobno stanovanje

sredi mesta, na enem najprometnejših in najlepših krajev Ljubljane, svetlo, zračno, z vsemi pritiklinami, oddam 1. novembra. Interesenti si lahko ogledajo stanovanje vsak dan od 10. do 12. in od 17 do 18. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17536-21

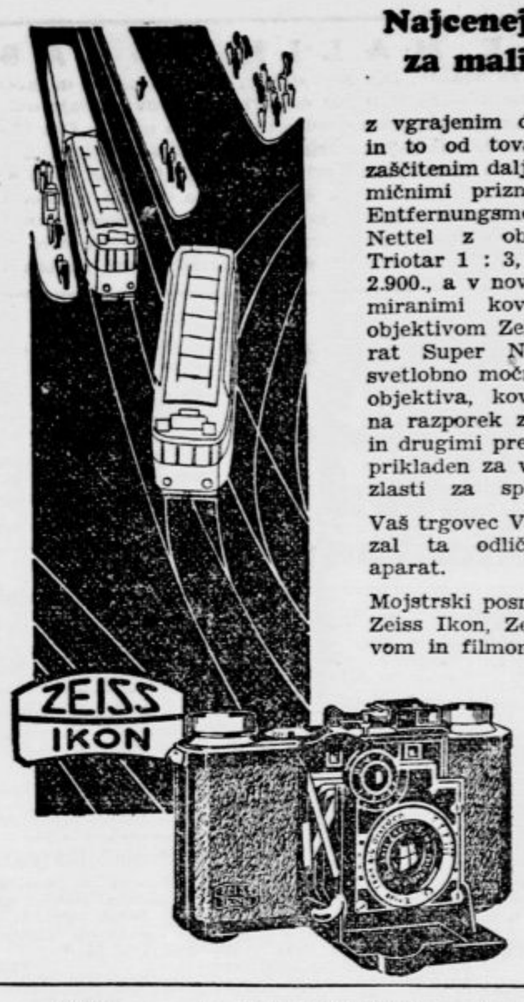

Najcenejši aparat za mali format

z vgrajenim daljinomerom — in to od tovarne Zeiss Ikon zaščitenim daljinomerom s premičnimi prizmami (Drehkeil-Entfernungsmesser) je Super Nettel z objektivom Zeiss Triotar 1 : 3, 5, ki stane Din 2.900., a v novi izdelavi s kromiranimi kovinskimi deli z objektivom Zeiss Tessar. Aparat Super Nettel je zaradi svetlobno močnega Zeissovega objektiva, kovinskega zaklopa na razporek z 1/1000 sekunde in drugimi prednostmi posebno prikladen za vse amaterske, a zlasti za sportne posnetke.

Vaš trgovec Vam bo rad pokazal ta odlični in precizni aparat.

Mojstrski posnetki z aparatom Zeiss Ikon, Zeissovim objektivom in filmom Zeiss Ikon.

Vilo

z vsem komfortom oddam blizu nove vojašnice. Naslov v vseh posl. Jutra. 16428-21

Enosob. stanovanje

v visokem pritličju, in sobo s štedilnikom v podpritličju, oddam takoj. Devinska ul. 4. pri Zeleni poti, Kolezija. 17471-21

Stanovanje

dvosobno, podpritlično takoj oddam. Ljubljana, Detelova ul. 4. (desno iz Linhartove). 17481-21

2-3sobno stanovanje

s kopalnico, od pošte proti Tivoliju se išče za 1. november. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen«. 17470-21

Enosob. stanovanje

s pritiklinami oddam. Podjunska ul. 15. 17472-21

Dvosob. stanovanje

parketirano, oddam takoj ali pozneje v Šiški, Knezova 35. Informacije daje Detman, istotam dnevno po 10. uri. 17475-21

Enosob. stanovanje

s pritiklinami, oddam starejšim ljudem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17468-21

Dvosob. stanovanje

komfortno, s teraso, oddam 1. oktobra. Cesta v Rožno dolino 26. 17408-21

Dijaške sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijakinjo

sprejmem z vso oskrbo. Poleg pouka: nemščina, francoščina, klavir. — Celotna cena zelo nizka. Cigoj, učiteljica, Gosposka ul. 10/I. 17449-22

Stanovanja iščejo

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

ali samsko, išče za september uradnica, točna plačnica. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17343-21a

3-4sobno stanovanje

v bližini centra, kopalnica s pritiklinami in vrtom — iščem. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Avgust«. 17366-21a

Stanovanje

do Din 500 ponudite takoj za november pod »Tričlanska družina« na ogl. odd. Jutra. 17410-21a

Garsoniersko stanovanje

ali enosobno s predsobo, iščem. Okraj gl. kolodvor. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državna uradnica«. 17416-21a

Tri ali štirisobno stanovanje

v vili z vrtom za november, išče tričlanska mirna stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Reden, točen plačnik«. 17407-21a

Enosob. stanovanje

s predsobo, event. s kabinetom, išče tričlanska družina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Državni in točni plačnik«. 17403-21a

Trisobno stanovanje

v bližini Rožnika ali Mirja se išče za takoj. Kupi se tudi enodružinsko vilo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dom«. 17406-21a

Dvosob. stanovanje

išče za 1. november mirna tričlanska družina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »November«. 17482-21a

Stanovanje

2-3 sobno, v bližini ali v centru išče 4 članska družina za november. Po dogovoru stanovanje renovira. Ponudbe pod »Stalen najemnik, točen plačnik« na ogl. odd. Jutra. 17390-21a

Dvosob. stanovanje

komfortno z vrtom, išče maločlanska rodbina za takoj, najraje na Mirju. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Reden plačnik«. 17504-21a

Stanovanje

soba in kuhinja, možno s kopalnico, iščeta zakonca brez otrok s prvim septembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažna stranka«. 17515-21a

Stanovanja išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

v bližini centra, kopalnica s pritiklinami in vrtom — iščem. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Avgust«. 17366-21a

Stanovanje

do Din 500 ponudite takoj za november pod »Tričlanska družina« na ogl. odd. Jutra. 17410-21a

Trisobno stanovanje

prenovljeno, nasproti opere oddam septembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17518-21

Samsko stanovanje

opremljeno ali prazno, ev. s souporabo kuhinje, oddam v vili pri Tivoliju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17637-21

Enosob. stanovanje

s kabinetom oddam. Istotam oddam prazno sobo. Poršetova ul. 37. Kodeljevo. Ogled vsak dan od 3—5 popoldne. 17426-21

Stanovanje

oddam v Kolizejski 17/II. 17554-21

Dvosob. stanovanje

pritikline, vrt takoj oddam mirni stranki. Stožice 132, mesto Ljubljana ob Tyrševi c. 17295-21

Krasno stanovanje

komfortno, 4 velike sobe, samo mirni in boljši stranki takoj oddam. — Pojasnila: Napoleonov trg 7/II., levo 17562-21

Trisobno stanovanje

komfortno, prenovljeno oddam takoj v I. nadstr. Lepodvoreka ul. 20. 17484-21

ŠVICARSKA MLEKARNA, SOMBOR,

dobavlja vsak dan v poštnih paketih Ia. čajno maslo v blokih po 5 kg in v komadih po ¼ kg po Din 21.—, Ia. ementalski sir v kosih po 5 kg in več po Din 20.— za kg od Sombora, proti povzetju. Obrnite se neposredno na Švicarsko mlekarno — Sombor.

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Majhno sobico
prijazno in čisto, z dobro domačo hrano oddam solidnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17334-23

Veliko solnčno sobo
oddam sostanovalki ali dvema mlajšima dijakinjama. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17318-23

Opremljeno sobo
ali prazno, lepo, solnčno, s posebnim vhodom, poceni odda Bajda, Štepanja vas štev. 76. 17383-23

Sobo
lepo opremljeno z eno ali dvema posteljama, oddam takoj boljši osebi v Mostah. Poljska pot 29. 17399-23

2 veliki sobi
prvi, s centralno kurjavo, souporabo kopalnice, za pisarno ali ordinacijo, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Center avgust«. 16457-23

Samsko stanovanje
v vili solnčno, separiran vhod s stopnišča, zelo mirno, opremljeno, uporaba telefona, oddamo solidnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17430-23

Gospodično
sprejmem v lepo, čisto sobo in v vso oskrbo po ugodni ceni. Miklošičeva 15/IV., desno. 17460-23

Opremljeno sobo
lepo, solnčno, v I. nadstr. vile pri cerkvi sv. Jožefa, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17425-23

Opremljeno sobo
separirano, čisto in zračno odam 1 ali 2 osebam. Karadžičeva 10, Kolezija, 15 minut od centra. 17605-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom, oddam boljšemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17632-23

Sobo
lepo opremljeno z balkonom in souporabo kopalnice, s hrano ali brez oddam. Streliška ulica, št. 24/II. nad. 17520-23

Sobo
lepo opremljeno oddam s 15. ali 1. Ilirska ulica 19/I, desno. 17530-23

Solnčno sobo
opremljeno ali prazno, oddam v vili pri Tivoliju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17648-23

Lepo sobo
s posebnim vhodom, oddam. Jegličeva 5. 17662-23

Sobo
prazno ali opremljeno, odam takoj 2 osebama. Idrijska ul. 6. 17612-23

Lepo sobo
takoj oddam solidnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17610-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam v vili. Naslov Ribniška ul. 16, Moste. 17611-23

Prazno solnčno sobo
s separiranim vhodom, oddam mirni stranki, brez otrok. Ogled od 8. do 10., Novi trg 5/II. levo. 17625-23

Lepo opremljeni sobi
z eno oziroma dvema posteljama, takoj oddam souporaba kopalnice, poseben vhod, tekoča topla in mrzla voda. Informacije Vidovdanska c. 24. 17627-23

Prazno sobo
s souporabo kopalnice, takoj poceni oddam v neposredni bližini banske uprave. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17441-23

Skupno gospodinjstvo
nudim boljšemu, dobrosituiranemu gospodu. — Ponudbe s polnim naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Miren, udoben dom«. 17436-23

Peč za ogrevanje
ki se nalaga enkrat dnevno, po vzorcu »Kraljice peči«, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjes na«. 17436-23

Opremljeno sobo
solnčno, oddam. Cesta 29. oktobra 16, pritličje levo. 17417-23

Opremljeno sobo
prijazno in mirno oddam poceni 1 ali 2 osebama, Reber 7. 17409-23

Prazno sobo
strogo separirano, z uporabo kopalnice in telefona v centrumu, oddam po ugodni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17490-23

Opremljeno sobo
solnčno, poseben vhod, parket in elektrika, oddam solidni stranki. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17497-23

Separirano sobo
takoj oddam eni ali dvema osebama. Nunska. 3. 17558-23

Lepo sobo
z dvema posteljama oddam takoj. Cesta 29. oktobra (Rimska c.) 2. II. nad. 17445-23

Opremljeno sobo
takoj oddam v hiši. Jegličeva cesta 5. 17568-23

Prazno sobo
oddam. Cerkvena ul. 19, s. 1. IX. 1936. 17552-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
z vso oskrbo, v Spodnji Šiški, najrajši v bližini gor. kolodvora, iščeta dva mlada profesionista. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Točna plačnika«. 17602-23a

Stanovanje
z domačo hrano in vso oskrbo pri vdovi ali ločenki brez otrok, išče trgovski potnik s stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirno življenje, točen plačnik«. 17498-23a

Opremljeno sobo
veliko zračno, solnčno, nepritlično, s strogo separiranim vhodom, zlasti v okolici Bleiweisove ali Pleteršnikove ulice, išče miren zakonski par s 1. septembrom. Ponudbe pod »Za stalno« na ogl. odd. Jutra. 17633-23a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Starejša gospa
preprosta, prosi boljšega gospoda, da ji pomaga. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »V težkočah«. 17589-24

Dama
v svetli obleki ter družbi gospoda, ki je vstopila v cestno železnico ob 7. uri zvečer pred gl. kol. ter pred Evropo prestopila za Št. Vid, naj bagovoli sporočiti sestanek na ogl. odd. Jutra pod »Blondinka«. 17556-24

Dečka
starega 16 mesecev zdravega, oddam za svojega. Greti Suler, Cesta na Dobravo 1, Celje. 17642-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Gospod
30 let star, lastnik večjega industrijskega podjetja, poroči takoj damo s premoženjem. Potreben kapital ca Din 200.000 za povečanje obrata. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Simpatičen«. 17332-25

Simpatičnega Srba
želim poročiti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Slovenka«. 17340-25

Dekle
32 let, z večjimi prihranki, dobra gospodinja, želi poročiti nižjega stalnega državnega nameščenca, bolj visoke postave, starega 32 do 40 let. Neanonimne dopise pod »Srečna bodočnost« na podružnico Jutra Maribor do 9. avgusta. 17380-25

Tončko 1935
ki je pisala 1. oktobra lanskega leta, prosim, da se oglasi neanonimno pod »Mirno življenje« na podružnico Jutra v Mariboru do 9. avgusta. 17381-25

Gospodična
iz boljše družine želi dopisovanja z značajnim, boljšim uradnikom, starim od 34—42 let. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Srečni slučaj«. 17349-25

Kmečko dekle
srednjih let, izobraženo, z lepo doto, želi spoznati zaradi ženitve gospoda, starega 40—50 let, v boljši drž. službi ali pa boljšega posestnika. Vdovci niso izključeni. Samo resne ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Dobra gospodinja«. 17378-25

Upokojenec
posestnik lepega posestva v industrijskem kraju se želi poročiti: Z nad 30. let staro gospdč. iz bolje hiše. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Srečno skupno življenje«. 17420-25

Gospodična
srednjih let, z lepim prihrankom, vešča gospodinjstva, išče resnega znanja z resnim gospodom železničarjem, starost 38—48 let. Samo resne neanonimne ponudbe pod »4928« na Publicitas, Zagreb. 17393-25

Katero dekle
ali vdova bi poročila preprostega fanta brez premoženja čedne zunanjosti naj piše na ogl. odd. Jutra pod »Osamljen«. 17389-25

Informacije

Posredovalnica
Zveze gospodinjskih pomočnic se je preselila iz Šelenburgove v Wolfovo ul. 10. Istotam je prenočišče za brezposelna dekleta in uprava lista »Gospodinjska pomočnica«. Telefon 30-33. 17415-31

Ženitna posredovanja
boljših krogov izvršujemo najvestneje. Velika izbira odličnih partij dam in gospodov. Informativne prospekte razpošiljamo proti pošiljatvi deset dinarjev v znamkah vnaprej diskretno: »Rezor«, Zagreb—Pošta 3. 17407-31

Intervencije
v vseh zadevah pri vseh oblastvih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana, Šelenburgova 7/I. 17541-31

Vojaške informacije
za ureditev osebnih zadev daje najhitreje: Informacijski zavod, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7/I. Za informacijo priložiti Din 12.— v znamkah. 17542-31

Informacije, inkaso
hitro izvršuje: Informacijski zavod, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7/I. 17543-31

Davčne zadeve
pritožbe, prošnje za obročno odplačevanje odpis itd.: Davčna poslovalnica, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7/I. 17544-31

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lahka LETNA OBLAČILA buret, kaša lister i. t. d.
v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri
PRESKERJU, SV. PETRA C. 14.

Za poletje in vroče dneve
Ostanki Mariborskih Tekstilnih tovarn
brez napak, pristnobarvni »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/o« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsak paket poštnine prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljnina, žensko, moško in namizno perilo, barvasto, ter »Paket serija P/I« 10 do 15 m istega najfinejšega belega blaga. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. — Vzorci brezplačno.
»KOSMOS«, razpošiljalnica ostankov, Maribor, Dvořakova cesta št. 1.

Mizarji!
Okovje za stavbe in pohištvo, klej itd., izberete najceneje, tudi na hranilne knjižice pri
»JEKLO« Stari trg.

Kdor pošlje 10 Din v znamkah
dobi poštnine prosto lepo toaletno ogledalo »Patent«, katero je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo.
D. STUCIN, tovarna ogledal, Maribor.

Zložljiv čoln (Faltboot) precizno delo

Šotor za sport in poklic

Patentna poljska postelja v največji dovršenosti

Edini izdelovalci »MAŠA« izdelkov
Jugotekstil d. d. Osijek
tovarna čolnov, šotorov, vrtnega pohištva itd.

ETIKETE STAMPILJE GRAVER SITAR & SVETEK LJUBLJANA-MARJIN TRG 8 Telefon 25-57
TELEFON 25—57

Ponovno znižujemo cene

Za odpočitek nog, lahek, udoben in eleganten letni čevljček iz belega lanenega platna. Ponovno smo mu znižali ceno od D. 49.- samo na Din 39.-

Eleganten čevljček za letno obleko. Kombinacija semiša z lanenim platnom. Napravi nogo majhno in elegantno. Čeprav je že znižan od Din 69.— na Din 59.—, smo mu ponovno znižali ceno samo na Din 39.—

Eleganten čevljček za letno toaleto. Kombinacija rjavega semiša in drap meliranega lanenega platna, z visoko peto in usnjenim podplatom. Ponovno znižana cena od Din 59.— samo na Din 35.—

Bata

Čitatelji inserenti!

Izkoristite dolgoletne izkušnje številnih »Jutrovih« prijateljev, ki dobro vedo, da nudi »Jutro« v malem oglasniku vsak dan, zlasti pa v velikih nedeljskih izdajah, številne nasvete in informacije v vseh stvareh osebnega in poslovnega značaja. Kadar iščete ali oddajate službo ali stanovanje, kadar hočete kaj kupiti ali prodati, čitajte »Jutrove« male oglase.

Poslušajte tudi dobre nasvete onih, ki že leta in leta inserirajo v malem oglasniku, kadar hočejo sami nasloviti svojo ponudbo na široki krog desettisočev »Jutrovih« čitateljev.

Prihranili bote na času in denarju, kajti enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas bo poučil, da ima mali oglas dvojno vrednost, če se javi nanj dvojno število interesentov. Oglašujte v »Jutru«, kjer imajo oglasi vedno največji uspeh.

Lepo sobo
odda uradnici ali dvema dijakinjama iz boljše družine, z vso oskrbo, gospa, ki je sama. Cesta 29. oktobra 2/II vrata 18. (Rimska cesta). 17385-23

Separirano sobo
samsko ali pisarniško, oddam za avgust v »Grafiki« poleg glavnega kolodvora. Pojasnila: pisarna »Grafika«. 17388-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom oddam v centru. Naslov v vseh posl. Jutra. 17424-23

Strogo separirano sobo
oddam 1 ali 2 osebama. Karlovška c. 2/III. 17427-23

30 hl vina
belega in rdečega, lastnega pridelka iz sloveče bojniške gorice proda Janko Karlovšek, Šmarjeta, Dolenjsko. 17292-23

Opremljen kabinet
s posebnim vhodom oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17235-23

Opremljeno sobo
ali prazno, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17493-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam. Stari trg 11. II. nad. 17548-23

Sobo
lepo, posebni vhod, kopalnica v centru oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17547-23

Sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom, oddam. Stari trg št. 9/III pri S. B. 17582-23

Solnčno sobo
krasno, z balkonom in novo opravo, oddam 1. septembra v Kocenovi ulici 9. 17683-23

Sobo
opremljeno ali prazno, oddam enemu ali dvema gospodoma. Soba je lepa, čista, s posebnim vhodom. Lahko tudi z vso oskrbo. Gosposvetska c. 12/II. 17587-23

Pisarniško sobo
takoj oddamo. Drogerija Hermes, Miklošičeva c. 30. 17503-23

Veliko prazno sobo
oddam. Novi trg 4/II. 17529-23

INSERIRAJ V „JUTRU“

Dve gospodični
iščeta ceneno sobo. Ponudbe na Peterca, Rožna ul. 27. II. 17479-23a

Sobico
preprosto, išče mirna gospodična. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Šivilja«. 17546-23a

Prazno sobo
s posebnim vhodom iščem za 1. sept. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod značko »Lahko tudi periferija«. 17519-23a

Dva solidna gospoda
iščeta lepo snažno in zračno sobo. Po možnosti na Mirju ali v bližini Bleiweisove ceste. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solidna«. 17535-23a

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desettisočem čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

Ingenieur-Schule (HTL) Mittweida (Deutschland)
STROJEGRADBA (ZNANOST O POGONU, ELEKTROTEHNIKA) AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNIKA. PROGRAMI BREZPLAČNO.

Potrebujemo vešče
kovaške delavce
mojstre za delo na norcih (Federhammer), prvenstveno one, ki znajo kovati vsa črtala za pluge in ostale dele, kakor tudi one, ki znajo strokovno montirati pluge. Ponudbe s pogoji je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Fabrika plugova«.

NIZKE CENE
dvokoles, otroških-igračnih-invalidskih vozičkov, prevoznih tricikljev, šivalnih strojev. Cenik franko
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta štev. 26

KSILOLITNI TLAK
za trgovske lokale, šole, bolnice itd., za kuhinje, kopalnice je edino primeren. Že pred 35 leti se je uveljavil. Izvršuje ga
„MATERIAL“ LJUBLJANA, Tyrševa 36, tel. 27-16

Kolesa
rabljena in nova v veliki izberi in malo rabljeni
šivalni stroji
vseh znamk poceni naprodaj pri
„Promet“
(nasproti trž. cerkve)

OGLAS:
Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

POMAGAJMO SI SAMI!
Vlagajmo svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je
Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani.

Velika jugoslovanska tkalnica pisanega blaga
išče manipulativnega uradnika
z dolgoletno prakso za pripremo (Vorbereitung). Obširne ponudbe na »Propaganda« d. d. Zagreb, Jelačičev trg 5 pod »192«.

Trgovski Samopomoči v Mariboru
izrekam iskreno zahvalo, za takoj izplačano podporo po smrti mojega soproga Franca Smodeja. Priporočam najtopleje vsakomur pristop.
NOVA VAS, dne 1. avgusta 1936.
Cecilija Smode

Inženjer iz Nemčije
ki že 10 let vodi v Avstriji tovarno gradbeno tehničnih specialitet, namerava ustanoviti v Jugoslaviji filialno tovarno in IŠČE zato jugoslovenskega, jezikov vešča, arijskega državljana kot
kompanjona
s kapitalom do približno 200.000 Din. Zelo dobra donosnost se lahko dokaže. Ponudbe po »147« na Kienreich, Graz, Sackstr. 4. Avstrija.

Dunajski velesejem
6. do 12. septembra 1936.
Tehnični in gospodarski sejem do 13. IX.
VELIKI TRG SREDNJE EVROPE
Razstavljalci in 18 držav. Nakupovalci iz 70 dežel.

Posebne razstave Britske Indije, Francije, Holandije, Italije in Madžarske.

Brez vizuma! S sejmsko legitimacijo in potnim listom prost prehod meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se bo izdajal proti predložitvi sejmske legitimacije na meji. — Pomembne vozne olajšave na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju, kakor tudi v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst, kakor tudi sejmske legitimacije (po Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe — Akt. Ges. Wien VII
in pri častnih zastopstvih v
Ljubljani: Avstrijski konzulat, Tyrševa cesta 31.
Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Tyrševa cesta 1.
Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica hotel Miklič, nasproti glavnemu kolodvoru.

Spoštovanemu občinstvu sporočam, da sem dne 1. avgusta otvoril novo, moderno urejeno
lekarno pri sv. Roku
na vogalu
Aleksandrove in Meljske ceste v Mariboru
Telefon 25-32
Za naklonjenost se toplo priporoča
Mag. pharm.
FRANC REMS

Prisilna dražba hiše v Kočevju
se bo vršila pri sreskem sodišču v Kočevju dne 7. VIII. 1936 ob 11. uri. Ta hiša št. 204 v Kočevju stoji skoro v središču mesta a vendar v sredi lastnega vrta. Najmanjši ponudek znaša 37.180. Del izkupila se lahko poravna v vložnih knjižicah Zadružne gospodarske banke v Ljubljani. Pojasnila daje tudi notarska pisarna v Ribnici na Dolenjskem.

A. KASSIG

SPECIALNA TRGOVINA UNIFORM

se je preselila

V NOVO UREJENE PROSTORE

na Miklošičevi cesti 17

(Palača Vzajemne posojilnice) v neposredni bližini glavnega kolodvora.

OGLEJTE SI NAŠO BOGATO ZALOGO VSAKOVRSTNEGA BLAGA, ČEPIC, ZNAKOV itd.

Kolesa na Vrhniki Din 575·

zajamčeno **nova**, nemškega izdelka

Tako poceni tudi vse ostalo

V zalogi tudi vse najboljše znamke, kakor: Diamant, Adler, Waffenrad, Opel, Bismark itd. v veliki izberi najceneje pri glavni zalogi

specijalna trgovina

F. Šušteršič - Vrhnika

Tudi na ugodne plačilne pogoje

Stalna zaloga „DIAMANT" motornih koles

KLIŠEJE

ENO IN VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desettisočem čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

Ponovno znižujemo cene

62895 - 0193

Najnovejši model. Čeveljčki iz belega lanenega platna, modro kariran vzorec. Prej so stali Din 49.—, sedaj samo Din 39.—.

1195 - 9552

Za družbo za popoldne in zvečer. Kombinacija lanenega panama in modrega semiša. Znižana jim je že itak nizka cena Din 59.— na Din 39.—.

1125 - 0521

Eleganten čeveljček na zadrgo iz belega panama, kombiniran z lakom. Ponovno smo mu znižali ceno od Din 59.— na Din 39.—.

Bata

Brez posebnega obvestila

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je zapustil naš srčno ljubljeni soprog, papa, stari papa in bratranec, gospod

KERSNIČ IVAN

krojaški mojster, načelnik Združenja krojačev, strokovni učitelj obrtno nadaljevalne šole itd.

v petek, dne 31. julija 1936 po dolgem in težkem trpljenju.

Našega dragega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v nedeljo, dne 2. avgusta 1936 ob treh popoldne, izpred mrtvašnice zavetišča pri sv. Jožefu, Vidovdanska c. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 1. avgusta 1936.

ŽALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA

Ob smrti moje nadvse ljubljene mame, gospe

JOSIPINE CETIN

roj. Kužnik,

vdove po nadzorniku proge, posestnice in gostilničarke,

se najiskrenejše zahvaljujem vsem in vsakemu posebej, ki je prihitel od blizu in daleč ter na kakršenkoli način lajšal mojo bol in izkazal zadnjo ljubezen moji dragi mami.

Predvsem se zahvaljujem prečastiti duhovščini, zlasti č. g. dekanu Janezu Medveščku za lep nagrobni govor, kakor tudi primariju g. dr. Juliju Murgelnu, ki je lajšal pokojnici trpljenje. Nadalje se najtopleje zahvaljujem gasilski četi Videm za častno spremstvo, pevcem združenih cerkvenih zborov iz Vidma, Krškega, Leskovca in železničarskemu pevskemu društvu iz Ljubljane za prekrasne, v srce segajoče žalostinke.

Vsem darovalcem vencev, kakor tudi onim, ki so pokojnico obsuli s cvetjem, moja globoka zahvala.

VIDEM PRI KRŠKEM, dne 31. julija 1936.

Globoko žalujoča hčerka JOSIPINA CETIN

†

ZDRUŽENJE KROJAČEV, KROJAČIC IN SORODNIH OBRTOV V LJUBLJANI naznanja, da je po dolgi mučni bolezni preminul naš dolgoletni zaslužni predsednik, gospod

KERSNIČ IVAN,

krojaški mojster v Ljubljani, strokovni učitelj obrtno-nadaljevalne šole, član Bolniške blagajne samostojnih mojstrov i. t. d.

Pogreb se vrši izpred mrtvašnice sv. Jožefa, Vidovdanska c. 9, na pokopališče k Sv. Križu v nedeljo, dne 2. avgusta 1936. ob 3. uri popoldne.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Kupujemo rabljene stroje,

toda povsem v redu za delovanje:
norce (Federhammer) št. 3 in 4 (100 in 150 kg teža kladiva),
šeping stroj 450 do 600 mm delovne proge,
težke stroje za brušenje (Schmirgelmaschine),
stiskalnice na ekscenter do 100 ton pritiska.

Ponudbe z opisom je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Industrija«.

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čobano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon štev. 59, 60, 8, 4

CENE PERJA ZELO ZNIŽANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše ljubljene sestre in tete

ANE EBERLE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so našo nepozabno Ano spremili na zadnji poti, ji poklonili lepo cvetje ter nam v teh težkih urah stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo gospodu dr. Kačarju za požrtvovalen trud ob zadnji uri. Hvala tudi vsem za izraze iskrenega sožalja.

V LJUBLJANI, dne 1. avgusta 1936.

V imenu žalujočih juvelir JOSIP EBERLE.

Mag. št. 48.636/36.

RAZPIS.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje javno zmanjševalno ofertno licitacijo v skrajšanem roku osmih dni za spodaj navedena dela in dobave v bežigrajski narodni šoli:

1. **Dobava in montaža platnenih zaves;**
2. **Dobava in montaža lesenega obzorja, (školke) za šolski gledališki oder (tesarsko delo);**
3. **Dobava in montaža svetlobnih teles in žarnic;**
4. **Dobava in montaža emajliranih, bronastih in lesenih napisov;**
5. **Dobava in montaža celuloidnih ščitov za vrata.**

Kompletni razpisni pripomočki se dobe od dne 4. avgusta 1936 dalje med uradnimi urami v vložišču mestnega gradbenega urada, Nabrežje XX. septembra št. 2/II. nad. proti povračilu nabavnih stroškov.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti v omenjenem uradu **do dne 11. avgusta 1936 do 10 ure dopoldne, kjer se takoj nato** vrši javno komisijsko odpiranje vloženih ponudb.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 1. avgusta 1936.

Predsednik DR. JURO ADLEŠIČ, l. r.

NAPRODAJ JE:

krasen dvorec z gozdnim veleposestvom v Sloveniji na obronkih Pohorja

Leži ob Dravi, pri železniškem križišču na 4 strani, 1 uro od Maribora, v zelo lepem in zdravem kraju.

Posestvo obstoja iz 225 oralov v enem kosu. Od tega je 200 oralov pretežno jelov gozd za sečnjo, ostalo travniki, njive in sadovnjaki.

Sredi posestva je velik, luksuzno zgrajen dvorec s prekrasnimi 32 prostori. Pri dvorcu je diven, razraščen park z ribnikom, prekrasna kapelica iz 17. stoletja, a v ozadju impozantna, velika razvalina gradu iz 10. stoletja.

Dalje so pri dvorcu napravljena vsa potrebna poslopja. Vsa poslopja so v najboljšem stanju. V vseh zgradbah je lasten vodovod. Lasten ribolov. Izredno ugoden ploža za izvoz drv. Dobra cesta, železnica in reka Drava pod samim posestvom in dvorcem.

Posestvo je oddaljeno 10 minut od železniške postaje, a 15 minut od večjega tržišča. Telefon, pošta, telegraf, najugodnejše železniške zveze na vse strani.

Posestvo lahko služi za letovanje, gospodarstvo, sanatorij, okrevališče za rekonvalescente, šolo, samostan ali slično.

Posestvo je neobremenjeno in zavarovano.

Podrobne informacije daje **F. Prettner, Sisak, Jugoslavija.**

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti našega nadvse ljubljenega soproga in najskrbnejšega očeta, brata in gospoda

Venčeslava Kubelka

KAPETANA KORVETE V P.

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej, ki je prihitel od blizu in daleč ter je kakorkoli lajšal našo bol. Predvsem smo dolžni zahvalo prečastiti duhovščini, komandantu divizijske oblasti gospodu diviz. generalu Petru Nedeljkoviču, oficirskemu zboru za častno spremstvo, udruženju bojevnikov ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v takem obilnem in častnem številu spremili blagopokojnika k zadnjemu počitku in onim, ki so krsto predragega rajnkega obsuli z venci in šopki prekrasnega cvetja. Zahvaljujemo se posebej še našim dobrim sosedom na Bledu, ki so nam bili v pomoč v teh težkih urah. Ob enem se zahvaljujemo za izraze sožalja, ki so nam bili v tolažbo.

LJUBLJANA, dne 1. avgusta 1936.

Globoko žalujoče rodbine:

Kubelka-tove in Kambič-eva.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se srčno zahvaljujemo za poklonitev cvetja naši zlati mami

IVANI LAMPIČ,

roj. Gorenc.

Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, nas pa tolažili v težkih urah.

LJUBLJANA, 2. avgusta 1936.

ŽALUJOČI OTROCI.

JADRANSKA PLOVIDBA D.D. SUŠAK

Dnevna brza parobrodna zveza iz Sušaka v Dalmacijo in obratno z odhodom iz Sušaka ob 16. uri. Dnevne redne parobrodne zveze v vseh smereh in vse kopališke in letoviške kraje jugoslovenske obale. Prijetna turistična potovanja v Dalmacijo, nadalje v Dalmacijo in Grško vključno vožnjo, hrano in posteljo po zmernih cenah. Dvakrat tedensko brze proge iz Benetk v Dalmacijo in obratno. Redna parobrodna zveza za potniški in tovorni promet iz Sušaka Trsta in Benetk v Dalmacijo, Albanijo in Grško. Prvovrstni parniki — dobra kuhinja in postrežba.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Pojasnila daje direkcija na Sušaku, njene agencije, vsi uradi Putnika in družbe Wagons-Lits-Cook

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.